

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Diplomová práce

Cenová komparace bio a konvenčních potravin
(Jihočeský kraj, specializované prodejny)

Vypracovala: Bc. Monika Riedererová

Vedoucí práce: Ing. Hana Doležalová Ph.D.

České Budějovice 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Monika RIEDEREROVÁ
Osobní číslo: E14809
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání
Název tématu: Cenové komparace bio a konvenčních potravin (Jihočeský kraj, specializované prodejny)
Zadávací katedra: Katedra obchodu a cestovního ruchu

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Srovnání cenové hladiny u bio a konvenčních potravin dle metodiky ÚZEI na území Jihočeského kraje. Komparace s výsledky celorepublikového šetření v jednotlivých kategoriích potravinářských produktů. Práce je zadávána v rámci grantového projektu GAJU 019/2013/S.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a zpracování literární rešerše.
2. Průzkumy cen ve vybraných maloobchodních formátech a vytvoření databáze pro statistické vyhodnocení.
3. Statistické vyhodnocení za jednotlivé kategorie potravin.
4. Formulace závěrů.

Rámcová osnova:

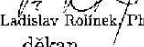
1. Úvod 2. Literární rešerše 3. Cíle a metodika 4. Vlastní práce 5. Závěr 6. Seznam literatury 7. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

Hrabalová, A. (2014). *Analýza vývoje nabídky biopotravin v maloobchodních řetězcích a jejich cen v letech 2009 - 2013.* Brno: ÚZEI.
Hrabalová, A. & Wollmuthová, P. (2014). *Zpráva o trhu s biopotravinami v ČR.* Brno: ÚZEI.
Moudrý, J., & Prugar, J. (2002). *Biopotraviny: hodnocení kvality, zpracování a marketing.* Praha: ÚZPI.
Nemes, N. (2009). *Comparative analysis of organic and non-organic farming systems: a critical assessment of farm profitability.* Rome: FAO.
Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin. (2012). Praha: Ministerstvo zemědělství.
Šarapatka, B., & Urban, J. (2006). *Ekologické zemědělství v praxi.* Šumperk: PRO-BIO.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Hana Doležalová, Ph.D.**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání diplomové práce: **16. ledna 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2016**

doc. Ing. Ladislav Rolínek/Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Viktor VOJTKO, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 6. března 2015

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci na téma Cenové komparace bio a konvenčních potravin (Jihočeský kraj, specializované prodejny) vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury, kterou uvádím v seznamu citované literatury na konci práce.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....

Bc. Monika Riedererová

Poděkování

Děkuji vedoucí práce Ing. Haně Doležalové Ph.D. za ochotu, cenné rady, kontrolu, konzultace a odborné vedení při zpracování mé diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	4
2	Literární rešerše	5
2.1	Ekologické zemědělství	5
2.1.1	Vymezení pojmu	5
2.1.2	Cíle, principy a pravidla ekologického zemědělství.....	6
2.1.3	Vývoj ekologického zemědělství.....	7
2.1.4	Ostatní pojmy související s EZ	8
2.1.5	Kontrola EZ	9
2.1.6	Legislativa a právní úprava EZ.....	11
2.1.7	Dotace v EZ	11
2.1.8	Akční plán ČR pro rozvoj EZ v letech 2016-2020	12
2.2	Bioprodukt a biopotravina.....	13
2.2.1	Zásady zpracování bioproduktů.....	13
2.2.2	Označování biopotravin	14
2.2.3	Kvalita biopotravin	16
2.2.4	Výhody biopotravin	17
2.3	Marketing a ceny biopotravin	18
2.3.1	Cenové a spotřebitelské výzkumy v oblasti biopotravin	19
2.3.2	Tvorba ceny	20
2.4	Trh s biopotravinami	21
2.4.1	Nabídka biopotravin v ČR	22
2.4.2	Poptávka po biopotravinách v ČR	22
2.5	Formy prodeje	23
2.5.1	Přímý prodej	23
2.5.2	Nepřímý prodej	24
2.6	Specializované prodejny zdravé výživy a biopotravin.....	25
2.6.1	Vybrané prodejny v jižních Čechách a jejich charakteristika.....	26
3	Cíl práce a metodika	29
3.1	Hypotézy	29
3.2	Metodický postup.....	29

4	Praktická část	31
4.1	Cenový průzkum bio a konvenčních potravin	31
4.2	Vyhodnocení výsledků průzkumu.....	32
4.2.1	Zelenina	32
4.2.2	Ovoce	40
4.2.3	Sušené ovoce a ořechy	47
4.2.4	Mléčné výrobky	55
4.2.5	Vejce a maso	62
4.2.6	Mouky	73
4.2.7	Obiloviny	81
4.2.8	Luštěniny	88
4.2.9	Cukrovinky	96
4.2.10	Cukr a alternativní sladidla	103
4.2.11	Produkty z ovoce a zeleniny	110
4.2.12	Ostatní cereální výrobky	117
4.2.13	Těstoviny	124
4.2.14	Příspěvy na vaření.....	130
4.2.15	Nápoje	138
4.2.16	Celkové shrnutí	145
4.3	Vyhodnocení hypotéz.....	147
5	Závěr	148
I.	Summary and keywords	150
II.	Seznam použitých zdrojů.....	151
III.	Seznam obrázků, tabulek a grafů	
IV.	Seznam příloh	
V.	Přílohy	

Seznam zkratek

Apod.	A podobně
ČR	Česká republika
EPOS	Spolek poradců ekologického zemědělství
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EZ	Ekologické zemědělství
FOA	Nadační fond pro ekologické zemědělství
IFOAM	Mezinárodní federací hnutí ekologických zemědělců
MZe	Ministerstvo zemědělství
Např.	Například
OŘ	Obchodní řetězce
SO	Směrodatná odchylka
SP	Specializované prodejny
TTP	Trvalé travní porosty
VK	Variační koeficient
VR	Variační rozpětí

1 Úvod

Témata ochrany životního prostředí, zdravého životního stylu, i samotných biopotravin jsou v současné době velmi aktuální. K rozvoji ekologického zemědělství a výroby biopotravin přispívá také podpora státu ve formě dotací. Stát považuje tuto oblast za významný směr naplňování udržitelného rozvoje společnosti.

Stále více lidí se zajímá o své zdraví a o potraviny, které konzumují. V současné době již mají spotřebitelé představu o tom, co jsou biopotraviny a jaké výhody přinášejí. Konzumací biopotravin chrání své zdraví i životní prostředí. Jednou z největších výhod je zdravotní nezávadnost a kvalita. Biopotraviny oproti konvenčním potravinám neobsahují chemická aditiva, stabilizátory a umělá barviva. V České republice nakupuje biopotraviny více než 41 % domácností, avšak ve srovnání s ostatními zeměmi na stále velmi nízké úrovni. Průměrně český občan utratí za nákup biopotravin 185 Kč ročně. Nejčastěji jsou biopotraviny nakupovány na trzích, v supermarketech, přímo na farmě a ve specializovaných prodejnách. Mezi trendy patří i nakupování přes internet a využívání biobedýnek.

I přes rostoucí poptávku a stále větší oblíbenost biopotravin u spotřebitelů existují bariéry pro jejich nákup. Největší bariérou pro většinu lidí je cena. Vyšší cena biopotravin je spojena například s vyššími náklady na jejich produkci, nižšími výnosy a náklady na certifikaci. Ceny se v současné době pohybují v širokém rozpětí. Spotřebitel si sám může zvolit, kolik je ochoten za biopotraviny zaplatit. U některých biopotravin je cena srovnatelná s cenou za konvenční produkt. Mezi další bariéry nákupu patří omezenost sortimentu a nedůvěra spotřebitelů.

Cílem diplomové práce je analýza cen biopotravin v rámci specializovaných prodejen v jihočeském regionu. Konkrétně komparace cen bio a konvenčních potravin v tomto typu maloobchodního prodeje, dále porovnání cenové hladiny biopotravin u specializovaných prodejen a obchodních řetězců a porovnání cen v různých typech sídelních útvarů.

2 Literární rešerše

2.1 Ekologické zemědělství

2.1.1 Vymezení pojmu

Ekologické zemědělství (dále jen EZ) je zvláštní druh zemědělského hospodaření, kdy se dbá na životní prostředí a jeho jednotlivé složky stanovením omezení či zákazů používání látek a postupů, které mohou zatěžovat životní prostředí, nebo mohou zvyšovat rizika kontaminace potravního řetězce. Pokud dochází k chovu hospodářských zvířat, dbá se jejich etologických a fyziologických potřeb. Podle Směrnice FAO/WHO Codex Alimentarius pro ekologické potraviny je ekologické zemědělství „*holistický systém řízení produkce, jenž podporuje a zlepšuje zdravotní stav agrárního ekosystému, včetně biodiverzity, biologických cyklů a biologické aktivity půdy*“ (Moudrý, Konvalina, Moudrý, & Kalinová, 2007).

EZ se stalo důležitou alternativou k intenzivnímu konvenčnímu zemědělství. Mezinárodní chápání EZ jako řízení výroby a zpracování vychází z norem stanovených Mezinárodní federací hnutí ekologických zemědělců (IFOAM), řídí se národními a evropskými zákony, programy a výrobními směrnici pro zemědělce a jejich sdružení podporované ze strany společnosti a veřejného pořádku (Bavec & Bavec, 2006).

Je jen malou částí světového zemědělského byznysu, který je sám o sobě jen malou součástí širšího globálního sociálně - ekonomického systému. V důsledku toho je kapacita ekologického zemědělství ovlivňována, například mezinárodním obchodem či pracovněprávními vztahy (Kristianses, Taji, & Reganold, 2006).

Představuje moderní formu obhospodařování půdy, kdy se nepoužívají žádné chemické vstupy, které by měly nepříznivý dopad nejen na životní prostředí, ale také na zdraví lidí a hospodářských zvířat. Díky tomuto systému se mohou produkovat vysoce kvalitní potraviny. Je součástí agrární politiky České republiky. Garantem pro dodržování pravidel ekologického zemědělství je Ministerstvo zemědělství (Ekologické zemědělství, n.d.).

2.1.2 Cíle, principy a pravidla ekologického zemědělství

Hlavními cíli ekologického zemědělství jsou:

- Trvalé udržení a zlepšení půdní úrodnosti,
- ochrana genofondu a udržení biodiverzity,
- zachování krajinných prvků a jejich harmonizace,
- hospodaření s vodou, udržení vody v krajině, ochrana povrchových a spodních vod před znečištěním,
- efektivní využívání energie, orientace na obnovitelné zdroje,
- snaha o maximální recirkulaci živin a zábrana vnosu cizorodých látek do agroekosystému,
- produkce kvalitních potravin a surovin,
- optimalizace životních podmínek pro všechny organismy včetně člověka (Moudrý, Konvalina, Moudrý, & Kalinová, 2007).

Nejvyšším světovým orgánem a autoritou pro ekologické zemědělství je Mezinárodní federace hnutí ekologických zemědělců (IFOAM), která zformulovala čtyři základní principy EZ:

- Princip zdraví
- Princip ekologie
- Princip spravedlnosti
- Princip péče

Princip zdraví zdůrazňuje, že zdraví lidí nemůže být odděleno od zdraví ekosystémů. Pouze zdravá půda produkuje zdravé rostliny a ty dále podporují zdraví zvířat a lidí. Úlohou EZ je udržovat a zlepšovat zdravé ekosystémů a organismů. Jedním z hlavních cílů EZ je produkovat vysoce kvalitní potraviny, které pomáhají udržovat zdraví. Z toho důvodu by se mělo EZ vyvarovat používání hnojiv, látek na ochranu rostlin a veterinárních léků, které mohou způsobit nepříznivý vliv na zdraví.

Princip ekologie zasazuje EZ mezi živé ekologické systémy. Produkce by měla být založena na recyklaci a ekologických postupech. EZ se musí přizpůsobit místním podmínkám, ekologii, kultuře a měřítkům. Mělo by také udržovat ekologickou rovnováhu.

Princip spravedlnosti charakterizuje rovnost, respekt, poctivost a správu společně sdíleného světa. Klade důraz na to, že lidé, kteří jsou do EZ zapojeni, by měli udržovat mezilidské vztahy tak, aby byla zajištěna spravedlnost na všech úrovních a všech zapojených. Cílem je zabezpečit dostatečnou nabídku potravin a dalších produktů. Zdůrazňuje, že hospodářským zvířatům by měly být poskytnuty takové podmínky, které jsou v souladu s jejich fyziologií a chováním.

Princip péče zdůrazňuje, že při řízení, rozvoji a výběru technologií je důležitá předběžná opatrnost a odpovědnost. Rizikům by se mělo předcházet tak, že se přijmou vhodné technologie. Rozhodování má odrazet hodnoty a potřeby všech (Definice a principy ekologického zemědělství, 2009).

EZ dodržuje tyto zákonem stanovená pravidla:

- Místo pesticidů se upřednostňuje biologická ochrana před škůdci. Využívají se přirození nepřátelé škůdců.
- Úrodnost půdy se zajišťuje chlévským hnojem, zaoráváním rostlin, pěstováním plodin, které vážou dusík ve vzduchu a dalšími postupy.
- Zvířatům jsou zajištěny podmínky, které odpovídají jejich přirozeným potřebám.
- Vylučuje se pěstování genově modifikovaných plodin.
- Požaduje zachování zeleně v krajině.
- Další pravidla se týkají regulace výroby biopotravin, které zakazují například přidávání umělých aditiv (Kaspříková, 2007).

2.1.3 Vývoj ekologického zemědělství

EZ se začalo v České republice vyvíjet po roce 1990. Největší rozvoj nastal v roce 1998. Důvodem rozvoje byla obnovená státní finanční podpora (Moudrý, Konvalina, Moudrý, & Kalinová, 2007).

V roce 1999 vznikla v ČR nezávislá kontrolní organizace K.E.Z. o.p.s., která znamenala záruku dodržování přísných pravidel ekologického hospodaření. V roce 2000 byl schválen zákon o ekologickém zemědělství, který stanovuje pravidla nejen pro pěstování rostlin a chov zvířat, ale také pravidla pro zpracování, dovoz, vývoz a označování bioproduktů a biopotravin. Zákon je v souladu s platnou legislativou EU (Václavík, 2015).

Ke konci roku 2014 hospodařilo v ČR 3 870 ekologických zemědělců. Jedná se o mírný pokles oproti předchozímu roku. Nárůst byl zaznamenán v počtu výrobců biopotravin, kterých bylo k 31. 12. 2014 evidováno 506. Ke stejnému datu byl podíl ekologicky obhospodařované půdy k celkové výměře zemědělské půdy 11,7 %, což je téměř stejný podíl jako v roce 2013. Počet ekofarem byl 3 885. Průměrná velikost ekofarmy činila 127 ha. Mírně poklesla výměra orné půdy na 56 555 ha a vzrostla výměra TTP na 413 213 ha (Zpráva o stavu zemědělství ČR, 2014).

Česká republika je zemí s vysokou výměrou ploch zařazených do systému ekologického zemědělství. V současné době činí tato výměra více než 500 000 ha. Od konce roku 2014 do září 2015 přibylo téměř 330 podnikatelů v oblasti EZ a 23 nových výrobců biopotravin (Jordán, 2015).

Evropě nastal rozvoj EZ v 60. letech 20. století. Rozvoj byl reakcí na problémy konvenčního zemědělství. Hlavním problémem byla kvalita produkce. Mezi další problémy patřilo zhoršující se životní prostředí, špatné využívání zdrojů či zdraví spotřebitelů. EZ nabídlo řešení mnoha problémů. V současné době je EZ uznávanou disciplínou, která zakotvena i v legislativě (Stav ekologického zemědělství, 2011).

2.1.4 Ostatní pojmy související s EZ

- ***Ekologický podnikatel*** je ekologický zemědělec. Je to osoba, která je evidována podle zvláštního předpisu, uvádí na trh biopotravinu nebo bioprodukty, prodává nebo vyrábí ekologická krmiva nebo dodává ekologický rozmnožovací materiál. Dále to může být ekologický chovatel ryb, ekologický pěstitel hub, ekologický sběrač volně rostoucích rostlin nebo ekologický chovatel včel.
- ***Ekofarma*** je samostatná, uzavřená jednotka. Podnikatel nemusí provozovat EZ na všech pozemcích, ale musí pro ekofarmu vyčlenit a určit základní výrobní prostředky. Musí od konvenčních pozemků oddělit pozemky, hospodářské budovy, zemědělskou mechanizaci a hospodářská zvířata, která slouží výhradně EZ. Odlišené musí být také účetnictví. Cílem vymezení ekofarmy je oddělení EZ od konvenční činnosti a jasně identifikovat činnost ekologického zemědělce.
- ***Osobou uvádějící biopotravinu nebo bioprodukty*** do oběhu je obchodník s biopotravinami nebo bioprodukty, dovozce a vývozce biopotravin a bioproduktů z/do třetích zemí (Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin, 2012).

- **Osvědčení o původu biopotravin a bioproduktů** vydává kontrolní orgán. Osvědčení se vydává na 1 rok (max. 15 měsíců), a to do 30 dnů po provedené kontrole. Kontrola se provádí jednou ročně. Kopii osvědčení o původu je povinen ekologický podnikatel předat při uvedení do oběhu osobě, která je do oběhu uvádí. Slovem „bio“ nebo „eko“ či označení chráněným znakem je biopotraviny možné označit tehdy, když se vydá osvědčení o původu (Moudrý, Konvalina, Moudrý, & Kalinová, 2007).

2.1.5 Kontrola EZ

V České republice jsou čtyři hlavní kontrolní organizace.

- Kontrola ekologického zemědělství (KEZ) - kód CZ-BIO-001,
- ABCERT AG - kód CZ-BIO-002,
- Biokont - kód CZ-BIO-003
- BureauVeritas Czech Republic – kód CZ – BIO – 004 (Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin, 2015).

Kontrola ekologického zemědělství (KEZ) je první českou akreditovanou kontrolní a certifikační organizací. Organizace zajišťuje odbornou nezávislou kontrolu a certifikaci. Založená byla v roce 1999 Svazem producentů a zpracovatelů biopotravin PRO - BIO, Nadačním fondem pro ekologické zemědělství (FOA) a Spolkem poradců ekologického zemědělství (EPOS). Posláním organizace je garance ekologického původu. V současné době je KEZ jediná česká certifikační organizace, která má mezinárodně platnou akreditaci Českého institutu pro akreditaci v oblasti přírodní a biokosmetiky. Působí na území celé České republiky a jejími partnery je více než 2000 zemědělských podniků a zpracovatelských závodů (Kdo jsme, 2009).

ABCERT je společnost, která vznikla v Německu a je jedna z prvních organizací zaměřenou na kontrolu ekologického hospodaření a bioprodukce. V Německu se spoléhá na certifikaci udělenou touto společností více než 10 000 zákazníků. V České republice je pobočka od roku 2006. Další pobočky má společnost v Itálii. Akreditace podle normy EN 17065 zaručuje neutralitu a objektivitu certifikace (ABCERT se představuje, 2012).

Společnost **Biokont** splňuje podmínky akreditace od roku 2005. Hlavní činností je kontrola EZ, inspekce a certifikace bio na území České a Slovenské republiky. Od 1.

ledna 2015 provádí kontrolu a certifikaci podle standardu bio SUISSE. Mezinárodním kódem pro Českou republiku je CZ-BIO-003 a pro Slovenskou republiku SK-BIO-003. Je jedinou organizací, která se v ČR přihlásila a plní Etický kodex (Biokont, 2015).

BureauVeritas Czech Republic je společnost, která byla založena v roce 1988. Hlavní činností organizace je nezávislá certifikace systémů managementu. Základní filosofií je poskytovat své služby pro všechny organizace bez ohledu na jejich velikost, dislokaci a charakter (O nás, n.d.).

Druhy kontroly

Kontroly v EZ mohou být ohlášené, neohlášené a revizní.

Ohlášená kontrola se provádí v podniku minimálně jednou za rok. Inspektor musí ohlásit podniku termín kontroly. Je to kontrola celého podniku tzn. pozemky, kultura, stáje, zvířata, stroje, technologická zařízení a technologie, sklady, ostatní provozní prostory, obaly, certifikace a účetní evidence. Úkolem inspektora je ověřit správnost a úplnost údajů uvedených v přihlášce a vyplnit formulář zápisu o kontrole.

Neohlášená kontrola je dvojího druhu – nařízená a namátková. Nařízená kontrola je cílená. Využívá se v případech problematických podniků a v případě, že vzniklo podezření na použití nedovolených prostředků či postupů. Cílem kontroly je zjištění, zda podnik plní uložená nápravná opatření.

Revizní inspekce může být nařízena MZe ČR na základě písemné žádosti, stížnosti nebo odvolání podnikatele. Postup kontroly je následující:

- Obecná kritéria,
- osobnost farmáře,
- informovanost pracovníků,
- včasnost provádění pracovních zásahů a preventivní opatření,
- pořádek v podniku,
- ochrana a obnova ekologické stability v hospodářském obvodu podniku.

Po ukončení kontroly se sepisuje kontrolní zpráva. Ta obsahuje hlavně popis skutečností s uvedením nedostatků. Kontrolovaná osoba podpisem potvrdí převzetí a má možnost se ke zprávě vyjádřit. Nejčastěji se při kontrole zjišťují závady způsobené nedokonalou znalostí předpisů, nedostatečnými praktickými zkušenostmi či nedostatečné technické a organizační podmínky (Moudrý & kolektiv, 2007).

2.1.6 Legislativa a právní úprava EZ

Pravidla EZ jsou v České republice pevně stanovena na úrovni Nařízení Rady Evropské komise. To platí již od roku 1991, kdy bylo vydáno Nařízení č.2092/91/EHS o ekologické výrobě zemědělských produktů a označování zemědělských produktů. V současné době je toto nařízení velice rozsáhlou normou (Šarapatka, Urban, & kolektiv, Ekologické zemědělství v praxi, 2006).

EZ se v České republice řídí českou legislativou a legislativou Evropské unie. V současnosti jsou platné tyto předpisy:

- Kompletní znění legislativy pro ekologické zemědělství (2015)
- Úplné znění zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství s komentářem
- Úplné znění vyhlášky č. 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství
- Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů
- Nařízení Komise (ES) č. 889/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrol
- Nařízení Komise (ES) č. 1235/2008 kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) 834/2007, pokud jde o opatření pro dovoz ekologických produktů ze třetích zemí (Platná legislativa, 2009).

2.1.7 Dotace v EZ

Území České republiky obhospodařují z cca 54 % zemědělské podniky. Podniky musí obstát ve funkci výrobní, ekonomické, ekologické, sociální a politické. Aby mohly být podniky úspěšné, závisí nejen na vlastní aktivitě podniků, ale i na podpoře zvenku. Pomocným nástrojem pro dosažení cílů jsou dotace.

Dotace jsou strategickým opatřením minimalizující negativní dopady socioekonomického prostředí na přírodní prostředí. Jsou nositelem přeměny struktury výroby, rozvoje multifunkčních aktivit, zlepšování sociální atributů a rozvoje indikátorů hodnocení trvale udržitelného rozvoje venkova (Kouřilová, Pšenčík, & Kopta, 2009).

Specifická podpora ekologických zemědělců je realizována v rámci Programu rozvoje venkova. Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.

Cílem podpory EZ je poskytovat podporu pouze zemědělcům, kteří realizují většinu své produkce na trhu s bioprodukty. *„Podpora zemědělců hospodařících v systému ekologického zemědělství nebo v přechodném období, které je šetrné ke složkám životního prostředí a poskytuje základ pro produkci kvalitních surovin a potravin s vysokou přidanou hodnotou, splňujících nejvyšší požadavky na bezpečnost potravin. Zavedením podpory přechodného období budou rovněž zemědělci motivováni ke vstupu do ekologického zemědělství“* (Program rozvoje venkova, 2014-2020).

V rámci Programu rozvoje venkova na období 2014-2020 nastala oproti minulému období řada změn v podmínkách pro poskytování dotací na zemědělské hospodaření. Oproti předchozímu období je v novém Programu rozvoje venkova EZ řešeno samostatně a platby jsou rozděleny na přechodné období a ekologické zemědělství. Doba pro vyplacení dotace na přechodné období je stejná s délkou jeho trvání. Doba je stanovena na 2 roky pro ornou půdu a travní porosty a 3 roky pro trvalé kultury. Žadatel o zařazení do opatření EZ musí být zemědělský podnikatel a aktivní zemědělec (Samsonová, 2015).

2.1.8 Akční plán ČR pro rozvoj EZ v letech 2016-2020

Cílem Akčního plánu je podpora růstu EZ v ČR, které se zde vyvíjí již 25 let. Oblasti legislativy, kontroly a certifikace jsou zajištěny na vysoké úrovni, ale jiné oblasti zůstávají stále méně rozvinuty. Mezi tyto oblasti patří například odbyt a zpracování bioproduktů, domácí trh s biopotraviny apod. Zmíněné oblasti potřebují systematickou podporu. Za tímto účelem je zpracováván Akční plán, který obsahuje prioritní oblasti a doporučená opatření.

Prioritní oblasti pro rozvoj EZ jsou stanovené na základě SWOT analýzy stávajícího stavu EZ. Jsou definovány tak, aby jejich řešení pomáhalo splnění vize do roku 2020. Hlavní vizí do roku 2020 je: *„EZ bude plně rozvinutým odvětvím zemědělství se všemi odpovídajícími charakteristikami, jakými jsou stabilní trh bioproduktů a biopotravin, dostupné služby a konzistentní státní politika podporující jak poskytování*

veřejných statků, včetně aspektů týkajících se životního prostředí a pohody zvířat, tak produkci biopotravin“.

Hlavní cíle do roku 2020 jsou:

- EZ se stane významnou součástí českého zemědělství, kdy cílem je zvýšit životaschopnost ekofarem.
- Vybudovat stabilní trh biopotravin s významným podílem biopotravin českého původu.
- Fungující spolupráce v rámci celého dodavatelského řetězce (Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2016-2020, 2016).

2.2 Bioprodukt a biopotravina

Podle zákona č.242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství je bioproduktem jakákoliv surovina rostlinného nebo živočišného původu. Bioprodukt pochází z ekofarmy a je na něj vystaven platný certifikát. Certifikovat se mohou jak suroviny, které se využívají pro výrobu biopotravin, tak chovná a zástavová zvířata. Ostatní bioprodukty pak mohou být krmiva, osivo a vegetativní rozmnožovací materiál.

„Biopotravina je potravina, která je vyrobená z bioproduktů, povolených přídatných a pomocných látek a také vyhláškou povoleného podílu surovin, která nepochází z ekologického zemědělství a to za podmínek stanovených vyhláškou. Na biopotravinu musí být vydáno osvědčení o původu“ (Moudrý, Konvalina, Moudrý, & Kalinová, 2007). Biopotraviny jsou produktem s přidanou environmentální hodnotou. Jejich povaha a způsob získávání jsou zakotveny v legislativě.

2.2.1 Zásady zpracování bioproduktů

Produkty EZ, které získaly osvědčení na základě kontroly produkčního procesu, se mohou označovat jako bioprodukty a dalšími úpravami z nich vznikají biopotraviny. Ty musí splňovat veškeré požadavky na konvenčně vyráběné potraviny a jsou produkovány za specifických kontrolních podmínek.

Výrobou biopotravinou se rozumí např. čištění či upravování popř. přidávání dalších látek, které jsou zákonem povoleny. Suroviny je nutné opracovávat za použití šetrných postupů, které způsobují minimální fyzikální, chemické a biologické změny.

Povolené postupy jsou mechanické zpracování (např. mletí) a tepelné zpracování (např. sušení) (Kalinová & kolektiv, 2007).

Při zpracování surovin se musí vycházet z těchto zásad:

- Zpracování je energeticky úsporné,
- šetrně se zachází se zdroji a omezují se odpady,
- neznečišťuje životní prostředí,
- nepoužívají se žádná syntetická aditiva ani žádné jiné nepovolené látky,
- do biopotravin se nepřináší rezidua,
- postupy se orientují na šetření přírodních látek v bioproduktech.

Při zpracování jsou zakázané operace, které nepatří k přirozeným postupům.

K těmto postupům patří:

- Výměna kationtů a aniontů,
- bělení,
- nakládání s použitím chemikálií,
- odstraňování kofeinu,
- působení hormonů a přídatných enzymů,
- hydrogenace,
- uzení.
- zjemňování,
- ozařování a mikrovlnný ohřev (Kalina, 1995).

Zpracovávat bioprodukty smí ekologický podnikatel pouze postupy, které vedou k zajištění ekologické integrity produktů. To znamená, že zpracování musí probíhat v provozech zcela prostorově či časově oddělených od provozů, kde se zpracovávají suroviny vyrobené konvenčním postupem. Při dopravě bioproduktů se musí učinit opatření, která jsou nezbytná pro zajištění ochrany produktů před kontaminací a musí být zajištěno oddělení od konvenčních surovin (Kalinová & kolektiv, 2007).

2.2.2 Označování biopotravin

První symbol pro označování biopotravin se začal používat na konci 90. let 20. století. Symbol byl založen na dobrovolné bázi. Nová pravidla označování biopotravin platí od 1. července 2012 (na základě Provděcího nařízení komise (EU) č. 505/2012 ze

dne 14. června 2012). Etikety na biopotravinách pocházející ze zemí EU, musí být povinně označeny jednotným unijním logem. Logo má podobu 12 unijních hvězdiček v podobě stylizovaného listu (Obrázek 1).

Obrázek 1: Unijní logo označování biopotravin

Zdroj: www.bio-info.cz

Logo se nesmí používat, pokud výrobek obsahuje méně než 95 % biosurovin. U loga musí být uveden kód země, ve které byla u biopotraviny provedena závěrečná kontrola. Kód České republiky je CZ. Za kódem je uvedena zkratka bio nebo eko. Kód je ukončen třímístným číslem kontrolní organizace (Suková, 2012)

„ Při značení bioproduktů či biopotravin nebo při jejich propagaci nesmí být uváděno, že představují záruku vyšší organoleptické, nutriční nebo zdraví prospěšné jakosti“ (Moudrý & Prugar, 2002).

Kromě unijního loga jsou platná i loga soukromá a národní. V České republice se biopotraviny označují tzv. biozobrů, ale využívá se i unijní logo. Biozebra je grafický znak bio s nápisem „Produkt ekologického zemědělství“ s číslem kontrolní organizace. Je to celostátní ochranná známka pro biopotraviny (Obrázek 2).

Obrázek 2: Národní logo

Zdroj: www.eagri.cz

Označení může používat pouze ten výrobce, jehož potravinářský výrobek:

- Splnil všechny legislativně stanovené podmínky pro ekologické zemědělství.
- Prošel přísnou kontrolou jedné z kontrolních organizací podléhající Ministerstvu zemědělství.
- Obdržel „certifikát o původu biopotraviny“.

Použití této značky u potravin, které nepocházejí z ekologického zemědělství, je přísně postihováno. I když jsou výrobky označené biozebrou, nemusí to znamenat, že byly vyrobeny v ČR. Biozebra a kód se mohou vyskytovat i u výrobků, které jsou dovezeny ze zahraničí. Biopotraviny z členských zemí EU prodávané v ČR nemusejí mít na obalu českou biozebru. Dovozce ale může požádat českou kontrolní organizaci o tzv. recertifikaci. Kontrolní organizace potvrdí shodu pravidel výroby biopotraviny v daném státě s pravidly platnými v ČR. Pak se může na dovezeném výrobku najít kód české kontrolní organizace, která výrobek recertifikovala i naše národní logo. Tento postup je povinný u potravin dovozených ze zemí mimo EU (CountryLife, n.d.).

2.2.3 Kvalita biopotravin

Kvalita bioproduktů a biopotravin je chápána jinak, než kvalita konvenčních komodit. Kvalita produktů ekologického zemědělství je určována kvalitou celého zemědělského systému a postupů při zpracování (Šarapatka, Urban, & kolektiv, 2006). K biopotravinám se obecně vztahují výrazy jako zdravější, chutnější či výživnější. Velmi často se hovoří o souvislosti mezi „bio“ a zdravím. Pojem kvalita v EZ zahrnuje i morálně etické zásady. V úvahu bere podmínky, za kterých byly biopotraviny vyprodukovány. Kvalita se může obecně poměřovat z různých úhlů:

- podle obsahu významných látek,
- podle obsahu nežádoucích a toxických látek,

- podle vhodnosti potraviny k dalšímu zpracování nebo
- podle toho, jak potravina chutná, voní a vypadá.

Zohledňují se i další aspekty a to:

- vliv produkce, zpracování, distribuce, spotřeby energie a zdrojů na životní prostředí,
- pracovní prostředí zemědělce, či obavy spotřebitelů ze zdravotních rizik,
- způsob chovu zvířat, názor spotřebitelů na způsob produkce (Biospotřebitel - Proč jíst BIO?, n.d.)

Dále můžeme kvalitu rozdělit na:

- hygienickou,
- senzorickou,
- ekologickou.

Hygienická kvalita zahrnuje kontrolu nežádoucích látek – reziduí. Pokud je v biopotravinách zjištěna přítomnost nežádoucích látek, jedná se ve většině případů o zátěž z předchozího hospodaření. U EZ je obsah nežádoucích látek vždy nižší.

Senzorická kvalita zahrnuje chuť, vzhled a vůni. Vyšší obsah sušiny znamená vyšší obsah aromatických látek. Na základě pokusů bylo dokázáno, že tuto vlastnost rozpozná i zvěř, která upřednostňuje produkty ekozemědělství. Důvodem, proč zvěř upřednostňuje produkty ekozemědělství, může být absence chemických postřiků, které zvěř u konvenčních produktů odpuzují.

Ekologická kvalita je dána např. obsahem životaschopných látek (Biospotřebitel, 2010).

2.2.4 Výhody biopotravin

Výhody biopotravin se můžou rozdělit do dvou skupin:

- přímé (chuť, vliv na zdraví)
- nepřímé (pozitivní dopady práce zemědělců na životní prostředí)

Dopad biopotravin na lidské zdraví je velmi diskutovanou oblastí, ve které byla publikována i řada studií. Pozitivní je i omezení využití aditivních látek při zpracování potravin (omezení používání „éček“). Ekozemědělci se významně podílejí na ochraně životního prostředí díky používání menšího množství průmyslově vyráběných

hnojiv a chemických látek. To přispívá ke snížení kontaminace vod, půdy atd. Etický rozměr se rozvíjí i v oblasti chování ke zvířatům, který má oporu v legislativě (např. zákaz klecových chovů či minimální plocha výběhu) (Biospotřebitel, 2010).

2.3 Marketing a ceny biopotravin

Cílem analýzy situace na trhu je zjištění potřeb zákazníků, analýza konkurence a shoda na důležitých podnětech, které působí na podnik. Potřeby zákazníků jsou pro podnik hlavním zdrojem informací k sestavení a regulaci nabídky. Bez analýzy situace na trhu by nebylo možné určit marketingové cíle. Při výběru cílového trhu je možné se zaměřit na celý trh s jednotnou marketingovou strategií, věnovat se více segmentům s odlišnou strategií nebo se soustředit na jeden segment a použít cílený přístup. V ekologickém zemědělství se nejvíce využívá zaměření na dva až tři cílové trhy, které se rozdělují na primární a sekundární trh. Marketingové cíle se určují pro oblast zisku, objemu prodeje, podílu na trhu, cen a propagace (Moudrý & kolektiv, 2007).

Po stanovení cílů musí ekologický zemědělec vybrat strategii, která bude nejvhodnější pro jejich dosažení. Může použít čtyři základní marketingové strategie. Tyto strategie jsou:

- Strategie tržní penetrace,
- Strategie rozvoje trhu,
- Strategie rozvoje produktů,
- Strategie diverzifikace.

Cena je součástí marketingového mixu. Je chápána jako suma, za kterou zákazníci produkt nebo službu nakoupí. „*Představuje souhrn hodnot, které zákazníci vymění za užitek z vlastnictví či užívání výrobku (služby)*“ (Kotler, Wong, Saunders, & Armstrong, 2007).

Biopotraviny jsou zřetelně dražší než běžné potraviny. Přesto se významná část ekologických produktů prodává na konvenčním trhu (Nemes, 2009). Vyšší ceny biopotravin ovlivňuje hned několik faktorů:

- ekozemědělci dosahují nižších výnosů plodin a nižší užitkovosti hospodářských zvířat,
- absence chemických konzervantů a přidaných náhražek,
- výrobce musí mít oddělenou výrobu biopotravin od ostatních produktů,

- biopotraviny se vyrábějí v menším množství (Hamplová, 2009).

Z údajů serveru Kupi.cz vyplývá, že rozdíl mezi konvenčními produkty a biopotravinami může být až 200 %. Důvodem velkého cenového rozdílu podle Martina Kadlčíka z Kupi.cz může být i to, že konvenční potraviny jsou častěji nabízené ve slevě (Biopotraviny jsou stále dražší, 2014).

2.3.1 Cenové a spotřebitelské výzkumy v oblasti biopotravin

Vyšší cena je obecně chápána jako největší překážka pro spotřebitele. Cena biopotravin je výrobcí a obchodníky považována za nejdůležitější marketingový nástroj. Na základě výzkumu univerzity Kassel bylo zjištěno, že tomu tak nemusí vždy být. Hlavním cílem výzkumu, který prováděli Ulrich Hamm a Sabine Plaßmann bylo objasnit, zda zákazníci reagují citlivě na ceny biopotravin. Zkoumána byla především znalost cen a ochota spotřebitelů zaplatit určitou cenu. Výzkum byl prováděn prostřednictvím rozhovorů se spotřebiteli. Součástí výzkumu bylo i tajné sledování nákupního chování spotřebitelů ve dvou konvenčních prodejnách a dvou bioprodejnách.

Na základě analýzy dat bylo zjištěno, že znalosti o cenách biopotravin mezi spotřebiteli jsou nesprávné a že ochota zaplatit za biopotraviny je vyšší, než jak se dosud předpokládalo. Oba faktory ovlivňují do značné míry socio-demografické a psychografické faktory. Ukázalo se, že většina zkoumaných zákazníků nakupovala biopotraviny i za ceny výrazně vyšší, než jaké uváděli při rozhovorech. Výsledky výzkumu zpochybňují současný předpoklad, že cena biopotravin je hlavní bariérou pro jejich nákup (Plaßmann & Hamm, 2009).

Sdružení PRO - BIO liga informovalo o tom, že v obchodních řetězcích jsou biopotraviny dražší o 96 % než konvenční produkty. U masa může být cenový rozdíl i 100 %. Velké cenové rozdíly mohou být také u oleje a sušenek. Sdružení také informovalo o tom, že ve specializovaných prodejnách jsou biopotraviny dražší zhruba o 20 %.

V roce 2010 byl proveden průzkum v Praze, Brně, Olomouci a v Plzni. Na základě tohoto průzkumu bylo zjištěno, že sortiment v jednotlivých obchodech se odlišuje. Největší nabídka biopotravin byla v Praze, nejmenší v Plzni. Průzkumem bylo zjištěno, že určitou roli hraje i cena, kdy ve specializovaných obchodech jsou biopotraviny zhruba o 20 % dražší než v obchodních řetězcích.

V roce 2010 agentura Stem/Mark provedla pro agenturu Ogilvy&Mather výzkum, který byl zaměřený na povědomí a nákupní chování v oblasti biopotravin. Pojem biopotraviny je podle spotřebitelů známý a správně chápáný. Nejčastějšími spotřebiteli jsou ženy a lidé s vyšším stupněm vzdělání. Výzkum také potvrdil, že bariérou pro větší spotřebu biopotravin je jejich vysoká cena. Podle výzkumu se nejčastěji kupují mléčné výrobky, ovoce, zelenina, pečivo a maso (Singr, 2011).

Výzkum zpracovaný pro Mze poukazuje na nárůst počtu obyvatel, kteří biopotraviny nakupují (z 37 % v roce 2010 na 41 % v roce 2014). Třetina populace nakupuje biopotraviny několikrát měsíčně, zatímco před 6 lety to byla pouze čtvrtina populace. Růst spotřeby biopotravin souvisí se zvyšujícím se zájmem o tzv. faremní produkty, které bývají velmi často v biokvalitě. K růstu spotřeby a zájmů o biopotraviny přispívá i trend farmářských trhů, systém bedýnkového prodeje nebo růst počtu farmářských prodejen. Dle sdělení spotřebitelů je hlavním důvodem nákupu biopotravin, že jsou zdravější, chutnější a šetrnější k přírodě. Významný nárůst je i v oblasti povědomí o označení biopotravin, jak u národního loga „biozebry“ (z 54 % na 72 % v 2014), tak u loga EU (z 9 % na 24 %). Největší bariérou pro větší nákupy biopotravin je jejich vyšší cena a širší sortimentu. U osob, které biopotraviny nenakupují, je hned po ceně důvodem nedůvěra (Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2016-2020, 2016).

2.3.2 Tvorba ceny

Cena biopotravin a její tvorba může být nákladově orientovaná, orientovaná na konkurenci nebo orientována na poptávku.

Nákladově orientovaná tvorba ceny se nazývá také kalkulace a stanovuje se na základě součtu nákladů na spotřebované suroviny. K součtu nákladů se připočte obchodní marže. Tato metoda se používá ve všech oborech, kde je možné vyčíslit nákladovost výrobku. Výhodou této metody jsou jasné vstupní náklady a neomezená marže. Další výhody nákladově orientované tvorby ceny je jednoduchost, jasnost, využití struktury vlastních nákladů, záruka zisku u každého výrobku, výrobce zná lépe své náklady než poptávku, zdání spravedlivosti pro prodávajícího i kupujícího a podnik nemusí na změnu poptávky reagovat změnou ceny. Nevýhodou je ignorace konkurence,

nebere v úvahu reálnou situaci v poptávce a dosažení plánovaného zisku závisí na splnění počtu prodaných výrobku.

Při tvorbě ceny na základě *orientace na konkurenci* se vychází z předpokladu cen konkurence (dominantního prodejce). Nevýhodou je možnost, že výnosy budou nedostatečné a nepokryjí náklady.

Při tvorbě ceny na základě *orientace na poptávku* je cena pohyblivá. Čím více je spotřebitel ochoten zaplatit, tím je cena vyšší (Metodika pro kurz Marketing bioproduktů, n.d.).

2.4 Trh s biopotravinami

Významnou skupinou, která působí na trhu s biopotravinami, jsou distributoři. Zejména se jedná o dovozce, regionální i celostátní distributory a velkoobchodníky. V ČR bylo k 31. 12. 2013 registrováno celkem 305 subjektů (resp. 322 provozoven). Nárůst počtu distributorů byl i v roce 2014 (cca o 10 %), kdy ke konci roku bylo registrováno 352 subjektů a 367 provozoven.

Tabulka 1: Vývoj počtu registrovaných distributorů biopotravin, 2008 – 2014

<i>Ukazatel</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Počet distributorů (celkem vč. provozoven)</i>	151	184	186	226	290	332	367
<i>Počet distributorů (pouze subjekty)</i>	137	168	172	201	263	305	352
<i>Meziroční změna celkem (%)</i>	58,9	21,9	1,1	21,5	28,3	14,5	10,6

Zdroj: MZe, zpracoval: ÚZEI

Na trhu působí i velký počet subjektů zabývajících se maloobchodním prodejem. Jedná se téměř o 3000 maloobchodních prodejen. Prodejen zdravé výživy a biopotravin je na českém trhu cca 300 (Hrabalová & Wollmuthová, 2014).

Faktory ovlivňující trh:

- Příjmy,
- ceny biopotravin,
- poptávka po biopotravinách,

- nabídka biopotravin,
- informovanost zákazníků (Metodika pro kurz Marketing bioproduktů, n.d.).

V roce 2013 dosáhl celkový obrat s biopotravinami českých subjektů včetně vývozu přibližně 2,7 mld. Kč, z toho zhruba 28% (774 mil. Kč) činil export a domácí spotřeba biopotravin dosáhla 1,95 mld. Kč. Vývoz biopotravin směřoval z ČR převážně do zemí EU (95 %). Největší objem biopotravin (200 mil. Kč) byl vyvezen do ostatních zemí EU nesousedících s ČR a dále pak do Rakouska (167 mil. Kč) a Německa (146 mil. Kč) (Díky rostoucímu zájmu o biopotraviny se zvýšil celkový obrat trhu s nimi na 2,7 mld. korun, 2015).

2.4.1 Nabídka biopotravin v ČR

Podle údajů z roku 2013 nabídka biopotravin na českém trhu stále roste. 60 % nabízených biopotravin činí domácí produkce. Zároveň roste i pestrost nabídky. Typickými biopotravinami pro český trh jsou: mléko a mléčné výrobky, zelenina, ovoce a pečivo. Vzniká stále více obchodů s biopotravinami a lepší restaurace nabízejí potraviny z farmy (Masopustová, 2013).

Nabídka biopotravin se také rozšiřuje v obchodních řetězcích. V roce 2013 si zákazníci mohli vybrat z 2 809 položek biopotravin. Oproti roku 2009 do roku 2013 vzrostla nabídka o 88 %. Během těchto let vzrostla nabídka trvanlivých i čerstvých potravin. Výrazně vzrostla například nabídka biomasa, které se dříve dalo sehnat v obchodních řetězcích výjimečně. Nejdůležitější kategorií byla kojenecká a dětská výživa, která v roce 2013 činila 24 % z celkové nabídky biopotravin. Podle průzkumu má největší nabídku řetězec Globus (Nabídka biopotravin se stále rozšiřuje, 2014).

2.4.2 Poptávka po biopotravinách v ČR

V roce 2014 byl oproti roku 2013 zaznamenán nárůst v tržbách 20 %. Martin Hubka, manažer podpory prodeje v řetězci Globus říká, že se daří lépe oslovovat zákazníky, aby vyzkoušeli bioprodukty. Biopotraviny tvoří v řetězcích Globus 3 % celkové nabídky. Největší poptávka v Globusu je po mléku, sýrech, másle a dětské výživě. Z trvanlivých potravin je velký zájem o mouky, olej, kuskus, těstoviny a sirupy. Nárůst poptávky zaznamenala i společnost Country life, která provozuje velkoobchod a síť prodejen. Společnost zaznamenala nárůst o 15 až 20 %. Důvodem zvýšení poptávky může být změna vnímání zákazníků (Horáček & Brož, 2014).

Průměrná roční spotřeba na obyvatele zůstává pod hranicí 200 Kč (185 Kč v roce 2013). Podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů stagnuje okolo 0,7 %. Hlavní kategorií biopotravin s největším objemem prodeje je dlouhodobě kategorie „Ostatní zpracované potraviny“ (33% podíl, přičemž téměř třetinu tvoří hotové pokrmy typu dětských výživ), následuje „Mléko a mléčné výrobky“ (18%) a „Ovoce a zelenina“ (16%).

2.5 Formy prodeje

Cesty uvádění bioproduktů na trh mohou být rozděleny na přímé a nepřímé. Při přímém uvádění na trh je to vztah mezi producentem a spotřebitelem. U nepřímého uvádění zde vystupuje i prostředník. Přímá distribuce je mezi českými ekozemědělci málo využívána (Šarapatka, Urban, & kolektiv, 2005).

2.5.1 Přímý prodej

V případě přímého prodeje prodává výrobce přímo konečnému spotřebiteli. Tento typ prodeje je typický pro západní Evropu. Výhodou je, že se zemědělec nemusí dělit o tržby se zpracovateli či obchodníky. Nevýhodou je pak více práce a růst nákladů, které jsou spojené se zpracováním, balením a dopravou. Často bývá přímý prodej spojován s nabídkou ve stravovacích či ubytovacích službách. Na území ČR nemá tento typ prodeje velkou tradici.

Formy přímého prodeje jsou:

- Samosběr,
- přímé doručování,
- stánkový prodej,
- obchod ve dvoře,
- prodej ze dvora.

Samosběr probíhá na základě dohody mezi zemědělcem a zákazníkem. Zákazník si sám nasbírá produkty. Hlavním efektem je úspora ruční práce a dopravy. Tyto efekty se promítají do nižší ceny produktu.

Přímé doručování může mít řadu forem. Navazují na objednávkový systém, rozvoj do domu apod. Specifickým způsobem doručování je použití boxů umístěných

na různých místech. Box se naplní produkty, které jsou na farmě vypěstovány. Využívání boxů je oblíbené ve Velké Británii.

V posledních letech se v Evropě rychle rozšiřuje prodej prostřednictvím „biobedýnek“. Jsou založené na principu dodání čerstvé, místně produkované a sezónní bio zeleniny či ovoce zákazníkovi nebo na určené distribuční místo. Někteří provozovatelé nabízejí kromě ovoce a zeleniny také víno, mléčné výrobky a jiné zboží. Hlavním znakem tohoto systému je přímý kontakt mezi zákazníkem a pěstitelem. Nejdůležitějším faktorem úspěchu je zajištění vysoké kvality a rozmanitosti zboží (Václavík, 2008).

Stánkový prodej má celou řadu možností. Může existovat na poli či na tržnici. Je vhodný pro sezónní produkty. Dobré uplatnění stánkového prodeje je na frekventovaných místech.

V současné době stoupá zájem spotřebitelů o místní potraviny. Rozbíhají se farmářské trhy. Trhy jsou formou prodeje zemědělského a potravinářského zboží pro veřejnost (Kodex farmářský trhů, 2011).

Obchod ve dvoře má smysl u širšího sortimentu zboží. Základ sortimentu tvoří vejčeka a zeleniny. Dále to mohou být brambory, maso či ovoce.

Prodej ze dvora je sezónní prodej na farmě, bez obchodu. Velkou výhodou je přímý kontakt se zákazníkem (Moudrý & kolektiv, 2007).

2.5.2 Nepřímý prodej

Při využívání nepřímých distribučních cest je nutné znát potřeby a požadavky zákazníků a schopnost zemědělce tyto potřeby a požadavky splnit. Formy nepřímého prodeje jsou:

- Zprostředkovatelé,
- odbytová družstva,
- zpracovatelé bioproduktů a biopotravin,
- specializované prodejny s biopotravinami a racionální výživou,
- restaurace a hotely,
- velkokapacitní kuchyně a veřejné stravování,
- konvenční prodejny a obchodní řetězce.

Zprostředkovatelé slouží jako prostředníci. Jsou to firmy, které bioprodukty nenakupují, slouží jako prostředníci sjednávající obchod mezi prodávajícím a kupujícím. Snaží se nalézt nejvíce kvalitní produkty za přijatelné ceny. Je pro ně prioritní, aby zemědělci byli schopni dodávat bioprodukty po celou sezónu, v trvale vysoké kvalitě, velkém množství od jednoho dodavatele.

Odbytová družstva nejsou v České republice moc rozšířená. Jejich cílem je zajistit vyšší ceny, garantovat prodej a snížit vstupní a provozní náklady svých členů.

Zpracovatelé bioproduktů a biopotravin uzavírají většinou se zemědělci smlouvy o dodávkách určitého množství a kvality v přesně určeném termínu.

Specializované prodejny s biopotravinami a racionální výživou jsou odbytovou možností hlavně pro malé a střední ekozemědělce. Specializované obchody jsou zásobovány přímo velkoobchodem nebo si doplňují sortiment od biozemědělců.

Restaurace a hotely jsou ideálním místem pro prodej zeleniny, masa a vajec. Díky rostoucí popularitě biopotravin roste zájem hotelů a restaurací o čerstvou produkci.

Velkokapacitní kuchyně a veřejné stravování se stávají v Evropě velmi perspektivní formou na trhu, ačkoliv podmínky uplatnění jsou velmi specifické. Podmínkou je komunikace a dobrá spolupráce.

Obchodní řetězce jsou největší odbytovým místem. Jejich prostřednictvím lze prodat velké množství produktů (Šarapatka, Urban, & kolektiv, 2005).

2.6 Specializované prodejny zdravé výživy a biopotravin

Specializované prodejny zdravé výživy a biopotravin nabízejí široký sortiment nejen biopotravin, ale také regionální a místní potraviny. Výhodou specializovaných prodejen je i odborné poradenství. Prodej biopotravin ve specializovaných prodejnách má své výhody i nevýhody.

Výhody prodeje biopotravin v bioprodejnách z pohledu zákazníka:

- široký výběr,
- důvěra,
- speciality v biokvalitě, inovativní výrobky,
- čerstvé zboží z místní produkce,

- možnost úzké vazby mezi producentem a spotřebitelem,
- nabídka s dostatkem informací,
- kvalita zboží.

Výhody prodeje biopotravin v bioprodejnách z pohledu producenta:

- odbytové místo pro malé producenty,
- zájem o široké spektrum produktů,
- vyšší cena,
- možnost komunikace a vzdělávání konečných spotřebitelů.

Nevýhody prodeje biopotravin v bioprodejnách z pohledu zákazníka jsou:

- jsou vhodné pouze pro typické spotřebitele biopotravin,
- nákup je časově náročný a nepohodlný.

Nevýhody prodeje biopotravin v bioprodejnách z pohledu producenta:

- menší zájem u nových zákazníků (Šarapatka, Urban, & kolektiv, 2005).

2.6.1 Vybrané prodejny v jižních Čechách a jejich charakteristika

Prodejna Slunečnice – České Budějovice

Prodejna má široký sortiment biopotravin včetně biopotravin pro diabetiky. Nabízí např. bio ovoce a zeleninu, čerstvé biopečivo, biovíno a další. Kromě velkého množství biopotravin nabízí prodejna i další produkty jako je přírodní kosmetika či vonné oleje (O nás, n.d.) (Obrázek 3).

Obrázek 3: Prodejna Slunečnice, České Budějovice

Zdroj: www.slunecnice-cb.cz/

Specifické prodejní formáty využívají například prodejny Obchod U Dobráka a Náš grunt, které odebírají farmářské produkty. V případě prodejny Natural je to spojení prodejny s jídelnou.

Prodejna Natural – Písek, Tábor

Prodejna s racionální stravou Natural společně s jídelnou vznikla v Písku v roce 1992. Provozovna brzy získala stálé zákazníky. V roce 2006 byla prodejna rozšířena o samoobslužné prostory. V jídelně je celkem 60 míst k sezení a prodejna má bezbariérový přístup. V roce 2013 byla otevřena provozovna v Táboře, která je ve stejném stylu jako provozovna v Písku. V oddělení potravin mohou zákazníci najít např.: mnoho druhů těstovin, mouky, ochucovadla, kávy, oleje, rostlinná mléka a další (O nás, n.d.) (Obrázek 4).

Obrázek 4: Prodejna Natural, Tábor

Zdroj: <http://www.naturaltabor.cz/>

Obchod U Dobráka – České Budějovice

Je farmářská prodejna, která nabízí „jídlo z blízka“. Dodavatelé jsou především farmáři a malovýrobci z jižních Čech. Prodejna funguje od roku 2011. V prodejně je možné nalézt široký sortiment, který zahrnuje mléčné produkty (jogurty, sýry, tvaroh), zeleninu a ovoce, pečivo, nápoje, bylinky, koření, čaj a kávu, lihoviny a likéry, marmelády, sladkosti, houby, maso a masné výrobky a další. Mezi dodavatele obchodu patří například Biofarma Slunečná, Biozahrada Tábor, Bezlepková pekárna Liška, Farma Ladislav Hošna a synové a další (Naši dodavatelé, 2012) (Obrázek 5).

Obrázek 5: Obchod U Dobráka, České Budějovice

Zdroj: www.obchodudobrava.cz

Prodejna Náš grunt – České Budějovice, Tábor

Společnost vznikla v roce 2010 jako česká firma s českým kapitálem. Jedná se o první českou farmářskou prodejnu v ČR. Prodejny se zaměřují na prodej tradičních českých potravin. Za vznikem společnosti stojí dvě myšlenky. První myšlenkou bylo nabízet spotřebitelům tradiční poctivé potraviny a druhou podpořit malé a střední farmáře a výrobce (O společnosti, 2009) (Obrázek 6).

Obrázek 6: Prodejna Náš grunt, České Budějovice

Zdroj: www.nasgrunt.cz

3 Cíl práce a metodika

Diplomová práce vznikla za podpory grantového projektu GAJU 019/2013/S. Hlavním cílem práce je srovnání cenové hladiny biopotravin a jejich konvenčních alternativ v rámci specializovaných prodejen. Součástí práce bylo srovnání cen mezi SP a OŘ a srovnání cenové hladiny ve SP v různě velkých sídelních útvarech. Konkrétně byl výzkum prováděn ve specializovaných prodejnách zdravé výživy a bioprodejnách.

3.1 Hypotézy

V diplomové práci byly stanoveny následující hypotézy, které jsou vyhodnoceny v závěru práce.

Hypotéza č. 1: *Ceny biopotravin jsou ve SP vyšší než ceny u konvenčních alternativ u více než 70 % druhů biopotravin.*

Hypotéza č. 2: *Ceny biopotravin jsou ve SP v Českých Budějovicích u více než poloviny sledovaných druhů biopotravin nižší, než v sídelních útvarech do 50 tis. obyvatel.*

Hypotéza č. 3: *Ceny biopotravin ve SP jsou vyšší než OŘ u více než 60 % sledovaných druhů biopotravin.*

3.2 Metodický postup

Prvním krokem při zpracování diplomové práce bylo prostudování odborné literatury a dalších zdrojů, týkající se problematiky biopotravin a jejich cen. Následoval sběr dat, která jsou vyhodnocena v praktické části diplomové práce. Pro sběr dat byl sestaven seznam komodit, u kterých se zjišťovala cena, země původu, značka a velikost balení. Data byla sbírána ve 13 sídelních útvarech v jižních Čechách na základě osobní návštěvy prodejen. Celkem bylo navštíveno 33 specializovaných prodejen zdravé výživy a biopotravin. Průzkum byl realizován v období od května do srpna 2015.

Teoretická část se nejprve zabývá ekologickým zemědělstvím. Jsou vysvětleny základní pojmy týkající se EZ, principy a cíle, kontrola, legislativa a dotace v EZ. Dále se teoretická část věnuje biopotravinám. Zabývá se jejich výrobou, označováním, cenami, trhem a formami prodeje biopotravin.

Praktická část se věnuje cenové komparaci bio a konvenčních potravin nejen ve specializovaných prodejnách, ale i v obchodních řetězcích. Porovná také cenové úrovně mezi SP a OŘ a mezi SP v jednotlivých sídelních útvarech. Získaná data byla zpracována pomocí programu MS Excel a výsledky interpretovány pomocí sloupcových a spojnicových grafů. Pro přehlednost byla data přenesena do tabulek. Pro vyhodnocení dat byly použity statistické ukazatele a to variační rozpětí, variační koeficient a směrodatná odchylka.

Směrodatná odchylka: Odmocnina z rozptylu. Rozptyl je definován jako průměr čtverců odchylek jednotlivých hodnot od jejich aritmetického průměru. Má stejné měrné jednotky jako sledovaná číselná proměnná ve statistickém souboru. Může nabývat pouze kladných hodnot.

Variační rozpětí: Rozdíl mezi největší a nejmenší hodnotou. Udává délku intervalu, v němž se všechny hodnoty nacházejí. Variační rozpětí je velice hrubou charakteristikou variability, protože neříká nic o proměnlivosti jednotlivých hodnot v souboru.

Variační koeficient: Nejznámější míra variability. Je definován jako poměr směrodatné odchylky a aritmetického průměru. Využívá se ke srovnání variability různých souborů. Udává, z kolika procent se podílí směrodatná odchylka na aritmetickém průměru (Hindls, Hronová, Seger, & Fischer, 2007).

Na závěr praktické části jsou vyhodnoceny hypotézy.

4 Praktická část

4.1 Cenový průzkum bio a konvenčních potravin

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, v období od května do srpna 2015 probíhal cenový průzkum, jehož cílem je porovnání cenových hladin biopotravin a jejich konvenčních alternativ. Data byla získána celkem z 33 prodejen. Nejvíce prodejen bylo navštíveno v Českých Budějovicích.

Tabulka 2: Navštívená města a počet prodejen

Města	Počet prodejen
<i>České Budějovice</i>	12
<i>Český Krumlov</i>	2
<i>Tábor</i>	4
<i>Strakonice</i>	3
<i>Písek</i>	1
<i>Prachatice</i>	3
<i>Jindřichův Hradec</i>	1
<i>Vodňany</i>	1
<i>Týn nad Vltavou</i>	2
<i>Soběslav</i>	1
<i>Volary</i>	1
<i>Blatná</i>	1
<i>Kaplice</i>	1

Zdroj: Vlastní zpracování

Prvním krokem před zahájením sběru dat bylo vytvoření seznamu, který se skládal z 15 skupin biopotravin. V každé skupině byly zvoleny bio komodity, které byly při realizaci průzkumu sledovány. Zvolené skupiny byly:

- Zelenina
- Ovoce
- Sušené ovoce a ořechy

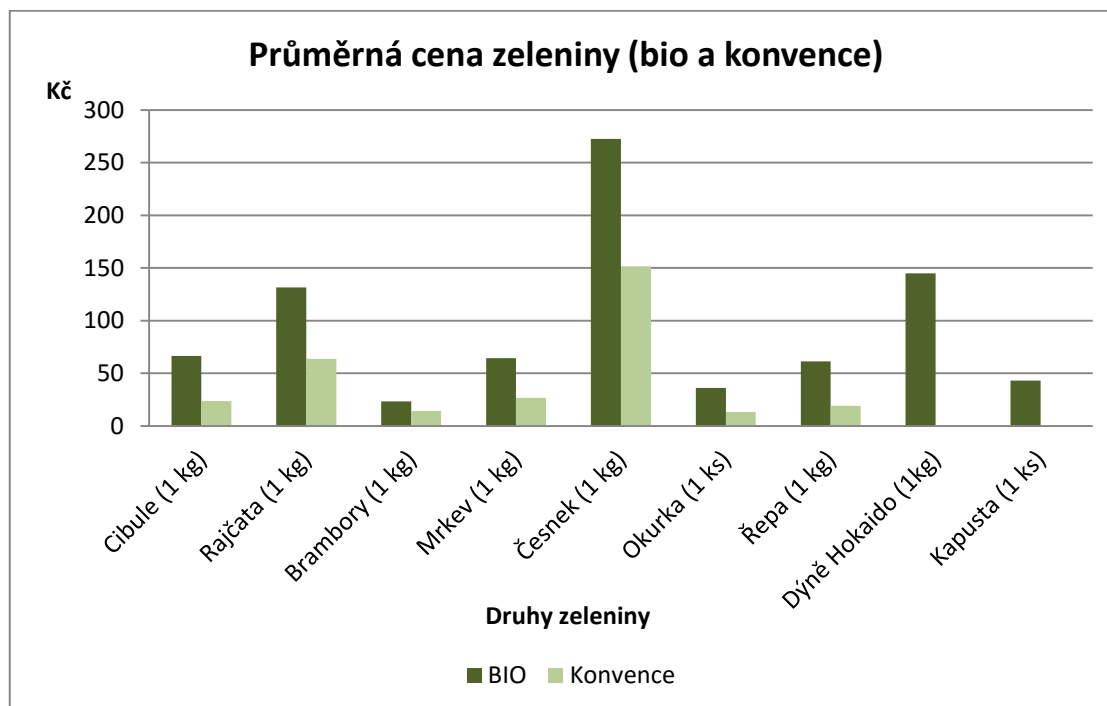
- Mléčné výrobky
- Vejce a maso
- Mouky
- Obiloviny
- Luštěniny
- Cukrovinky
- Cukr a alternativní sladila
- Produkty z ovoce a zeleniny
- Ostatní cereální výrobky
- Těstoviny
- Přísady na vaření
- Nápoje

4.2 Vyhodnocení výsledků průzkumu

4.2.1 Zelenina

V průzkumu byly sledovány tyto druhy zeleniny: cibule, rajčata, brambory, okurka, řepa, mrkev, česnek, kapusta a dýně Hokaido.

Graf 1: Celková průměrná cena zeleniny (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 1 můžeme vidět průměrnou cenu bio a konvenční zeleniny ve specializovaných prodejnách (dále jen „SP“) a obchodních řetězcích (dále jen „OŘ“). Nejvyšší průměrná cena bio zeleniny byla vyhodnocena u česneku (275,8 Kč/kg), naopak nejnižší průměrná cena bio zeleniny byla identifikována u brambor (23,5 Kč/kg). Průměrná cena konvenční zeleniny je v grafu uvedena pouze za OŘ. Ve SP nebyla žádná zelenina v konvenci nalezena. Důvodem nulového výskytu konvenční zeleniny ve SP může být to, že pokud SP zahrnují zeleninu do svého sortimentu, tak jediné v biokvalitě. Dýně Hokaido a kapusta se v biokvalitě v OŘ nevyskytly, proto není uvedena průměrná cena u konvence.

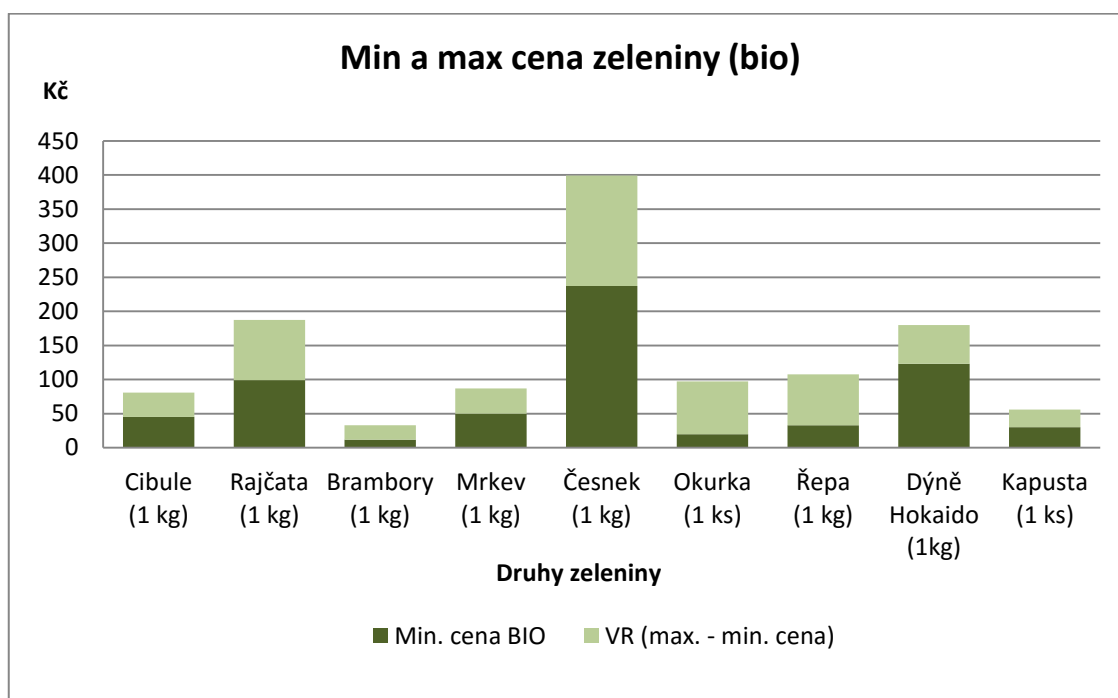
Tabulka 3: Průměrná cena bio a konvenční zeleniny (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Cibule (1 kg)</i>	66,6	23,5	2,8	6
<i>Rajčata (1 kg)</i>	131,6	63,8	2,1	3
<i>Brambory (1 kg)</i>	23,5	14,1	1,7	1
<i>Mrkev (1 kg)</i>	64,3	26,6	2,4	4
<i>Česnek (1 kg)</i>	275,8	151,7	1,8	2
<i>Okurka (1 ks)</i>	36,1	13,3	2,7	5
<i>Řepa (1 kg)</i>	61,3	19,2	3,2	7
<i>Dýně Hokaido (1kg)</i>	145	-	-	-
<i>Kapusta (1 ks)</i>	43	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 3 jsou uvedeny průměrné ceny v biokvalitě i v konvenční alternativě u všech sledovaných druhů včetně pořadí od nejnižší ceny po nejvyšší. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykazovaly brambory (70% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykazala řepa (220 %).

Graf 2: Minimální a maximální cena bio zeleniny (SP + OŘ)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 2 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio zeleniny dohromady za SP a OŘ. Maximální cena je vyjádřena variačním rozpětím (rozdíl maximální a minimální ceny). Nejnižší cena se vyskytuje u brambor, kde minimální cena v biokvalitě je 12 Kč/kg. Nejvyšší cena byla identifikována u česneku (399 Kč/kg).

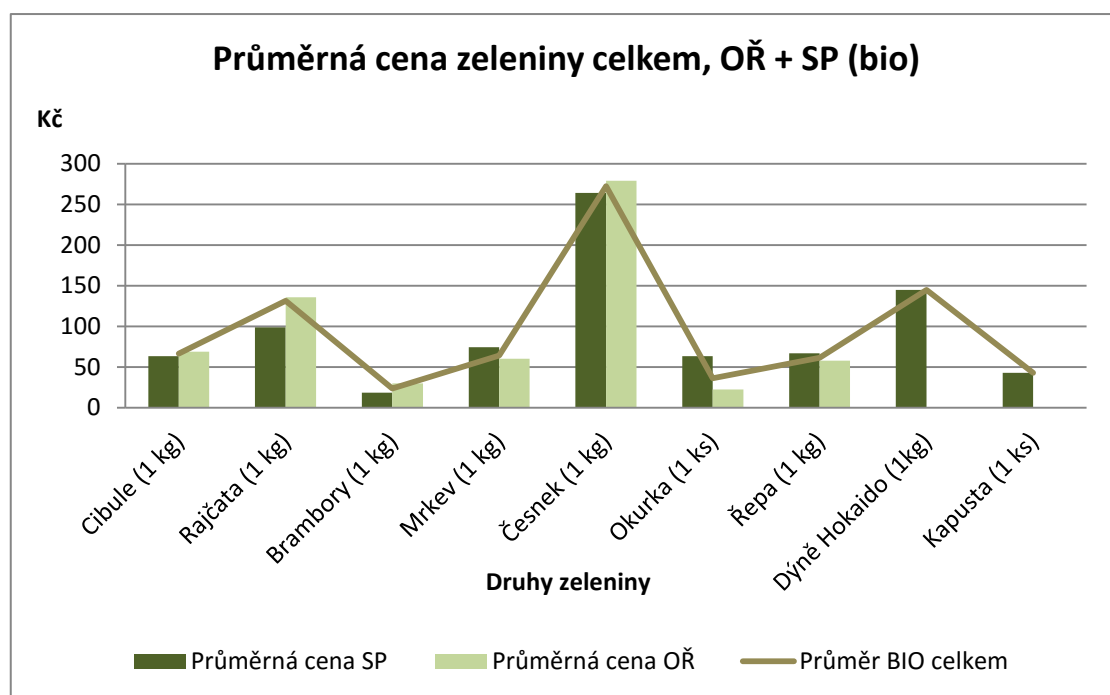
Tabulka 4: Minimální a maximální cena bio zeleniny, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Cibule (1 kg)</i>	45	81	36	19,07
<i>Rajčata (1 kg)</i>	99	187,6	88,6	28,79
<i>Brambory (1 kg)</i>	12	32,9	20,9	29
<i>Mrkev (1 kg)</i>	49,9	87	37,1	18,37
<i>Česnek (1 kg)</i>	237	399	162	17,21
<i>Okurka (1 ks)</i>	19,9	97	77,1	76,46
<i>Řepa (1 kg)</i>	32,9	107,6	74,7	37,13
<i>Dýně Hokaido (1kg)</i>	123	180	57	17,42
<i>Kapusta (1 ks)</i>	30	56	26	30,23

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 4 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio zeleniny, variační rozpětí (dále jen „VR“) a variační koeficient (dále jen „VK“). Uvedená data jsou za SP + OŘ. Nejnižší VR bylo zjištěno u brambor (VR - 20,9), nejvyšší VR bylo vyhodnoceno u česneku (VR – 162). Nejnižší VK byl identifikován u česneku (VK - 17,21 %), nejvyšší u okurky (VK - 76,46 %).

Graf 3: Průměrná cena zeleniny celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 3 je znázorněna celková průměrná cena bio zeleniny ve SP a OŘ. V rámci průzkumu se porovnávají průměrné ceny bio zeleniny mezi SP a OŘ. Spojnice v grafu vyjadřuje průměrnou celkovou cenu bio zeleniny za SP a OŘ. Při porovnání cenové hladiny mezi SP a OŘ jsou ceny v OŘ vyšší u cibule, rajčat, brambor a česneku. U ostatních druhů zeleniny je cena vyšší ve SP. Nejvyšší průměrná cena je u česneku, kde se cena pohybuje v OŘ průměrně kolem 279,3 Kč/kg a ve SP 264,3 Kč/kg. Nejnižší průměrná cena je jak v OŘ, tak ve SP u brambor (SP – 18,4 Kč/kg; OŘ – 29,8 Kč/kg).

Tabulka 5: Průměrná cena bio zeleniny v SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Cibule (1 kg)</i>	63,4	68,9	0,92
<i>Rajčata (1 kg)</i>	99	135,7	0,73
<i>Brambory (1 kg)</i>	18,4	29,8	0,62
<i>Mrkev (1 kg)</i>	74,4	60	1,24
<i>Česnek (1 kg)</i>	264,3	279,2	0,95
<i>Okurka (1 ks)</i>	63,5	22,4	2,83
<i>Řepa (1 kg)</i>	67	57,8	1,16
<i>Dýně Hokaido (1kg)</i>	145	-	-
<i>Kapusta (1 ks)</i>	43	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 5 jsou uvedeny průměrné ceny ve SP a OŘ u všech druhů zeleniny. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázal česnek (5% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázala okurka (183 %).

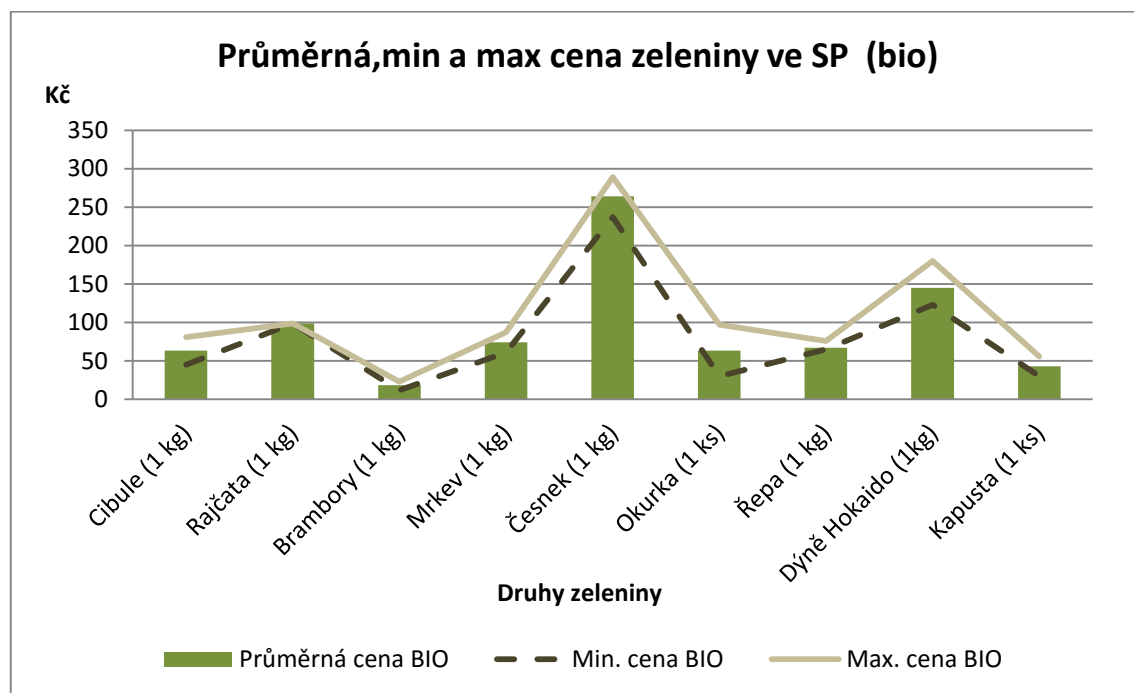
Tabulka 6: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio zelenina)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Cibule (1 kg)</i>	5/15,2	7	5	7
<i>Rajčata (1 kg)</i>	1/3,0	8	1	8
<i>Brambory (1 kg)</i>	5/15,2	4	5	4
<i>Mrkev (1 kg)</i>	5/15,2	12	5	12
<i>Česnek (1 kg)</i>	4/12,1	5	4	5
<i>Okurka (1 ks)</i>	2/6,1	4	2	4
<i>Řepa (1 kg)</i>	3/9,1	5	3	5
<i>Dýně Hokaido(1kg)</i>	3/9,1	-	3	-
<i>Kapusta (1 ks)</i>	2/6,1	-	2	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byla mrkev, která se nejčastěji vyskytovala v řetězci Kaufland. Ve SP se nejvíce vyskytovaly cibule, brambory a mrkev, a to v prodejnách Zdravá spížirna v Českých Budějovicích, Vega v České Krumlově a Meduňka v Prachaticích.

Graf 4: Průměrná, minimální a maximální cena zeleniny ve SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu jsou vyhodnoceny průměrné, minimální a maximální ceny bio zeleniny ve SP. Z grafu vyplývá, že nejvyšší průměrná a maximální cena je u česneku, kde ve SP je maximální cena 289 Kč/kg. Naopak nejnižší cena byla zjištěna u brambor (12 Kč/kg).

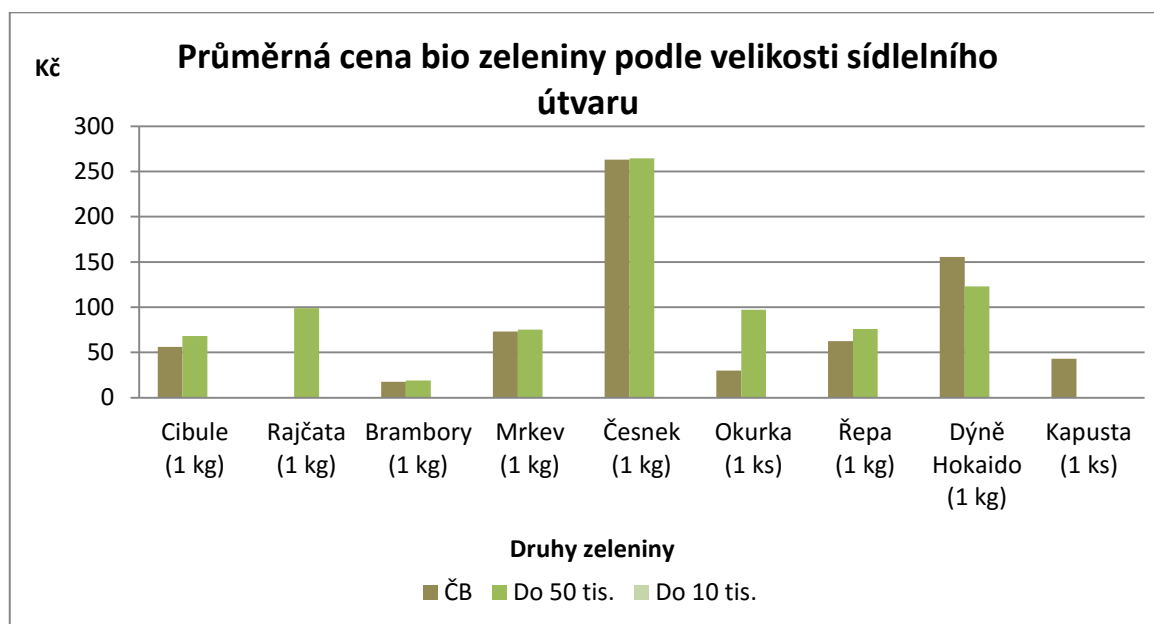
Tabulka 7: Průměrná, minimální a maximální cena zeleniny ve SP, ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Cibule (1 kg)</i>	63,4	45	81	11,8	18,44	36
<i>Rajčata (1 kg)</i>	99	99	99	0	0	0
<i>Brambory (1 kg)</i>	18,4	12	23	4,2	22,96	11
<i>Mrkev (1 kg)</i>	74,4	61	87	10,5	14,2	26
<i>Česnek (1 kg)</i>	264,3	237	289	18,5	7,01	52
<i>Okurka (1 ks)</i>	63,5	30	97	33,5	52,9	67
<i>Řepa (1 kg)</i>	67	65	76	6,7	9,97	11
<i>Dýně Hokaido (1kg)</i>	145	123	180	25,2	17,4	57
<i>Kapusta (1 ks)</i>	43	30	56	13	30,2	26

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 7 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio zeleniny ve SP, směrodatná odchylka (dále jen „SO“), VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK je u rajčat, kde oba ukazatelé mají nulovou hodnotu. Důvodem je zastoupení pouze v prodejně Vega v Českém Krumlově. Nejvyšších hodnot ukazatele variability dosáhly u okurky (VR – 67; VK – 52,9 %).

Graf 5: Průměrná cena bio zeleniny podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: Vlastní zpracování

Další porovnání cen je podle velikosti sídelního útvaru. Města jsou rozdělena do třech skupin. První skupinu tvoří samostatně České Budějovice, další skupinu tvoří města do 50 tisíc obyvatel a poslední skupinu města do 10 tisíc obyvatel. Cena bio zeleniny je ve městech do 50 tisíc obyvatel o trochu dražší, než v Českých Budějovicích. Ve městech do 10 tisíc obyvatel se zelenina v biokvalitě nevyskytovala.

Tabulka 8: Cenové porovnání bio zeleniny podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Cibule (1 kg)</i>	56	68,3	-
<i>Rajčata (1 kg)</i>	-	99	-
<i>Brambory (1 kg)</i>	17,5	19	-
<i>Mrkev (1 kg)</i>	73	75,3	-
<i>Česnek (1 kg)</i>	263	264,7	-
<i>Okurka (1 ks)</i>	30	97	-
<i>Řepa (1 kg)</i>	62,5	76	-
<i>Dýně Hokaido (1kg)</i>	155,5	123	-
<i>Kapusta (1 ks)</i>	43	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 8 jsou uvedeny průměrné ceny bio zeleniny za sídelní útvary. Nejvyšší cena byla v ČB i ve městech do 50 tisíc obyvatel zjištěna u česneku, nejmenší cena byla zjištěna u brambor.

Shrnutí skupiny

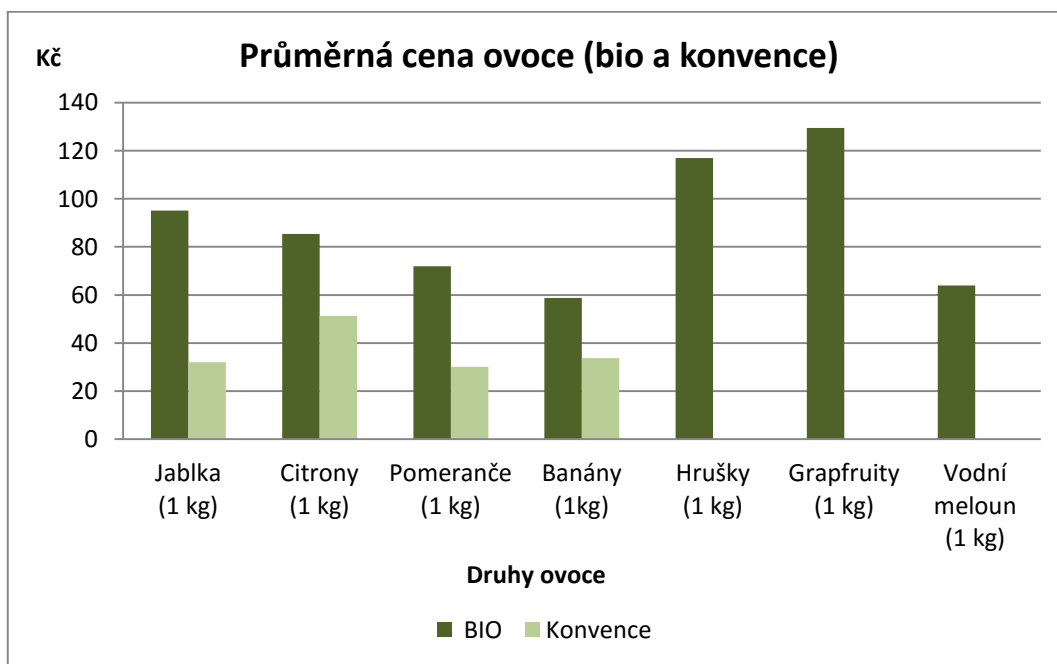
- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 75 vzorků zeleniny, z toho 30 ve SP a 45 v OŘ. Nejdostupnější zeleninou v biokvalitě byla mrkev. Nejméně dostupnou (ze sledovaných položek) pak byla kapusta.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovaly brambory (70% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala řepa (220 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Brambory měly nejmenší VR (20,9) a nejmenší VK měl česnek (17,2 %), oproti tomu česnek měl největší VR (162) a největší VK měla okurka (76,46 %).

- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen zeleniny v OŘ a SP, měly celkově nižší cenovou úroveň ve SP (s výjimkou mrkve, okurky a řepy). Cenový rozdíl byl max. 183 % (nejmenší hodnota u česneku 5 %, největší u okurky 183 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byla cibule a mrkev, nejméně se vyskytla rajčata a to pouze v prodejně Vega v ČK. Prodejny s největší nabídkou zeleniny byly prodejna Vega v ČK, Slunečnice v ČB, Zdravá spižirna v ČB, Meduňka v PT a Pohanka v ČK. Ve městech do 10 tis. obyvatel bio zelenina nebyla v prodejnách nabízena.

4.2.2 Ovoce

V průzkumu byly sledovány tyto druhy ovoce: jablka, banány, citróny, pomeranče, hrušky, grapefruity a vodní meloun

Graf 6: Celková průměrná cena ovoce (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 6 jsou k vidění průměrné ceny bio a konvenčního ovoce v SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě byla zjištěna u grapefruitu (129,5 Kč/kg). Nejnižší cena v biokvalitě byla identifikována u banánů (58,8 Kč/kg). V konvenci mají nejvyšší cenu citróny (51,3 Kč/kg) a nejnižší cena byla zjištěna u pomerančů (30,1 Kč/kg). U hrušek, grapefruitů a vodního melounu není uvedena konvence z toho důvodu, že tyto položky byly objeveny pouze ve SP, kde se ovoce v konvenci nevyskytlo.

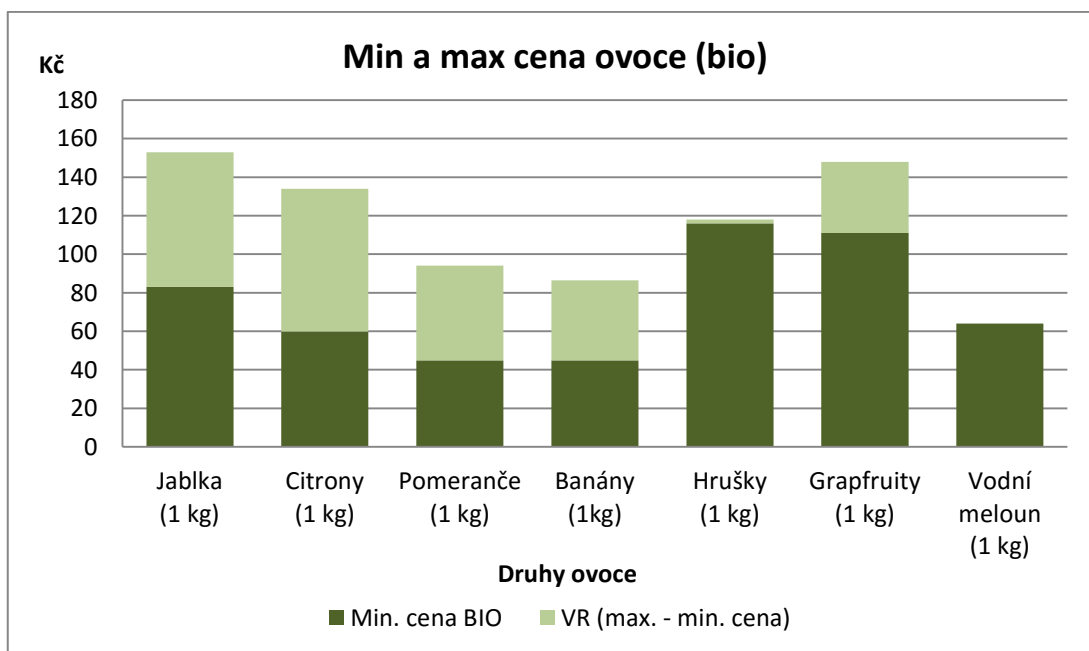
Tabulka 9: Průměrná cena bio a konvenčního ovoce (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Jablka (1 kg)</i>	95,1	31,9	3,0	3
<i>Citróny (1 kg)</i>	85,5	51,3	1,7	1
<i>Pomeranče (1 kg)</i>	71,9	30,1	2,4	2
<i>Banány (1kg)</i>	58,8	33,7	1,7	1
<i>Hrušky (1 kg)</i>	117	-	-	-
<i>Grapfruity (1 kg)</i>	129,5	-	-	-
<i>Vodní meloun (1 kg)</i>	64	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 9 jsou uvedeny průměrné ceny ovoce v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykazovaly citróny a banány (70% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykazovala jablka (200 %).

Graf 7: Minimální a maximální cena bio ovoce (SP + OŘ)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 7 jsou identifikovány minimální a maximální ceny bio ovoce dohromady za SP a OŘ. Stejná minimální cena byla identifikována u banánů a pomerančů (44,9 Kč/kg). Maximální cena se vyskytla u jablek (153 Kč/kg).

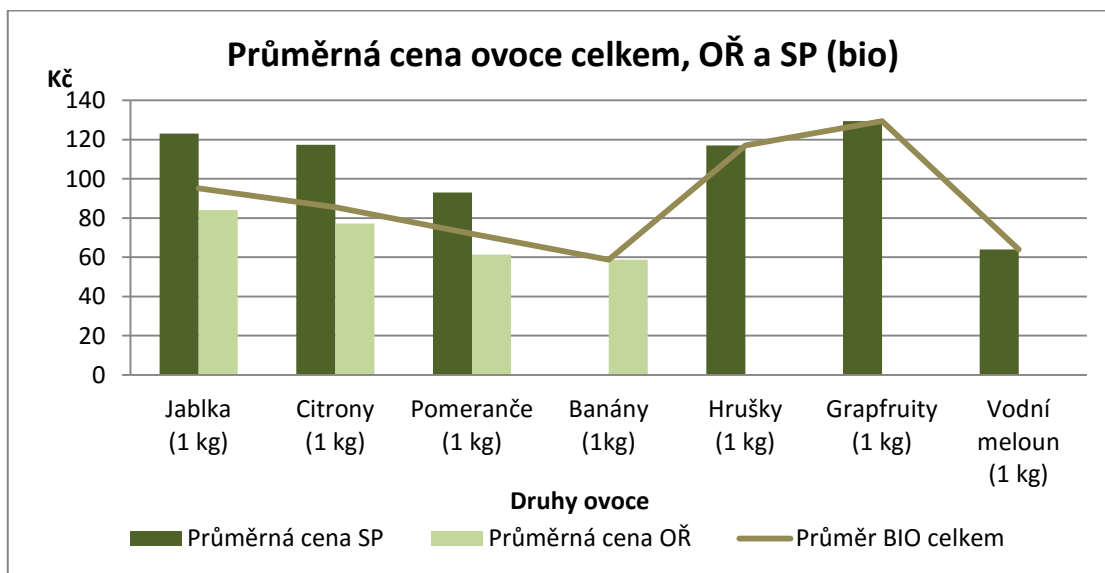
Tabulka 10: Minimální a maximální cena bio ovoce, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Jablko (1 kg)</i>	83,2	153	69,8	22,6
<i>Citron (1 kg)</i>	59,8	134	74,2	25,96
<i>Pomeranč (1 kg)</i>	44,9	94	49,1	26,5
<i>Banán (1kg)</i>	44,9	86,5	41,6	33,4
<i>Hruška (1 kg)</i>	116	118	2	0,9
<i>Grapfruit (1 kg)</i>	111	148	37	14,3
<i>Vodní meloun (1 kg)</i>	64	64	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 10 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio ovoce, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK jsou u vodního melounu, kde oba ukazatele mají nulovou hodnotu. Důvodem je zastoupení pouze v prodejně Zdravá Spižírna v ČB. Nejvyšší VK byl identifikován u banánů (VK -33,4 %) a nejvyšší VR bylo zjištěno u citrónů (VR - 74,2).

Graf 8: Průměrná cena ovoce celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 8 je znázorněna celková průměrná cena bio ovoce ve SP a OŘ. Při porovnání cen ovoce v OŘ a SP byla celkově vyšší cenová úroveň ve SP. Nejvyšší průměrná cena ve SP se vyskytla u grapefruitu (129,5 Kč/kg). V OŘ byla nalezena

nejvyšší průměrná cena u jablek (84 Kč/kg). Nejnižší cena ve SP byla nalezena u vodního melounu (64 Kč/kg), který byl nalezen pouze v prodejně Zdravá Spižirna v ČB. Nejnižší cena u ovoce v OŘ byla nalezena u banánů (58,8 Kč/kg).

Tabulka 11: Průměrná cena bio ovoce v SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Jablka (1 kg)</i>	123	84	1,46
<i>Citrony (1 kg)</i>	117,3	77,2	1,52
<i>Pomeranče (1 kg)</i>	93	61,3	1,52
<i>Banány (1kg)</i>	-	58,8	
<i>Hrušky (1 kg)</i>	117	-	
<i>Grapfruity (1 kg)</i>	129,5	-	
<i>Vodní meloun (1 kg)</i>	64	-	

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 11 jsou uvedeny průměrné ceny ve SP a OŘ u všech druhů ovoce. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 52 % u citronů a pomerančů, minimální cenový rozdíl byl identifikován u jablek (46 %).

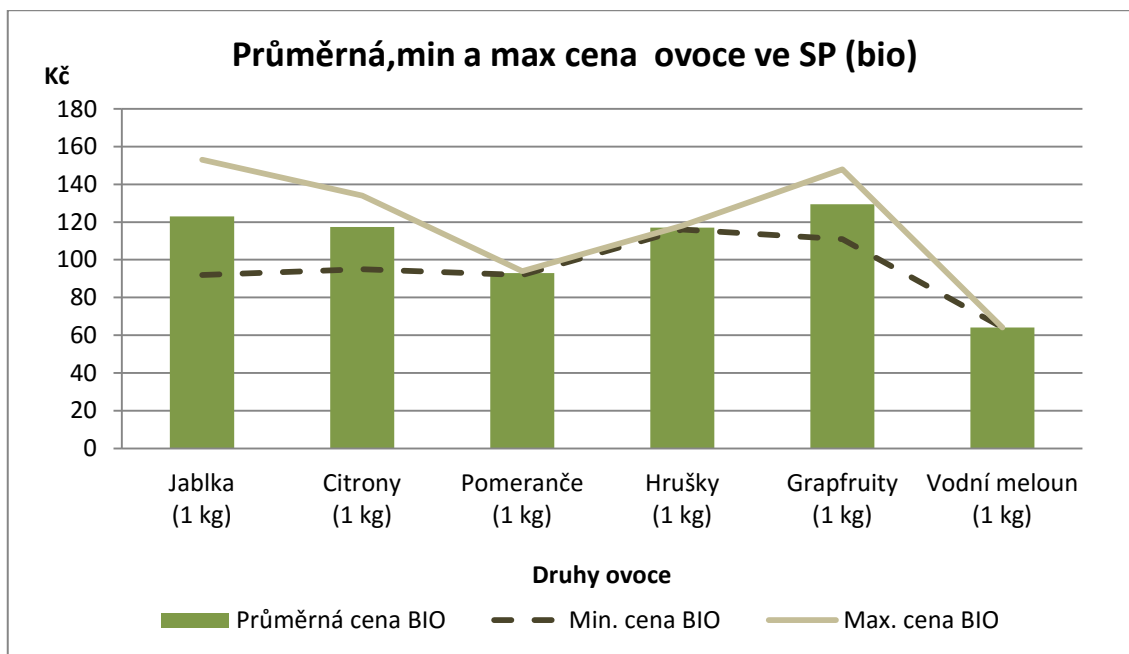
Tabulka 12: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio ovoce)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Jablka (1 kg)</i>	4/12,1	10/12,3	4	10
<i>Citróny (1 kg)</i>	6/18,2	23/28,4	6	23
<i>Pomeranče (1 kg)</i>	2/6,1	4/4,9	2	4
<i>Banány (1kg)</i>	-	3/3,7	-	3
<i>Hrušky (1 kg)</i>	2/6,1	-	2	-
<i>Grapfruity (1 kg)</i>	2/6,1	-	2	-
<i>Vodní meloun (1 kg)</i>	1/3,0	-	1	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byly citróny, která se nejčastěji vyskytovala v řetězci Lidl. Nejméně se v OŘ vyskytovaly banány. Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byly také citróny, nejméně dostupný byl vodní meloun. Prodejny s největší nabídkou ovoce byly prodejna Vega v ČR a Zdravá spížírna v ČB

Graf 9: Průměrná, minimální a maximální cena ovoce ve SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 9 jsou vyhodnoceny průměrné, minimální a maximální ceny bio ovoce ve SP. Z grafu vyplývá, že nejvyšší průměrná cena ovoce se vyskytla u grapefruitů (129,5 Kč/kg). Minimální cena byla objevena u vodního melounu

(64 Kč/kg). Vodní meloun byl nalezen pouze v jedné prodejně, a to v prodejně Zdravá spížírna v ČB. Maximální cena byla nalezena u jablek (153 Kč/kg).

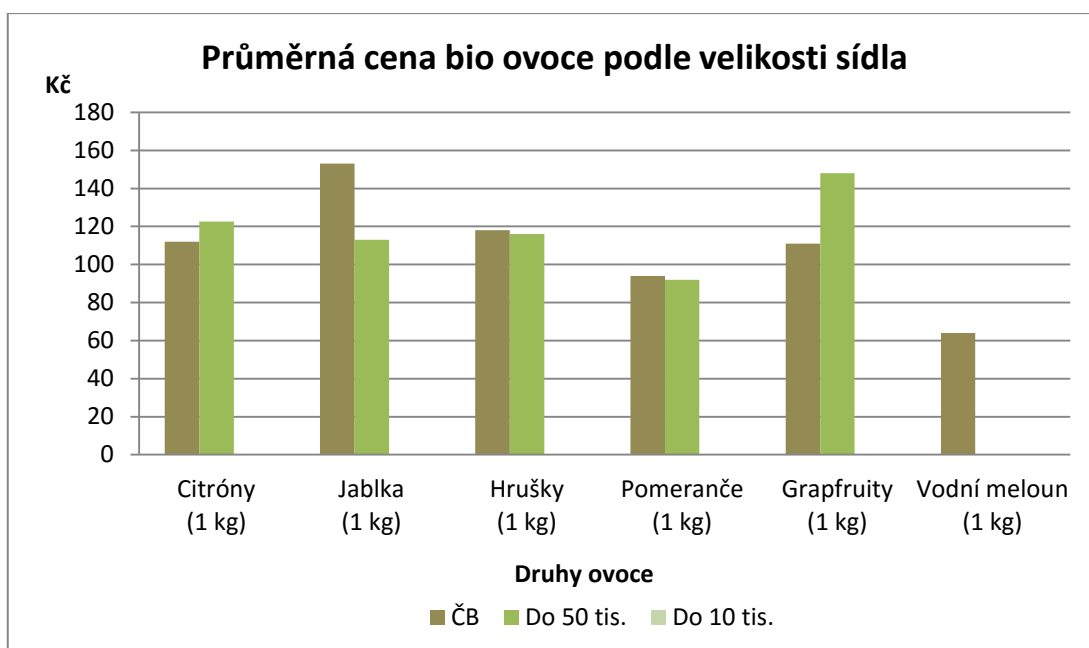
Tabulka 13: Průměrná, minimální a maximální cena ovoce ve SP, ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Jablka (1 kg)</i>	123	92	153	22,81	18,6	61
<i>Citrony (1 kg)</i>	117,3	95	134	14,52	12,4	39
<i>Pomeranče (1 kg)</i>	93	92	94	1	1,08	2
<i>Hrušky (1 kg)</i>	117	116	118	1	0,9	2
<i>Grapfruity (1 kg)</i>	129,5	111	148	18,5	14,3	37
<i>Vodní meloun (1 kg)</i>	64	64	64	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 13 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio ovoce ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky lze vyčíst, že nejnižší VR a VK je u vodního melounu, kde oba ukazatelé mají nulovou hodnotu. Důvodem je zastoupení pouze v prodejně Zdravá Spížírna v ČB. Nejvyšších hodnot ukazatele variability dosáhly u jablek (VK - 18,6 %; VR – 61).

Graf 10: Průměrná cena bio ovoce podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkově vychází vyšší cenová úroveň v Českých Budějovicích. Nejvyšší průměrná cena se vyskytuje u jablek, naopak nejnižší u vodního melounu. V případě citrónů a grapefruitů je vyšší cenová úroveň ve městech do 50 tis. obyvatel. Ve městech do 10 tis. obyvatel se ovoce nevyskytlo.

Tabulka 14: Cenové porovnání bio ovoce podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Jablka (1 kg)</i>	153	113	-
<i>Citrony (1 kg)</i>	112	122,7	-
<i>Pomeranče (1 kg)</i>	94	92	-
<i>Hrušky (1 kg)</i>	118	116	-
<i>Grapefruity (1 kg)</i>	111	148	-
<i>Vodní meloun (1 kg)</i>	64	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 14 jsou uvedeny průměrné ceny bio ovoce za sídelní útvary. Nejvyšší cena byla v ČB zjištěna u jablek (153 Kč/kg) ve městech do 50 tisíc obyvatel u grapefruitu (148 Kč/kg).

Shrnutí skupiny

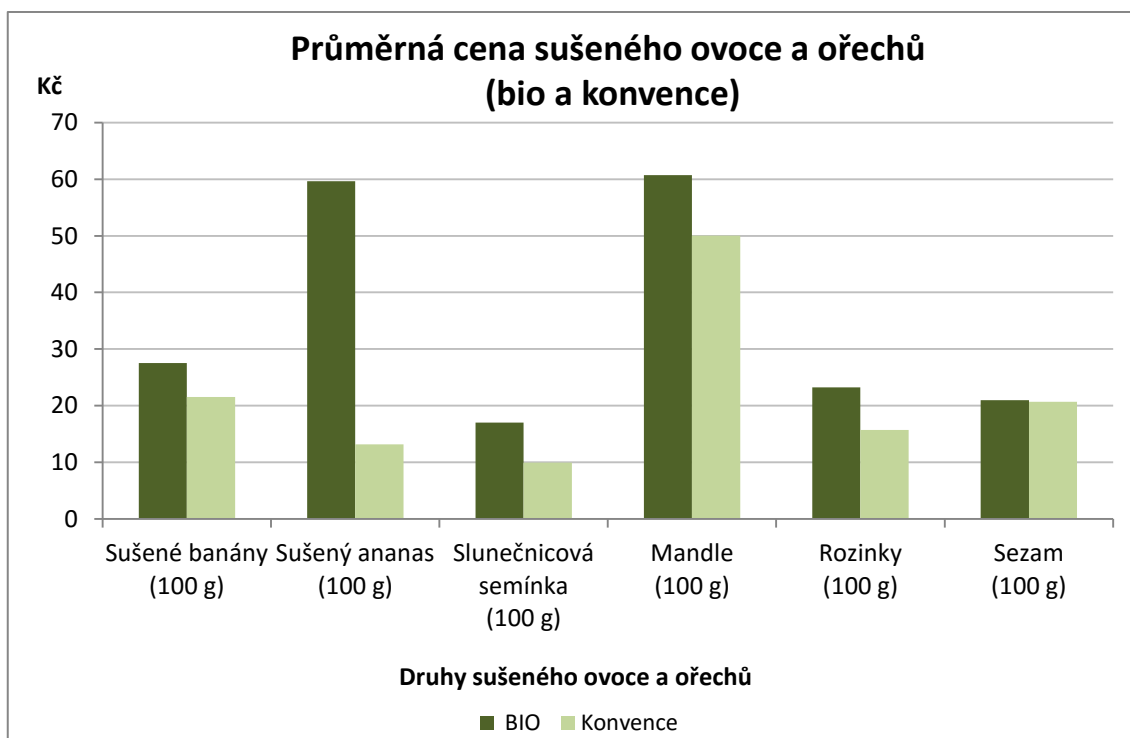
- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 57 vzorků ovoce, z toho 17 ve SP a 40 v OŘ. Nejdostupnějším ovocem v biokvalitě byly citróny. Nejméně dostupný byl vodní meloun.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovaly banány a citróny (70 % navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazovala jablka (200 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Nejmenší VK a VR je u vodního melounu, kde hodnoty obou ukazatelů jsou nulové. Největší VR měly citróny (74,2) a největší VK měly banány (33,39 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen ovoce v OŘ a SP byla celkově vyšší cenová úroveň ve SP. Cenový rozdíl byl max. 52% (nejmenší hodnota u jablek 46 %, největší u citrónů a pomerančů 52 %).

- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byly citróny, nejméně dostupný byl vodní meloun. Prodejny s největší nabídkou ovoce byly prodejna Vega a Zdravá spižirna. Ve městech do 10 tis. obyvatel bio ovoce nebylo v prodejnách nabízeno.

4.2.3 Sušené ovoce a ořechy

U komodity sušené ovoce a ořechy byly v průzkumu sledovány: sušené banány, sušený ananas, mandle, rozinky, sezam a slunečnicová semínka.

Graf 11: Celková průměrná cena sušeného ovoce a ořechů (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 11 jsou uvedeny průměrné ceny bio a konvenčního sušeného ovoce a ořechů v SP a OŘ. Cenová hladina položek v biokvalitě je vždy vyšší, než v konvenci. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě byla objevena u mandlí (60,7 Kč/100 g). Nejnižší průměrnou cenu měla slunečnicová semínka (17 Kč/100 g). V konvenci měly také nejvyšší průměrnou cenu mandle (50,1 Kč/100 g) a nejnižší cena byla identifikována opět u slunečnicových semínek (10 Kč/100 g). Sezam nebyl v OŘ sledován.

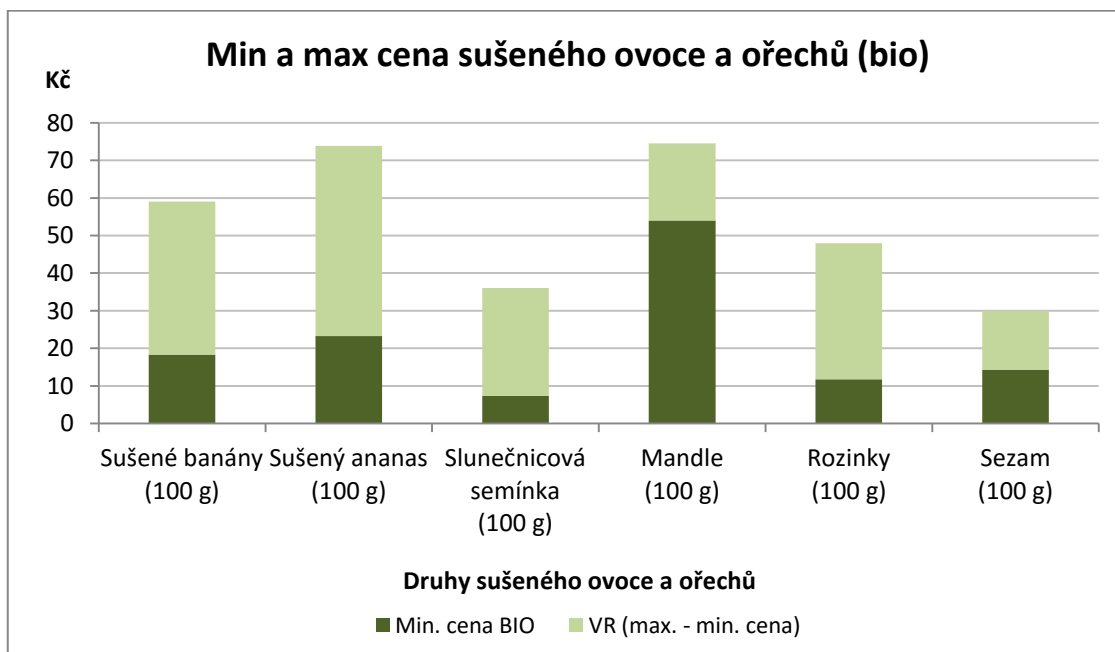
Tabulka 15: Průměrná cena bio a konvenčního sušeného ovoce a ořechů (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Sušené banány (100 g)</i>	27,5	21,5	1,3	3
<i>Sušený ananas (100 g)</i>	59,6	13,2	4,5	6
<i>Slunečnicová semínka (100 g)</i>	17	10	1,7	5
<i>Mandle (100 g)</i>	60,7	50,1	1,2	2
<i>Rozinky (100 g)</i>	23,3	15,7	1,5	4
<i>Sezam (100 g)</i>	21	20,7	1,0	1

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 15 jsou uvedeny průměrné ceny sušeného ovoce a ořechů v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázal sezam (1% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázal sušený ananas (350 %).

Graf 12: Minimální a maximální cena bio sušeného ovoce a ořechů (SP + OŘ)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 12 jsou identifikovány minimální a maximální ceny bio sušeného ovoce a ořechů dohromady za SP a OŘ. Minimální cena se vyskytla u slunečnicových semínek (7,3 Kč/100 g). Nejvyšší cenu měly mandle (74,5 Kč/100 g).

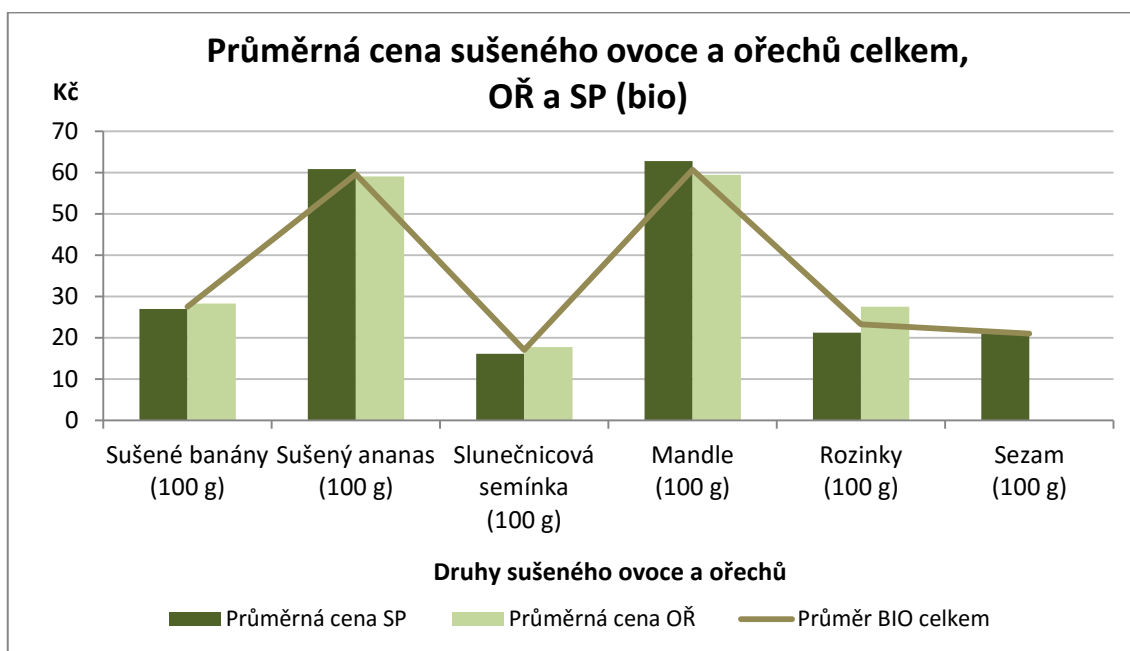
Tabulka 16: Minimální a maximální cena bio sušeného ovoce a ořechů, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Sušené banány (100 g)</i>	18,3	59	40,7	36,2
<i>Sušený ananas (100 g)</i>	23,3	73,8	50,5	27,8
<i>Slunečnicová semínka (100 g)</i>	7,3	36	28,7	27,3
<i>Mandle (100 g)</i>	54	74,5	20,5	8,4
<i>Rozinky (100 g)</i>	11,8	47,9	36,2	40,1
<i>Sezam (100 g)</i>	14,3	30	15,7	15,6

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 16 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio sušeného ovoce a ořechů, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. Z tabulky vyplývá, že nejnižší VR je u sezamu (VR - 15,7) a nejnižší VK u mandlí (VK - 8,4 %). Nejvyšší VR bylo identifikováno u sušeného ananasu (VR - 50,5). Nejvyšší VK byl zjištěn u rozinek (VK - 40,1 %).

Graf 13: Průměrná cena sušeného ovoce a ořechů celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 13 je znázorněna celková průměrná cena bio sušeného ovoce a ořechů ve SP a OŘ. Cenová hladina mezi SP a OŘ je u těchto komodit celkem

vyrovnaná. Vyšší cenová hladina se vyskytuje ve SP u sušeného ananasů, mandlí a sezamu, který ale v OŘ nebyl sledován. V OŘ je vyšší cenová hladina u sušených banánů, slunečnicových semínek a rozinek. Nejvyšší cena ve SP i v OŘ byla nalezena u mandlí (SP – 62,8; OŘ – 59,4), nejnižší pak u slunečnicových semínek (SP – 16,1; OŘ – 17,7).

Tabulka 17: Průměrná cena bio sušeného ovoce a ořechů v SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Sušené banány (100 g)</i>	26,9	28,3	0,95
<i>Sušený ananas (100 g)</i>	60,9	59,1	1,03
<i>Slunečnicová semínka (100 g)</i>	16,1	17,7	0,91
<i>Mandle (100 g)</i>	62,8	59,4	1,06
<i>Rozinky (100 g)</i>	21,3	27,5	0,77
<i>Sezam (100 g)</i>	20,97	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 17 jsou uvedeny průměrné ceny sušeného ovoce a ořechů ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl u rozinek (23 %), minimální cenový rozdíl byl zjištěn u sušeného ananasu (3 %).

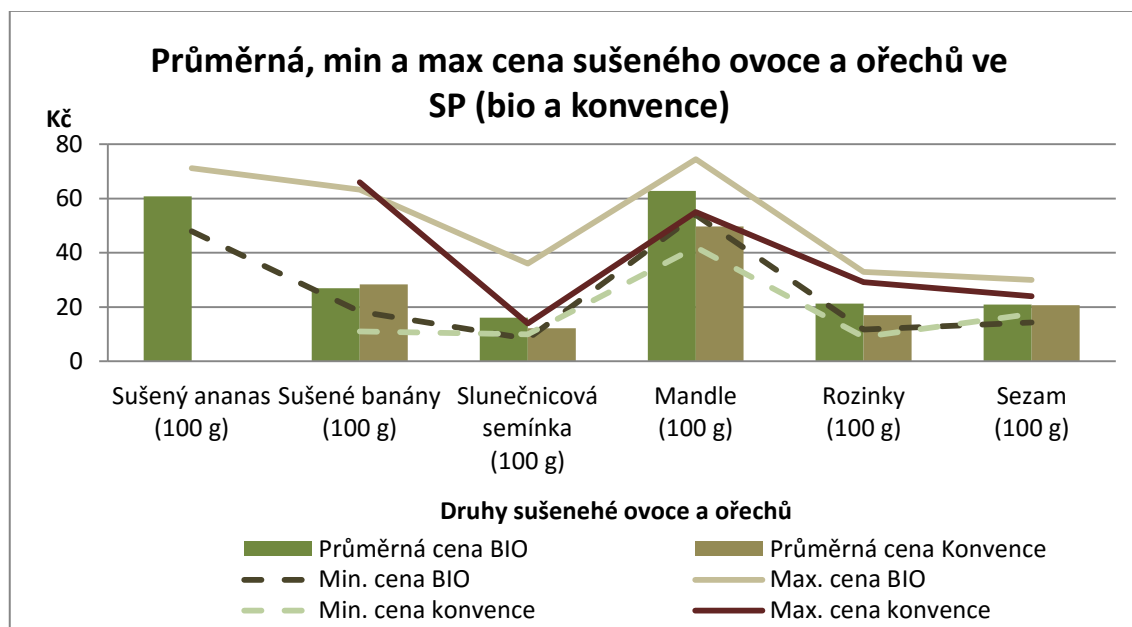
Tabulka 18: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio sušené ovoce a ořechy)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Sušené banány (100 g)</i>	11/ 33,3	11/ 13,6	14	11
<i>Sušený ananas (100 g)</i>	3/ 9,1	7/ 8,6	3	7
<i>Slunečnicová semínka (100 g)</i>	14/ 42,4	28/ 34,6	20	29
<i>Mandle (100 g)</i>	6/ 18,2	12/ 14,8	8	13
<i>Rozinky (100 g)</i>	8/ 24,2	12/ 14,8	28	12
<i>Sezam (100 g)</i>	19/ 57,6	-	21	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byla slunečnicová semínka, která se nejčastěji vyskytovala v řetězci DM. Nejméně se v OŘ vyskytoval sušený ananas. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byly rozinky, které se nejvíce vyskytovaly v prodejně Natural v Písku a v prodejně Slunečnice v Českých Budějovicích. Nejméně dostupné ve SP byly mandle, které se vyskytly pouze v 6 prodejnách.

Graf 14: Průměrná, minimální a maximální cena sušeného ovoce a ořechů ve SP (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 14 je k vidění hodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčního sušeného ovoce a ořechů ve SP. Jak lze z grafu vyčíst, cenová hladina v biokvalitě je vyšší s výjimkou sušených banánů. Sušený ananas se ve SP vyskytl pouze v biokvalitě. Z grafu vyplývá, že nejvyšší průměrná cena se v biokvalitě i v konvenci vyskytla u mandlí – 62,8 Kč/100 g (bio); 49,8 Kč/100 g (konvence). Minimální cena v biokvalitě se vyskytla u slunečnicových semínek (8,3 Kč/100 g). V konvenci byla minimální cena objevena u rozinek (9 Kč/100 g). Maximální cena v biokvalitě byla identifikována u mandlí (74,5 Kč/100 g). V konvenci byla maximální cena u sušených banánů (66 Kč/100 g).

Tabulka 19: Průměrná, minimální a maximální cena sušeného ovoce a ořechů ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Sušený ananas (100 g)</i>	60,9	48	71,3	9,66	15,9	23,3
<i>Sušené banány (100 g)</i>	26,9	18,3	63,3	11,62	43,1	45
<i>Slunečnicová semínka (100 g)</i>	16,1	8,3	36	5,37	33,3	27,7
<i>Mandle (100 g)</i>	62,8	54	74,5	6,07	9,7	20,5
<i>Rozinky (100 g)</i>	21,3	11,8	33	5,32	25,01	21,3
<i>Sezam (100 g)</i>	20,97	14,3	30	3,27	15,6	15,8

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 19 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio sušeného ovoce a ořechů ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR je u sezamu (VR- 15,8). Nejnižší VK byl zjištěn u mandlí (VK - 9,7%). Nejvyšší VR a VK lze vidět u sušených banánů (VR – 45;VK – 43,1 %).

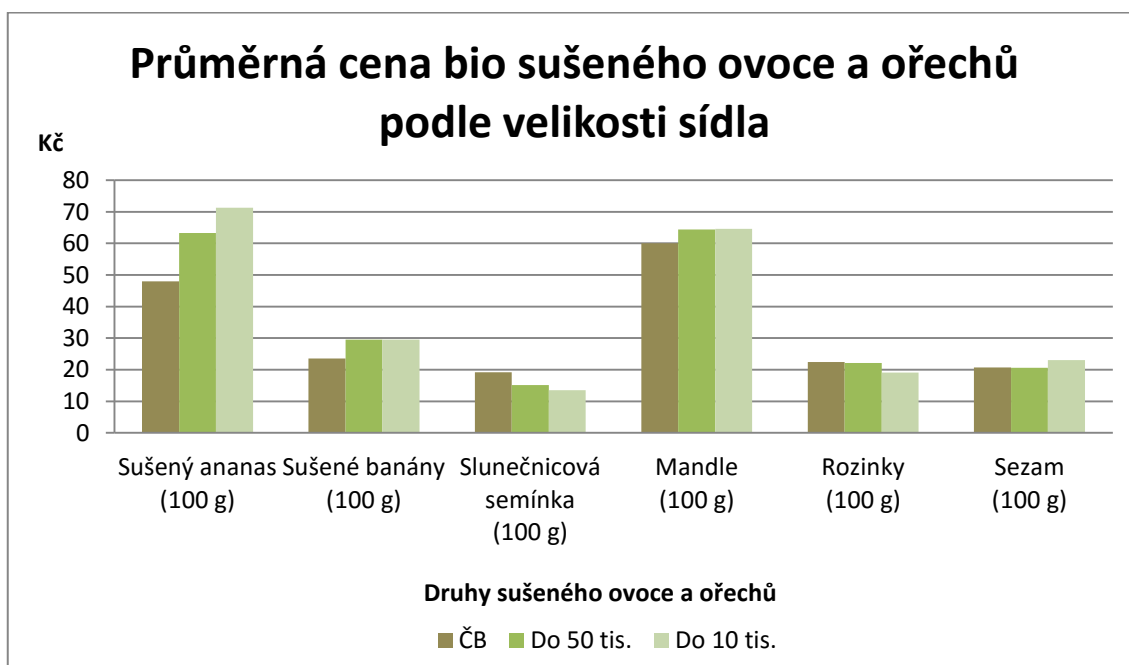
Tabulka 20: Průměrná, minimální a maximální cena sušeného ovoce a ořechů ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Sušené banány (100 g)</i>	28,3	11	66	22,06	77,8	55
<i>Slunečnicová semínka (100 g)</i>	12,2	10	14	1,29	10,6	4
<i>Mandle (100 g)</i>	49,8	42	55	5,05	10,2	13
<i>Rozinky (100 g)</i>	17,02	9	29,2	6,34	37,2	20,2
<i>Sezam (100 g)</i>	20,7	17,5	24	2,13	10,3	6,5

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 20 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčního sušeného ovoce a ořechů ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky lze vyčíst, že nejnižší VR je u slunečnicových semínek (VR – 4). Nejnižší VK byl vyhodnocen u mandlí (VK - 10,2 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u sušených banánů (VK – 77,8 %; VR – 55).

Graf 15: Průměrná cena bio sušeného ovoce a ořechů podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: Vlastní zpracování

Sledované položky sušeného ovoce a ořechů se vyskytly ve všech sídelních útvarech. Největší cenové rozdíly jsou u sušeného ananasu, kde se nejvyšší průměrná cena vyskytla ve městech do 10 tis. obyvatel, nejnižší cena byla pak v Českých

Budějovicích, kde může být důvodem větší konkurence a může se vyskytovat tlak na snižování cen. Nižší cena v Českých Budějovicích byla také u sušených banánů a mandlí.

Tabulka 21: Cenové porovnání bio sušeného ovoce a ořechů podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Sušené banány (100 g)</i>	23,5	29,6	29,5
<i>Sušený ananas (100 g)</i>	48	63,3	71,3
<i>Slunečnicová semínka (100 g)</i>	19,2	15,1	13,5
<i>Mandle (100 g)</i>	60	64,3	64,6
<i>Rozinky (100 g)</i>	22,4	22,1	19,1
<i>Sezam (100 g)</i>	20,7	20,6	23,03

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 21 jsou uvedeny průměrné ceny bio sušeného ovoce a ořechů za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla v ČB zjištěna u sušeného ananasu (48 Kč/100 g), ve městech do 50 tisíc obyvatel u mandlí (64,3Kč/100 g) a ve městech do 10 tisíc obyvatelské u sušeného ananasu (71,3 Kč/100 g).

Shrnutí skupiny

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 166 vzorků bio sušeného ovoce a ořechů, z toho 94 ve SP a 72 v OŘ. Nejdostupnější položkou v biokvalitě byla slunečnicová semínka. Nejméně dostupný byl sušený ananas.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazoval sezam (1% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykázal sušený ananas (350 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Nejmenší VR měl sezam (15,72) a nejnižší VK mandle (8,4 %). Nejvyšší VR měl ananas (50,53) a VK rozinky (40,1 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen sušeného ovoce a ořechů v OŘ a SP byla nižší cenová úroveň ve SP u sušených banánů, slunečnicových semínek

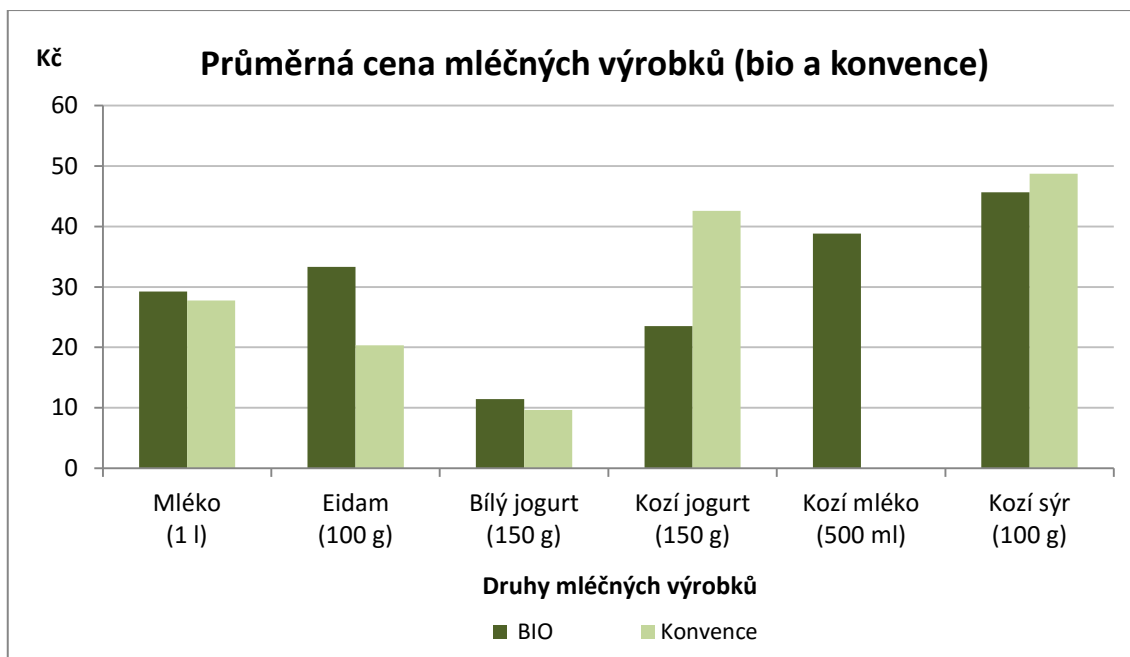
a rozinek. Cenový rozdíl byl max. 23 % (nejmenší hodnota sušeného ananasu 3 %, největší u rozinek 23 %).

- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byly rozinky. Nejméně se vyskytující položkou byl sušený ananas, který se vyskytl pouze ve 3 prodejnách – Pí centrum v ČB, PoHanka v ČK a Koutek zdraví v Týně nad Vltavou. U rozinek byla nejvyšší cena v prodejně Vega v ČK, nejnižší v prodejně zdravé výživy v Jindřichově Hradci. U sušeného ananasu byla nejvyšší cena v prodejně Koutek zdraví v Týně nad Vltavou, nejnižší v prodejně Pí Centrum v ČB.

4.2.4 Mléčné výrobky

Z mléčných produktů byly v průzkumu sledovány: mléko, eidam, bílý jogurt, kozí jogurt, kozí mléko a kozí sýr.

Graf 16: Celková průměrná cena mléčných výrobků (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 16 jsou znázorněny průměrné ceny bio a konvenčních mléčných výrobků za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u kozího sýru – 45,7 Kč/100 g (bio); 48,7 Kč/100 g (konvence). Nejnižší průměrnou cenu v biokvalitě i v konvenci vykazoval bílý jogurt – 11,4 Kč/150 g (bio); 9,7 Kč/150 g (konvence). Kozí mléko nebylo v konvenční alternativě nalezeno a bylo sledováno

pouze ve SP. Eidam nebyl sledován ve SP. S výjimkou kozího sýru a kozího jogurtu jsou celkově mléčné výrobky dražší v biokvalitě.

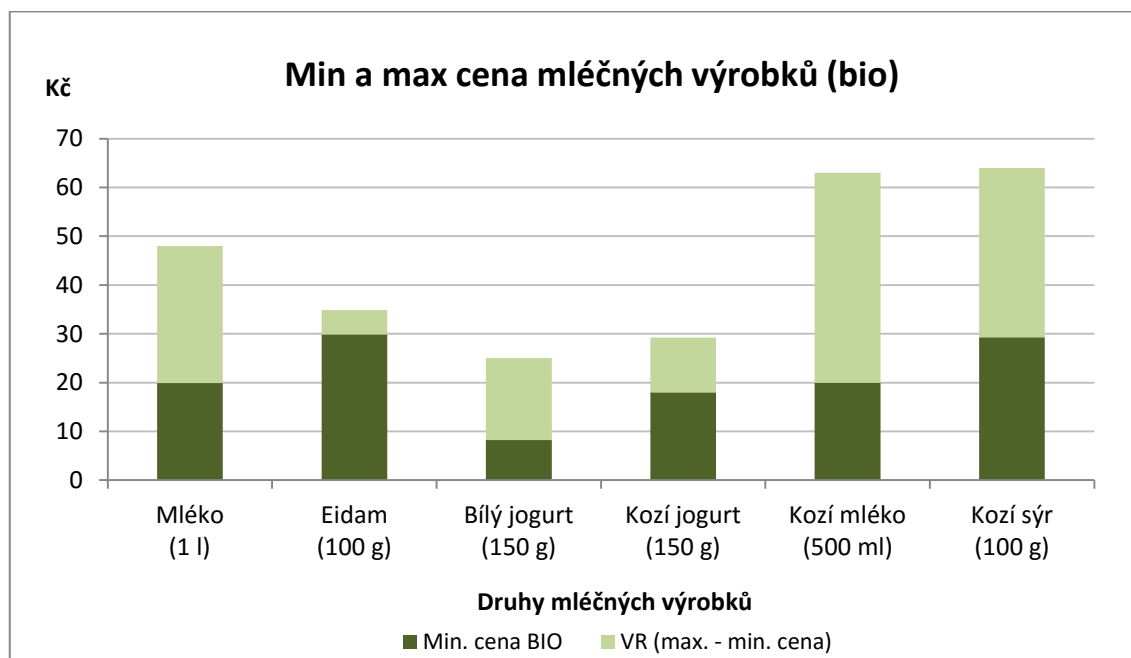
Tabulka 22: Průměrná cena bio a konvenčních mléčných výrobků (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Mléko (1 l)</i>	29,2	27,8	1,1	3
<i>Eidam (100 g)</i>	33,3	20,4	1,6	5
<i>Bílý jogurt (150 g)</i>	11,4	9,7	1,2	4
<i>Kozí jogurt (150 g)</i>	23,5	42,6	0,6	1
<i>Kozí mléko (500 ml)</i>	38,8	-	-	-
<i>Kozí sýr (100 g)</i>	45,7	48,7	0,9	2

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 22 jsou uvedeny průměrné ceny mléčných výrobků v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázaly kozí sýr a mléko (10% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázal eidam (60 %).

Graf 17: Minimální a maximální cena bio mléčných výrobků (SP + OŘ)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 17 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio mléčných výrobků dohromady za SP a OŘ. Minimální cena v biokvalitě je u bílého jogurt (8,2 Kč/150 g). Maximální cena je u kozího sýru (64 Kč/100 g).

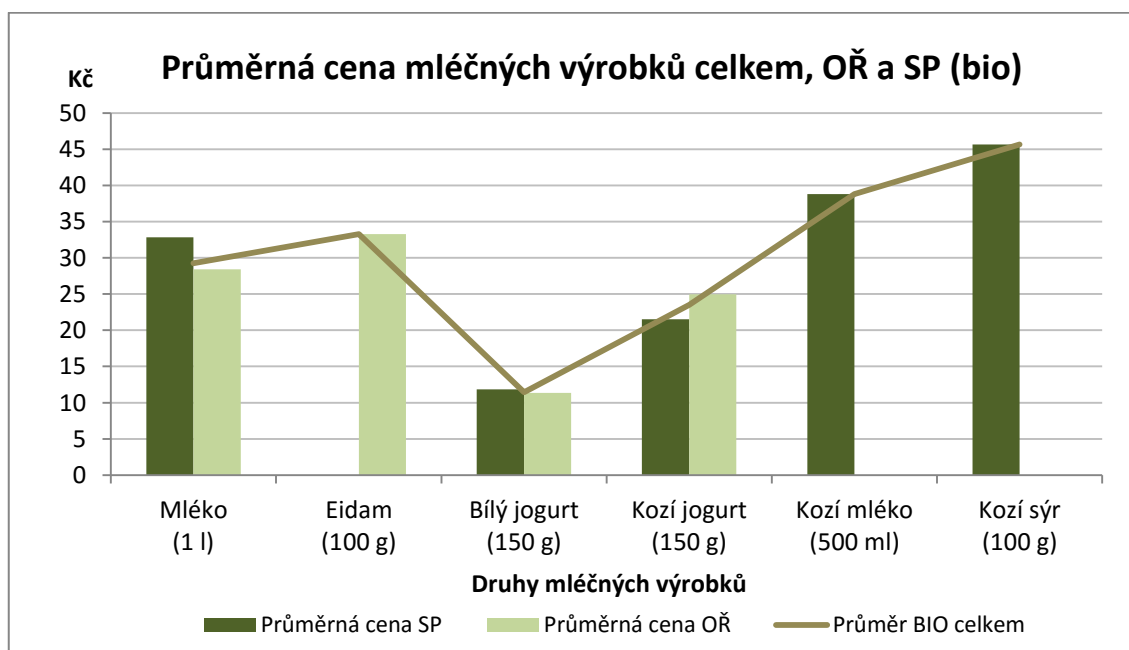
Tabulka 23: Minimální a maximální cena bio mléčných výrobků, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Mléko (1 l)</i>	19,9	48	28,1	19,6
<i>Eidam (100 g)</i>	29,9	34,9	5	4,8
<i>Bílý jogurt (150 g)</i>	8,2	25	16,8	23,4
<i>Kozí jogurt (150 g)</i>	18	29,3	11,3	13,2
<i>Kozí mléko (500 ml)</i>	20	63	43	32,2
<i>Kozí sýr (100 g)</i>	29,3	64	34,7	18,3

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky č. 23 lze vyčíst minimální a maximální ceny bio mléčných výrobků, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. Nejnížší VR a VK je k vidění u eidamu (VR - 5, VK – 4,8 %). Nejvyšší VR je u kozího sýru (VR - 34,7) a VK u kozího mléka (VK 32,2 %).

Graf 18: Průměrná cena mléčných výrobků celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 18 je znázorněna celková průměrná cena bio mléčných výrobků ve SP a OŘ. Nejvyšší cena ve SP byla zjištěna u kozího sýru (45,7 Kč/100 g). V OŘ se nejvyšší cena objevila u eidamu (33,3 Kč/100 g). Nejnižší cena byla zjištěna ve SP i OŘ u bílého jogurtu (SP – 11,9 Kč/150 g; OŘ – 11,4 Kč/150 g). Eidam nebyl sledován ve SP, v OŘ nebylo sledováno kozí mléko a kozí sýr.

Tabulka 24: Průměrná cena bio mléčných výrobků ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Mléko (1 l)</i>	32,8	28,4	1,15
<i>Eidam (100 g)</i>	-	33,3	-
<i>Bílý jogurt (150 g)</i>	11,9	11,4	1,04
<i>Kozí jogurt (150 g)</i>	21,5	25	0,86
<i>Kozí mléko (500 ml)</i>	38,8	-	-
<i>Kozí sýr (100 g)</i>	45,7	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 24 jsou uvedeny průměrné ceny mléčných výrobků ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 15 % u mléka, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u bílého jogurt (4 %).

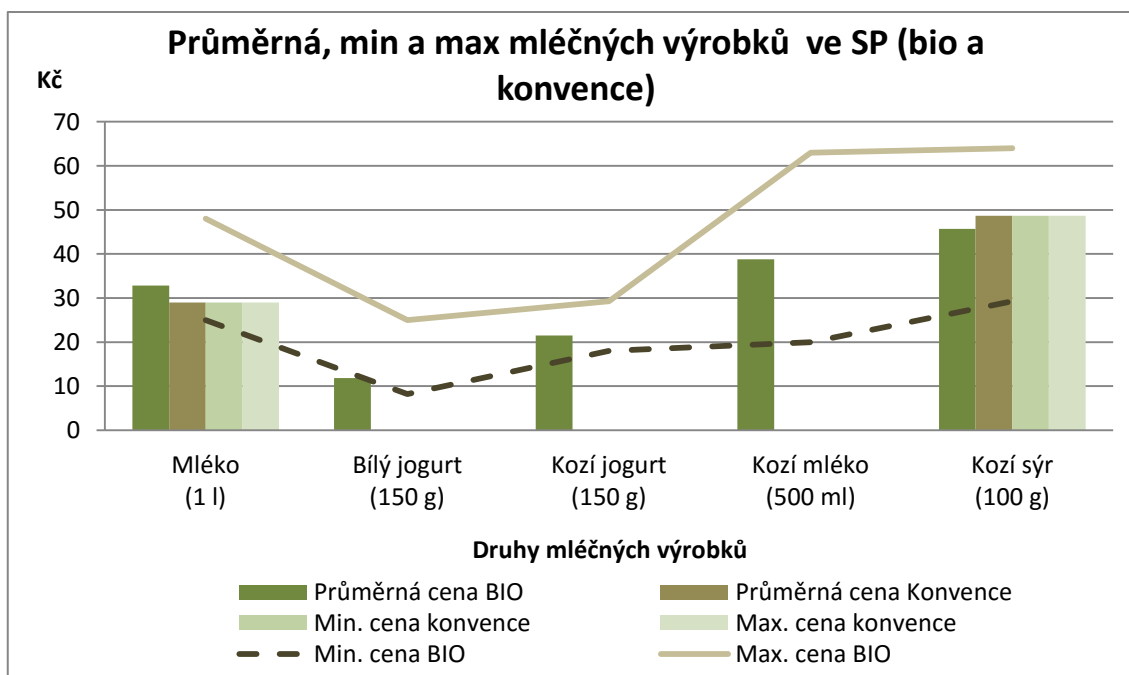
Tabulka 25: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio mléčné výrobky)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Mléko (1 l)</i>	9/ 27,3	29/ 35,8	9	40
<i>Eidam (100 g)</i>	-	15/ 18,5	-	15
<i>Bílý jogurt (150 g)</i>	7/ 21,2	37/ 45,7	9	59
<i>Kozí jogurt (150 g)</i>	6/ 18,2	8/ 9,9	6	8
<i>Kozí mléko (500 ml)</i>	7/ 21,2	-	8	-
<i>Kozí sýr (100 g)</i>	17/ 51,5	-	18	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byl bílý jogurt který se nejčastěji vyskytoval v řetězcích Lidl a Kaufland. Nejméně se v OŘ vyskytoval kozí jogurt. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byl kozí sýr, nejméně dostupný ve SP byl kozí jogurt, který se vyskytl pouze v 6 prodejnách.

Graf 19: Průměrná, minimální a maximální cena mléčných výrobků ve SP (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 19 jsou vyhodnoceny průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčního mléčných výrobků ve SP. V navštívených SP se u bílého jogurtu, kozího jogurtu a kozího mléka neobjevila konvenční alternativa. U mléka a kozího sýru se cenové hladiny v biokvalitě a konvenci liší pouze nepatrně. Z grafu vyplývá, že nejvyšší průměrná cena se v biokvalitě i v konvenci vyskytla u kozího sýru – 45,7 Kč/100 g (bio); 48,7 Kč/100 g (konvence). Minimální cena v biokvalitě se vyskytla u bílého jogurtu (8,2 Kč/150 g). V konvenci byla minimální cena zjištěna u mléka (29 Kč/1 l). Maximální ceny se vyskytly v biokvalitě i v konvenci u kozího sýru - 64 Kč/100 g (bio); 48,7 Kč/100 g (konvence).

Tabulka 26: Průměrná, minimální a maximální cena mléčných výrobků ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Mléko (1 l)</i>	32,8	25	48	6,86	20,9	23
<i>Bílý jogurt (150 g)</i>	11,9	8,2	25	5,3	45,4	16,8
<i>Kozí jogurt (150 g)</i>	21,5	18	29,3	3,8	17,7	11,3
<i>Kozí mléko (500 ml)</i>	38,8	20	63	12,5	32,2	43
<i>Kozí sýr (100 g)</i>	45,7	29,3	64	8,3	18,3	34,7

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 26 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio mléčných výrobků ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky lze vyčíst, že nejnižší VR a VK je u kozího jogurtu (VR – 11,3; VK – 17,7 %). Nejvyšší VK lze vidět u bílého jogurtu (VK – 45,4 %), a VR u kozího mléka (VR – 43).

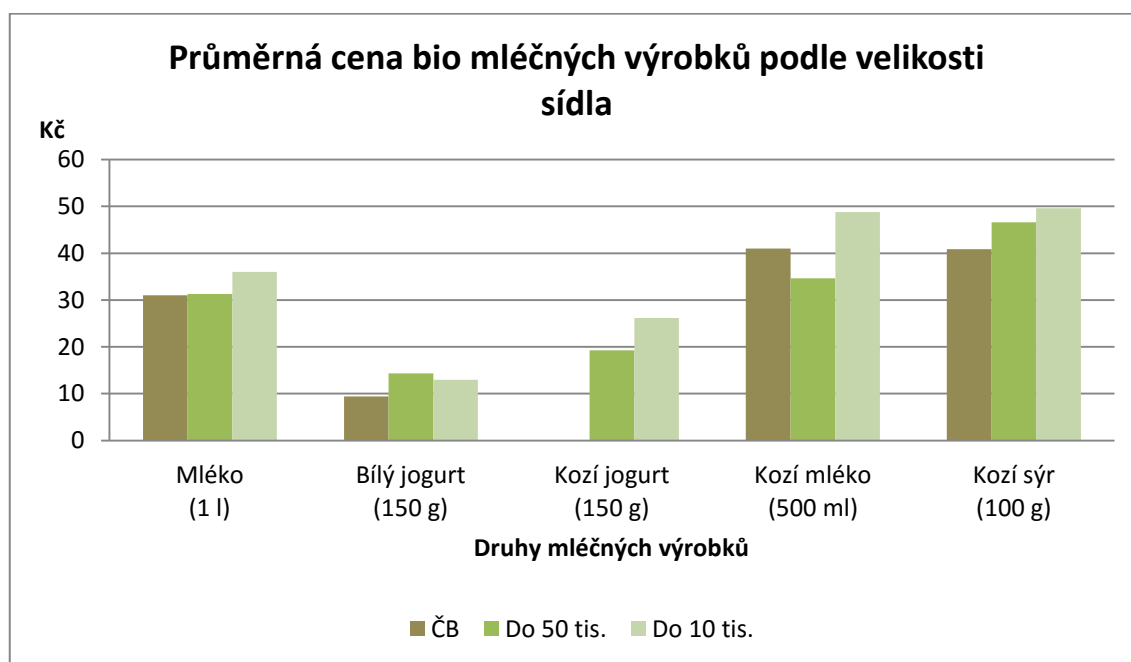
Tabulka 27: Průměrná, minimální a maximální cena mléčných výrobků ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Mléko (1 l)</i>	29	29	29	0	0	0
<i>Kozí sýr (100 g)</i>	48,7	48,7	48,7	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Konvenční mléko a kozí sýr byly nalezeny pouze po jedné položce. Mléko v prodejně Náš grunt v Táboře. Kozí sýr v prodejně Natural také v Táboře. Z toho důvodu mají ukazatelé nulové hodnoty.

Graf 20: Průměrná cena bio mléčných výrobků podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: Vlastní zpracování

U všech položek, s výjimkou bílého jogurt, je nejvyšší cenová hladina ve městech do 10 tisíc obyvatel. Ve městech, která mají méně než 10 tisíc obyvatel, je často jedna SP. Z toho důvodu se může u některých položek vyskytovat vyšší cena, než bývá ve větších městech.

Tabulka 28: Cenové porovnání bio mléčných výrobků podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Mléko (1 l)</i>	31	31,3	36
<i>Bílý jogurt (150 g)</i>	9,4	14,4	13
<i>Kozí jogurt (150 g)</i>	-	19,3	26,1
<i>Kozí mléko (500 ml)</i>	41	34,7	48,8
<i>Kozí sýr (100 g)</i>	40,9	46,6	49,6

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 28 jsou uvedeny průměrné ceny bio mléčných výrobků za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla ve všech sídelních útvarech zjištěna u kozího sýru, kde se cena v ČB pohybuje okolo 40,9 Kč/100 g, ve městech do 50 tisíc kolem 46,6 Kč/100 g a ve městech do 10 tisíc je cena 49,6 Kč/100 g.

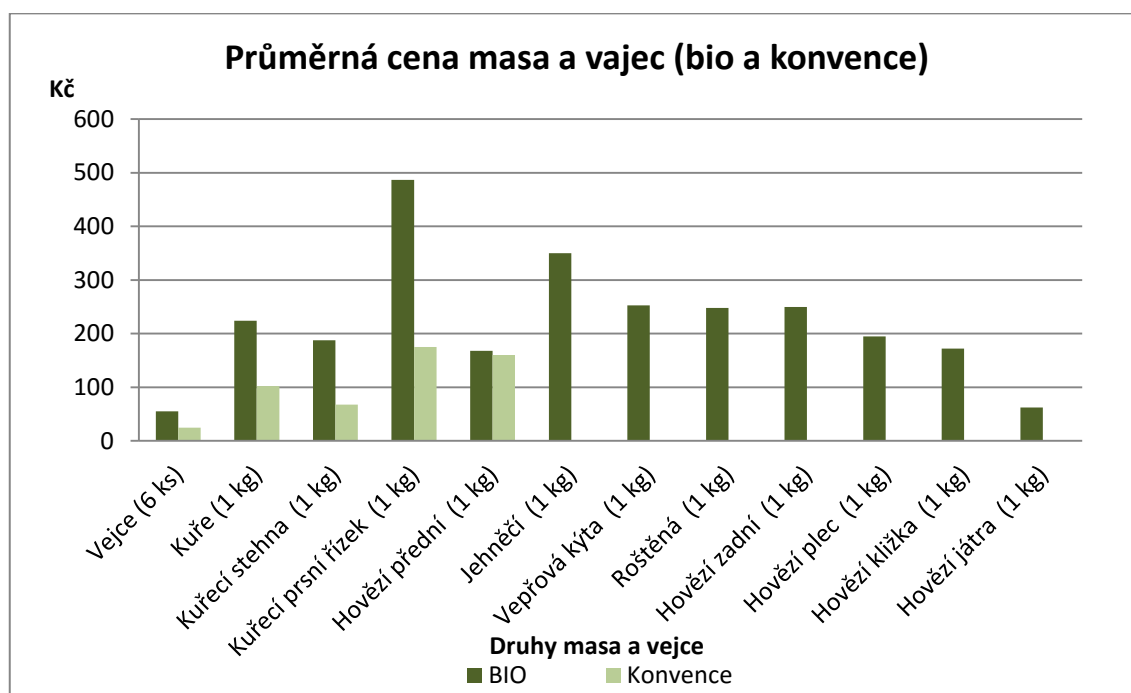
Shrnutí skupiny

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 172 vzorků mléčných výrobků, z toho 50 ve SP a 122 v OŘ. Nejdostupnějším mléčným výrobkem v biokvalitě byl bílý jogurt. Nejméně dostupný (ze sledovaných položek) pak byl kozí jogurt.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazoval kozí sýr a mléko (10 %), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykázal sýr eidam (60 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Eidam měl nejmenší variabilitu (VR - 5; VK - 4,8 %), oproti tomu kozí mléko mělo variabilitu největší (VR - 43; VK - 32,2 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen mléčných výrobků v OŘ a SP, měly celkově vyšší cenovou úroveň mléčné výrobky ve SP (s výjimkou kozího jogurtu). Cenový rozdíl byl max. 15 % (nejmenší rozdíl u bílého jogurtu u 4 %, největší u mléka 15 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byl kozí sýr, který byl nalezen v 17 prodejnách. Nejméně se vyskytující položkou bylo kozí mléko, které bylo nalezeno pouze v 6 prodejnách z celkového počtu 33 prodejen. Nejvyšší cena u kozího sýru se vyskytla v prodejně Natural v Táboře, nejnižší v prodejně Náš grunt v ČB. U kozího mléka byla nejnižší cena zjištěna v prodejně Náš grunt v ČB, nejvyšší v prodejně Slunečnice v ČB.

4.2.5 Vejce a maso

V této skupině byly sledovány vejce a maso. Druh masa nebyl pevně stanoven, do průzkumu bylo zahrnuto vše, co se ve SP nebo v OŘ v době provádění průzkumu nabízelo.

Graf 21: Celková průměrná cena masa a vajec (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 21 jsou znázorněny průměrné ceny bio a konvenčního masa a vajec za SP a OŘ. Více druhů masa v biokvalitě bylo nalezeno ve SP. Nabídka bio masa v OŘ zahrnovala kuře, kuřecí stehna, kuřecí prsní řízek a přední hovězí. Největší nabídka ve SP byla v prodejně U dobráka v Českých Budějovicích, kde je možné objednat více druhů masa v biokvalitě. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u kuřecího prsního řízku – 486,9 Kč/kg (bio) a 174,9 Kč/kg (konvence). Nejnižší cena v biokvalitě i v konvenci se vyskytla u vajec – 55,2 Kč/6 ks (bio) a 25,1 Kč/6 ks (konvence).

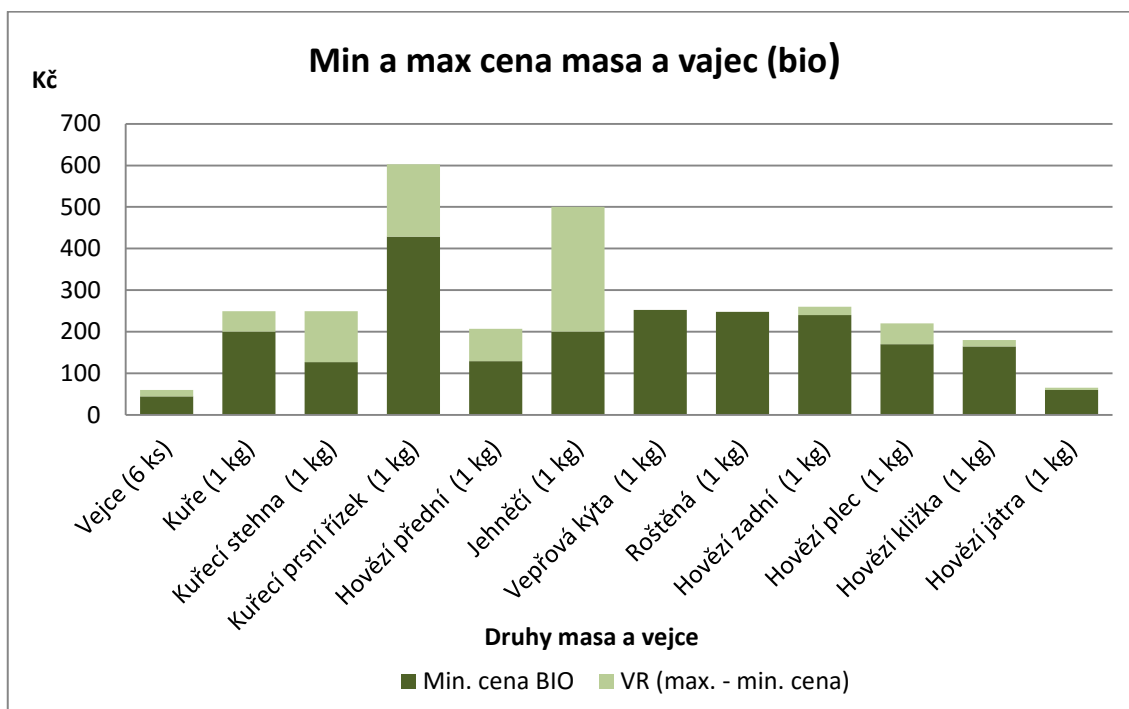
Tabulka 29: Průměrná cena bio a konvenčního masa a vajec (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Vejce (6 ks)</i>	55,2	25,1	2,2	2
<i>Kuře (1 kg)</i>	224,3	102,6	2,2	2
<i>Kuřecí stehna (1 kg)</i>	188	67,9	2,8	3
<i>Kuřecí prsní řízek (1 kg)</i>	486,9	174,9	2,8	3
<i>Hovězí přední (1 kg)</i>	168	160	1,1	1
<i>Jehněčí (1 kg)</i>	350	-	-	-
<i>Vepřová kýta (1 kg)</i>	252,8	-	-	-
<i>Roštěná (1 kg)</i>	248	-	-	-
<i>Hovězí zadní (1 kg)</i>	250	-	-	-
<i>Hovězí plec (1 kg)</i>	195	-	-	-
<i>Hovězí klížka (1 kg)</i>	172,5	-	-	-
<i>Hovězí játra (1 kg)</i>	62,5	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 29 jsou uvedeny průměrné ceny masa a vajec v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázalo přední hovězí (10% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázala kuřecí stehna a prsní řízek (180 %).

Graf 22: Minimální a maximální cena bio masa a vajec (SP + OŘ)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 22 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio masa a vajec dohromady za SP a OŘ. Minimální cena byla identifikována u vajec (44,9 Kč/6 ks). Maximální cena se vyskytla u kuřecího prsního řízku, kde se cena vyšplhala až na 602,7 Kč/kg.

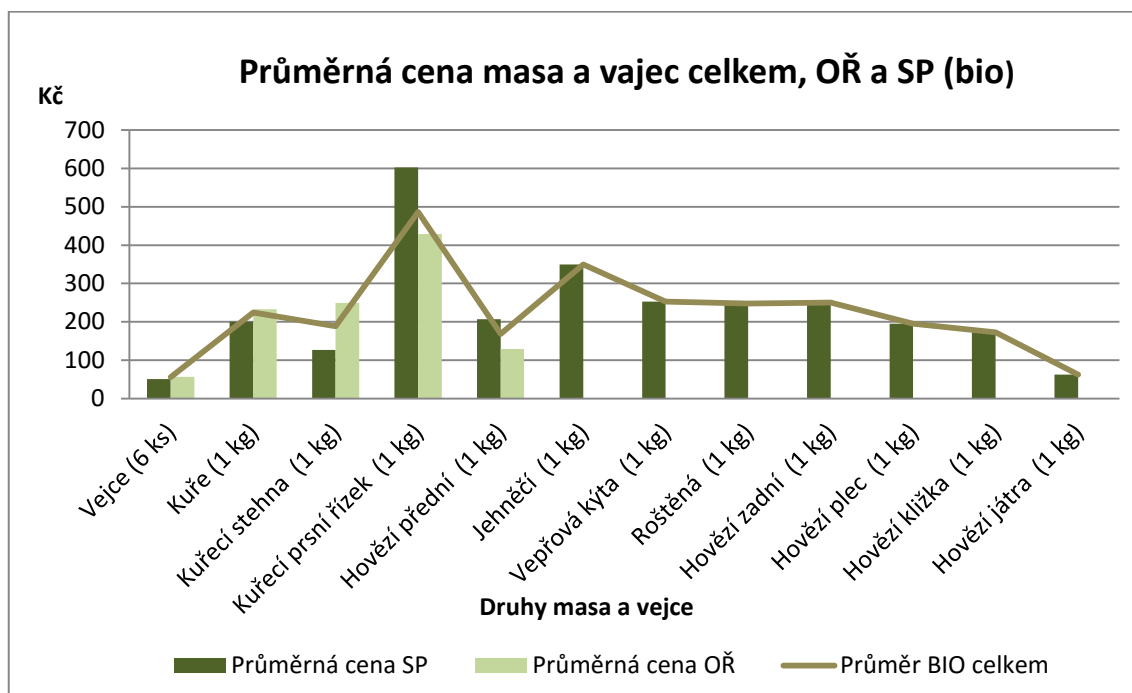
Tabulka 30: Minimální a maximální cena bio masa a vajec, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Vejce (6 ks)</i>	44,9	59,9	15	9,79
<i>Kuře (1 kg)</i>	200,1	249	48,9	7,87
<i>Kuřecí stehna (1 kg)</i>	127	249	122	32,45
<i>Kuřecí prsní řízek (1 kg)</i>	429	602,7	173,7	16,82
<i>Hovězí přední (1 kg)</i>	129	207	78	23,22
<i>Jehněčí (1 kg)</i>	200	500	300	42,86
<i>Vepřová kýta (1 kg)</i>	252,8	252,8	0	0
<i>Roštěná (1 kg)</i>	248	248	0	0
<i>Hovězí zadní (1 kg)</i>	240	260	20	4
<i>Hovězí plec (1 kg)</i>	170	220	50	12,82
<i>Hovězí klížka (1 kg)</i>	165	180	15	4,35
<i>Hovězí játra (1 kg)</i>	60	65	5	4

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulky č. 30 lze jsou uvedeny minimální a maximální ceny biomasa a vajec, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. Nejnižší VR a VK je k vidění u roštěné a zadního hovězí, kdy ukazatelé mají nulové hodnoty. Důvodem je výskyt pouze v jedné prodejně a to U Dobráka v Českých Budějovicích. Nejvyšší VR a VK je k vidění u jehněčího (VR – 300;VK – 42,86 %).

Graf 23: Průměrná cena masa a vajec celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 23 je znázorněna celková průměrná cena bio masa a vajec ve SP a OŘ. Cenová úroveň u skupiny masa a vajec je vyšší u OŘ s výjimkou kuřecího prsního řízku a předního hovězí. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna kuřecího prsního řízku (SP - 602,7 Kč/kg; OŘ – 249 Kč/kg). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u vajec (SP – 50,3; OŘ – 56,6). V OŘ byly z druhů masa nalezeny pouze kuřecí stehna, kuře, kuřecí prsní řízek a hovězí přední.

Tabulka 31: Průměrná cena bio masa a vajec ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Vejce (6 ks)</i>	50,3	56,6	0,89
<i>Kuře (1 kg)</i>	200,1	232,33	0,86
<i>Kuřecí stehna (1 kg)</i>	127	249	0,51
<i>Kuřecí prsní řízek (1 kg)</i>	602,7	429	1,40
<i>Hovězí přední (1 kg)</i>	207	129	1,60
<i>Jehněčí (1 kg)</i>	350	-	-
<i>Vepřová kýta (1 kg)</i>	252,8	-	-
<i>Roštěná (1 kg)</i>	248	-	-
<i>Hovězí zadní (1 kg)</i>	250	-	-
<i>Hovězí plec (1 kg)</i>	195	-	-
<i>Hovězí klížka (1 kg)</i>	172,5	-	-
<i>Hovězí játra (1 kg)</i>	62,5	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 31 jsou uvedeny průměrné ceny masa a vajec ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 60 % u předního hovězí, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u vajec (11 %).

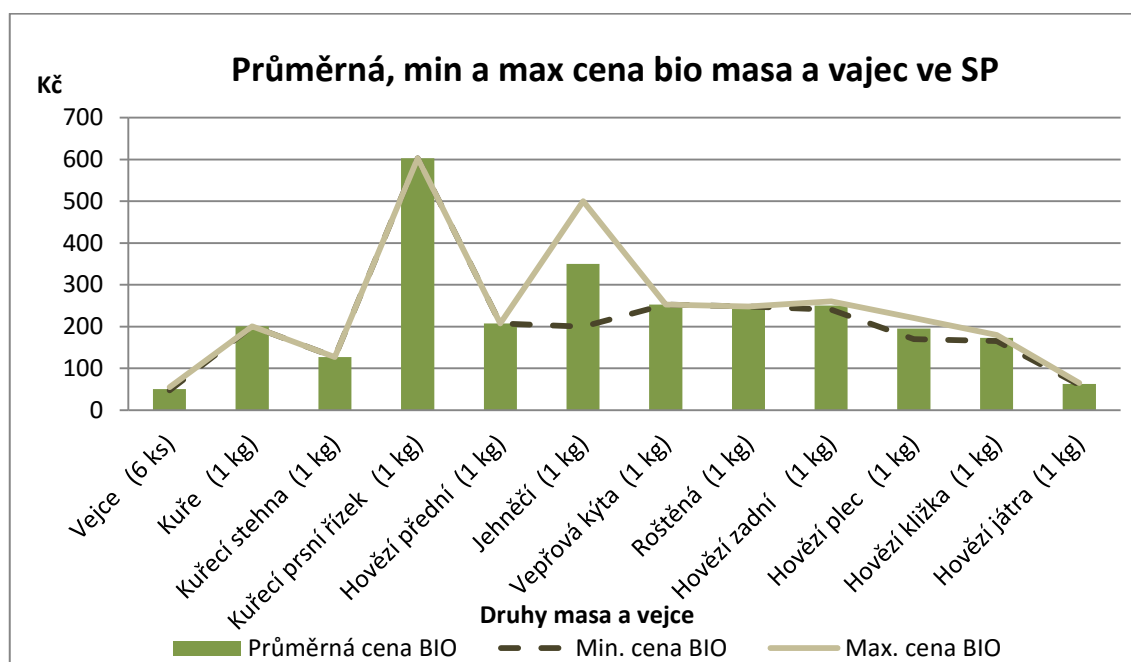
Tabulka 32: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio maso a vejce)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Vejce (6 ks)</i>	4/12,1	15/18,5	4	15
<i>Kuře (1 kg)</i>	1/0,3	3/3,7	1	3
<i>Kuřecí stehna (1 kg)</i>	1/0,3	1/1,2	1	1
<i>Kuřecí prsní řízek (1 kg)</i>	1/0,3	2/2,5	1	2
<i>Hovězí přední (1 kg)</i>	1/0,3	1/1,2	1	1
<i>Jehněčí (1 kg)</i>	1/0,3	-	1	-
<i>Vepřová kýta (1 kg)</i>	1/0,3	-	1	-
<i>Roštěná (1 kg)</i>	1/0,3	-	1	-
<i>Hovězí zadní (1 kg)</i>	1/0,3	-	2	-
<i>Hovězí plec (1 kg)</i>	1/0,3	-	2	-
<i>Hovězí kliška (1 kg)</i>	1/0,3	-	2	-
<i>Hovězí játra (1 kg)</i>	1/0,3	-	2	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byly vejce, která se nejčastěji vyskytovaly v řetězci Tesco. Nejméně se v OŘ vyskytovaly kuřecí stehna a přední hovězí. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byly vejce. Prodejny U Dobráka a Zdravá Spižírna v Českých Budějovicích měly největší nabídku bio masa.

Graf 24: Průměrná, minimální a maximální cena masa a vajec ve SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 24 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio masa a vajec ve SP. U těchto komodit se ve SP vyskytla pouze biokvalita. Z grafu vyplývá, že nejvyšší průměrná cena a zároveň i maximální cena se v biokvalitě vyskytla u kuřecího prsního řízku (602,7 Kč/kg). Nejnižší průměrnou cenu mají vejce (50,3 Kč/6 ks). Minimální cena byla zjištěna také u vajec (47 Kč/6 ks).

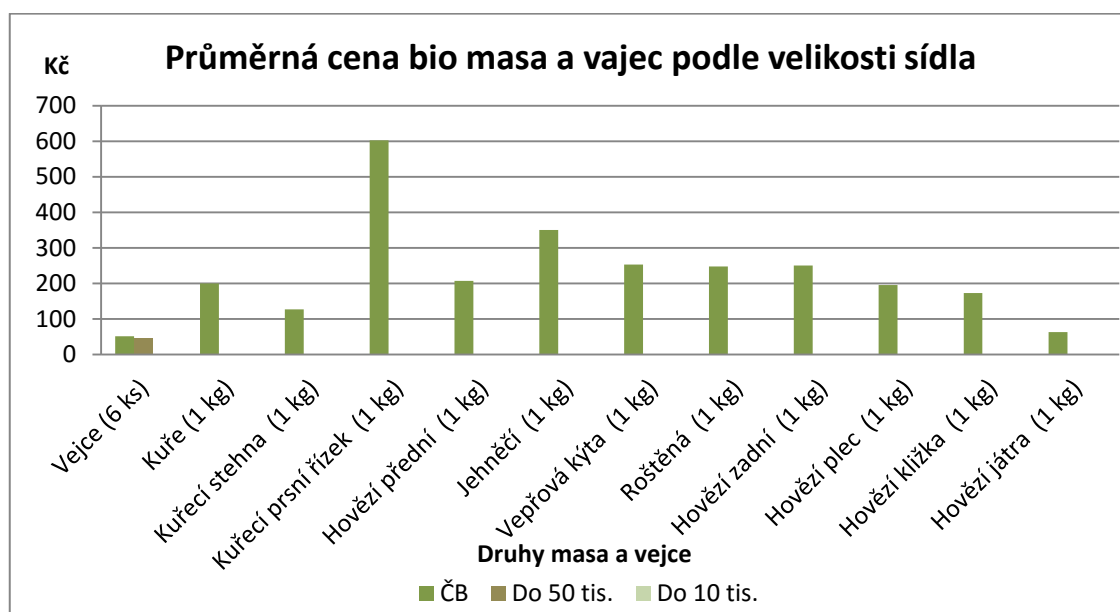
Tabulka 33: Průměrná, minimální a maximální cena masa a vajec ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Vejce (6 ks)</i>	50,3	47	55	3,42	6,8	8
<i>Kuře (1 kg)</i>	200,1	200,1	200,1	0	0	0
<i>Kuřecí stehna (1 kg)</i>	127	127	127	0	0	0
<i>Kuřecí prsní řízek (1kg)</i>	602,7	602,7	602,7	0	0	0
<i>Hovězí přední (1 kg)</i>	207	207	207	0	0	0
<i>Jehněčí (1 kg)</i>	350	200	500	150	42,86	300
<i>Vepřová kýta (1 kg)</i>	252,8	252,8	252,8	0	0	0
<i>Roštěná (1 kg)</i>	248	248	248	0	0	0
<i>Hovězí zadní (1 kg)</i>	250	240	260	10	4	20
<i>Hovězí plec (1 kg)</i>	195	170	220	25	12,82	50
<i>Hovězí klížka (1 kg)</i>	172,5	165	180	7,5	4,35	15
<i>Hovězí játra (1 kg)</i>	62,5	60	65	2,5	4	5

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 33 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio masa a vajec ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK je u kuřete, kuřecích stehen, kuřecího prsního řízku, předního hovězí, vepřové kýty a roštěné. Ukazatele VR a VK mají u těchto položek nulovou hodnotu. Důvodem je výskyt v prodejně vždy po jedné položce. Nejvyšší VK a VR lze vidět u jehněčího (VR – 300; VK – 42,86 %).

Graf 25: Průměrná cena bio masa a vajec podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: Vlastní zpracování

Maso se v biokvalitě vyskytlo pouze v Českých Budějovicích, v ostatních městech nebyla objevena žádná položka. Důvodem může být nižší poptávka po masu v biokvalitě v menších městech, nebo možnost vlastního hospodářství. Vejce měla v nabídce prodejna Natural v Písku.

Tabulka 34: Cenové porovnání bio masa a vajec podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Vejce (6 ks)</i>	51,3	47	-
<i>Kuře (1 kg)</i>	200,1	-	-
<i>Kuřecí stehna (1 kg)</i>	127	-	-
<i>Kuřecí prsní řízek (1 kg)</i>	602,7	-	-
<i>Hovězí přední (1 kg)</i>	207	-	-
<i>Jehněčí (1 kg)</i>	350	-	-
<i>Vepřová kýta (1 kg)</i>	252,8	-	-
<i>Roštěná (1 kg)</i>	248	-	-
<i>Hovězí zadní (1 kg)</i>	250	-	-
<i>Hovězí plec (1 kg)</i>	195	-	-
<i>Hovězí klížka (1 kg)</i>	172,5	-	-
<i>Hovězí játra (1 kg)</i>	62,5	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 34 jsou uvedeny průměrné ceny biomasa a vajec za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla v ČB zjištěna u kuřecího prsního řízku (602,7 Kč/kg). Jak bylo zmíněno výše, maso bylo v nabídce ve SP pouze v ČB.

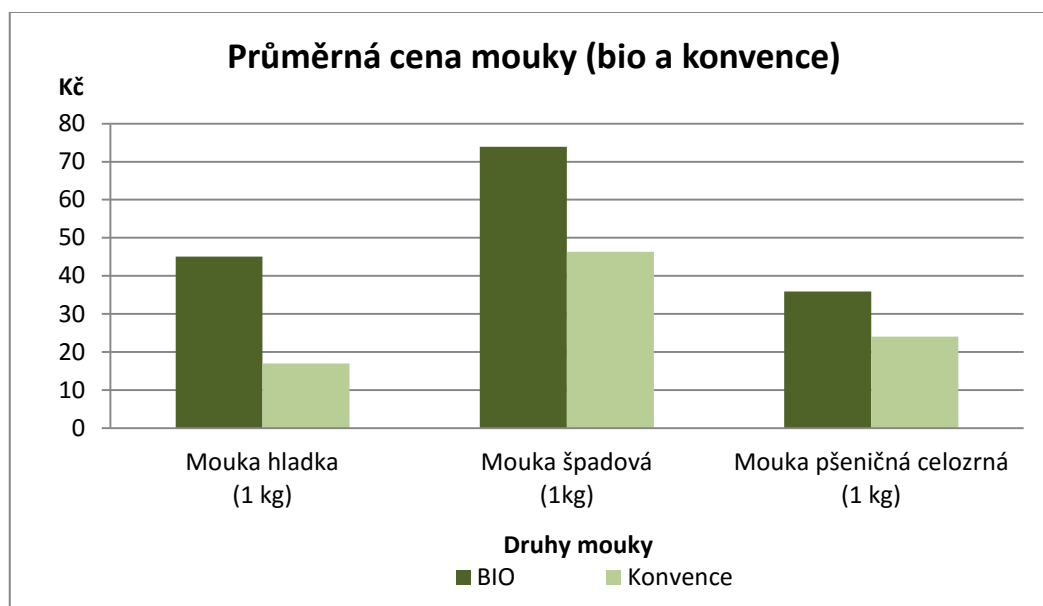
Shrnutí skupiny

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 41 vzorků masa a vajec, z toho 19 ve SP a 22 v OŘ. Nejdostupnější v biokvalitě byly vejce. Nejméně dostupné (ze sledovaných položek) pak bylo jehněčí, roštěná a vepřová kýta.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovalo přední hovězí (nárůst 10 %), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala kuřecí stehna a kuřecí prsní řízek (180 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Roštěná a vepřová kýta měly nejmenší variabilitu (VR - 0; VK -0 %), oproti tomu jehněčí měla variabilitu největší (VR - 300; VK - 42,86 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen masa a vajec v OŘ a SP, mělo celkově nižší cenovou úroveň maso a vejce ve SP (s výjimkou kuřecího prsního řízku a předního hovězí). Cenový rozdíl byl max. 60 % (nejmenší rozdíl u vajec 11 %, největší u předního hovězí 60 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byly vejce. Druhy masa se vyskytly ve SP vždy po 1 kuse. Největší nabídku masa měly prodejny U Dobráka a Zdravá Spižírna v Českých Budějovicích. Nejvyšší cenu měly vejce v prodejně Zdravá Spižírna v ČB, nejnižší cena byla v prodejnách Natural v Písku a Obchod u Dobráka v ČB.

4.2.6 Mouky

U této komodity byly sledovány tyto druhy mouky: mouka hladká, mouka pšeničná celozrnná a mouka špaldová.

Graf 26: Celková průměrná cena mouky (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 26 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenční mouky za SP a OŘ. Nejvyšší průměrnou cenu v biokvalitě i v konvenci můžeme v grafu vidět u špaldové mouky - 73,9 Kč/kg (bio); 46,4 Kč/kg (konvence). Nejnižší průměrná cena v biokvalitě byla zjištěna u pšeničné celozrnné mouky (35,9 Kč/kg). V konvenci byla nejnižší cena u mouky hladké (16,9 Kč/kg).

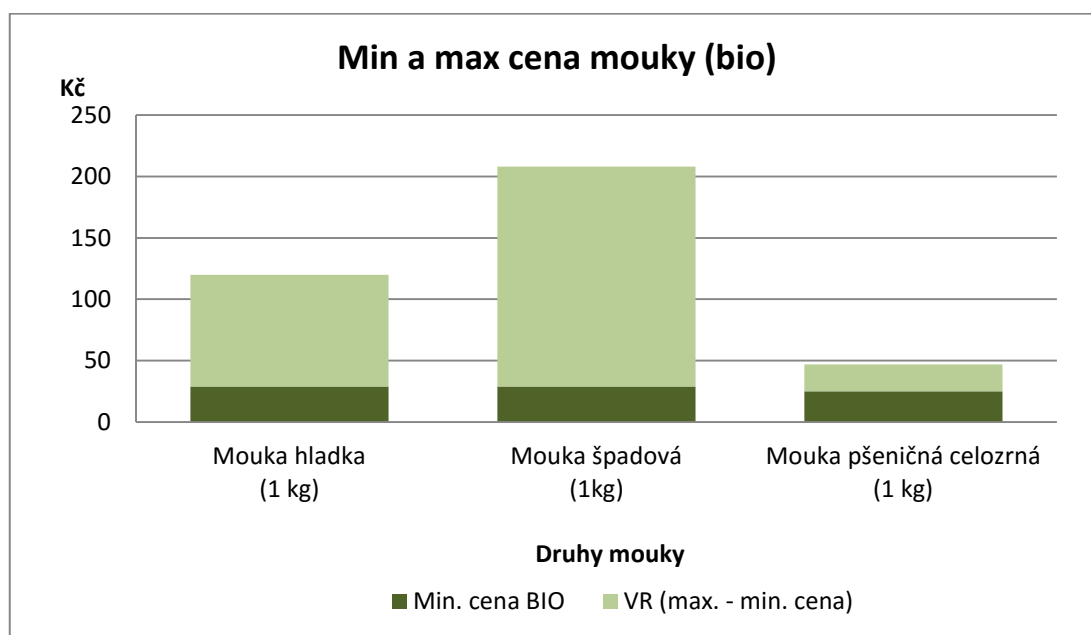
Tabulka 35: Průměrná cena bio a konvenční mouky (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Mouka hladka (1 kg)</i>	45,1	16,9	2,7	3
<i>Mouka špaldová (1kg)</i>	73,9	46,4	1,6	2
<i>Mouka pšeničná celozrnná (1 kg)</i>	35,9	24,04	1,5	1

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 35 jsou uvedeny průměrné ceny mouky v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázala mouka pšeničná celozrnná (50% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázala mouka hladká (170 %).

Graf 27: Minimální a maximální cena bio mouky (SP + OŘ)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 27 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio mouky za SP a OŘ. Minimální cena byla zjištěna u mouky pšeničné celozrné (25 Kč/kg). Maximální cena se vyskytla u mouky špaldové (207,5 Kč/kg).

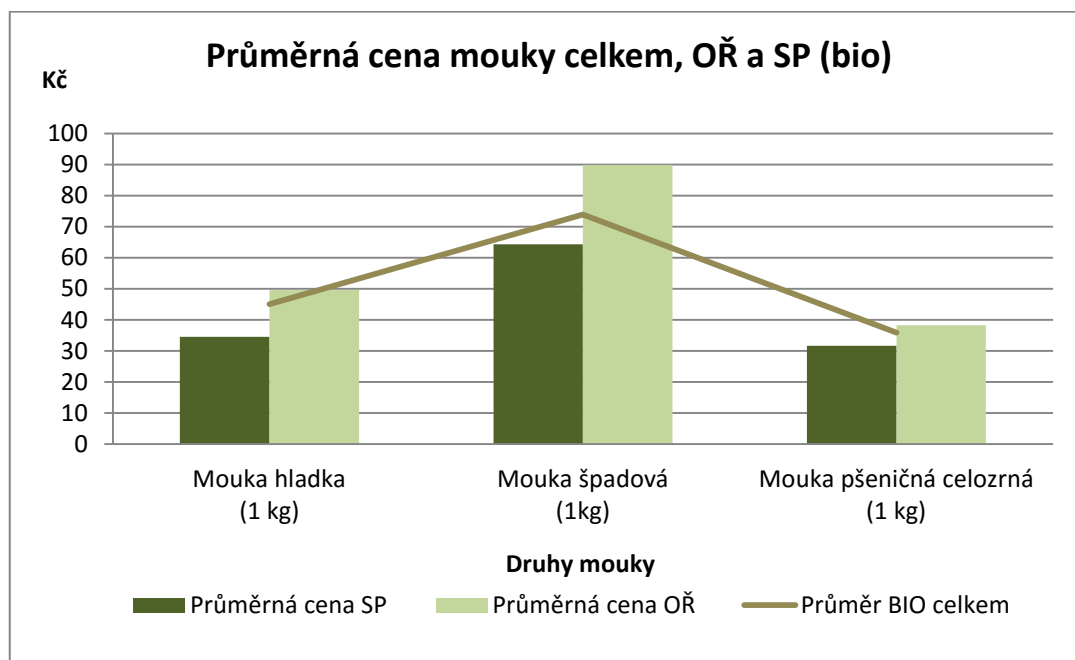
Tabulka 36: Minimální a maximální cena bio mouky, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Mouka hladka (1 kg)</i>	29	119,8	91	45,58
<i>Mouka špaldová (1kg)</i>	29	207,5	179	48,32
<i>Mouka pšeničná celozrná (1 kg)</i>	25	47	22	16,4

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 36 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio mouky, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět, že nejnižší VR a VK je u mouky pšeničné celozrné (VR – 22; VK – 16,4 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u mouky špaldové (VR – 179; VK – 48,32 %).

Graf 28: Průměrná cena mouky celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 28 je znázorněna celková průměrná cena bio mouky ve SP a OŘ. Cenová úroveň je vyšší u všech položek v OŘ. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u špaldové mouky (SP – 64,3 Kč/kg; OŘ – 89,9 Kč/kg). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u mouky pšeničné celozrné (SP – 31,7Kč/kg; OŘ – 38,3 Kč/kg).

Tabulka 37: Průměrná cena bio mouky ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Mouka hladka (1 kg)</i>	34,6	49,6	0,70
<i>Mouka špaldová (1kg)</i>	64,3	89,9	0,72
<i>Mouka pšeničná celozrná (1 kg)</i>	31,7	38,3	0,83

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 37 jsou uvedeny průměrné ceny mouky ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 30 % u hladké mouky, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u mouky pšeničné celozrné (17 %).

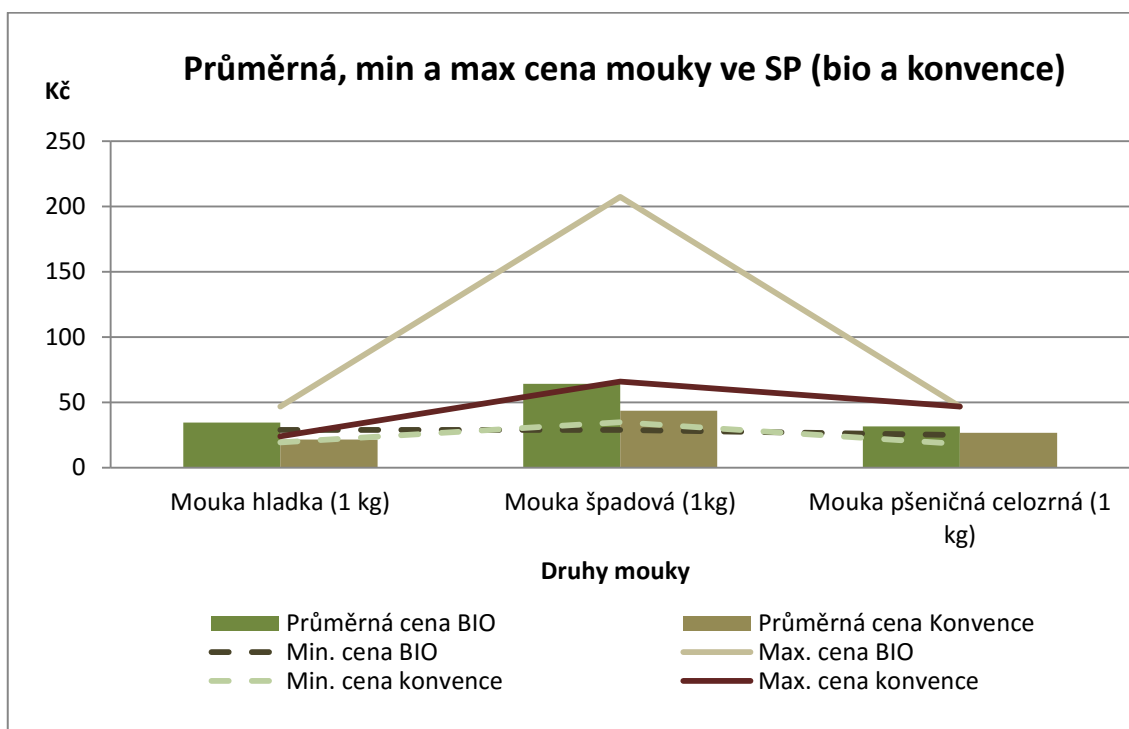
Tabulka 38: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio mouky)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Mouka hladka (1 kg)</i>	9/27,3	20/24,7	9	21
<i>Mouka špaldová (1kg)</i>	13/39,4	9/11,1	15	9
<i>Mouka pšeničná celozrnná (1 kg)</i>	17/51,5	31/38,3	19	32

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byla mouka pšeničná celozrnná, která se nejčastěji vyskytovala v řetězci Tesco. Nejméně se v OŘ vyskytovala mouka špaldová. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byla také mouka pšeničná celozrnná, nejméně dostupnou byla mouka hladká.

Graf 29: Průměrná, minimální a maximální cena mouky ve SP (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 29 jsou vyhodnoceny průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenční mouky ve SP. Ceny v biokvalitě jsou vyšší u všech položek, než je cena v konvenci. Z grafu vyplývá, že nejvyšší průměrná cena se v biokvalitě i v konvenci vyskytla u špaldové mouky – 64,3 Kč/kg (bio); 43,6 Kč/kg (konvence). Minimální cena v biokvalitě i v konvenci byla u mouky pšeničné celozrnné - 29 Kč/kg (bio); 18,2 Kč/kg

(konvence). Maximální ceny se vyskytly v biokvalitě i v konvenci u mouky špaldové - 207,5 Kč/kg (bio); 66 Kč/kg (konvence). Maximální cena se u špaldové mouky vyskytla v prodejně Vega v Českém Krumlově. Mouka byla značky Wolfberry. Důvodem takto vysoké ceny může být i to, že mouka je zahraniční produkce.

Tabulka 39: Průměrná, minimální a maximální cena mouky ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Mouka hladka (1 kg)</i>	34,6	29	46,9	5,3	15,33	17,9
<i>Mouka špaldová (1kg)</i>	64,3	29	207,5	40,94	63,65	178,5
<i>Mouka pšeničná celozrnná (1 kg)</i>	31,7	25	46,9	5,51	17,4	21,9

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 39 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio mouky ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK je u hladké mouky (VR – 17,9; VK – 15,33 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u mouky špaldové (VR – 178,5; VK – 63,65 %).

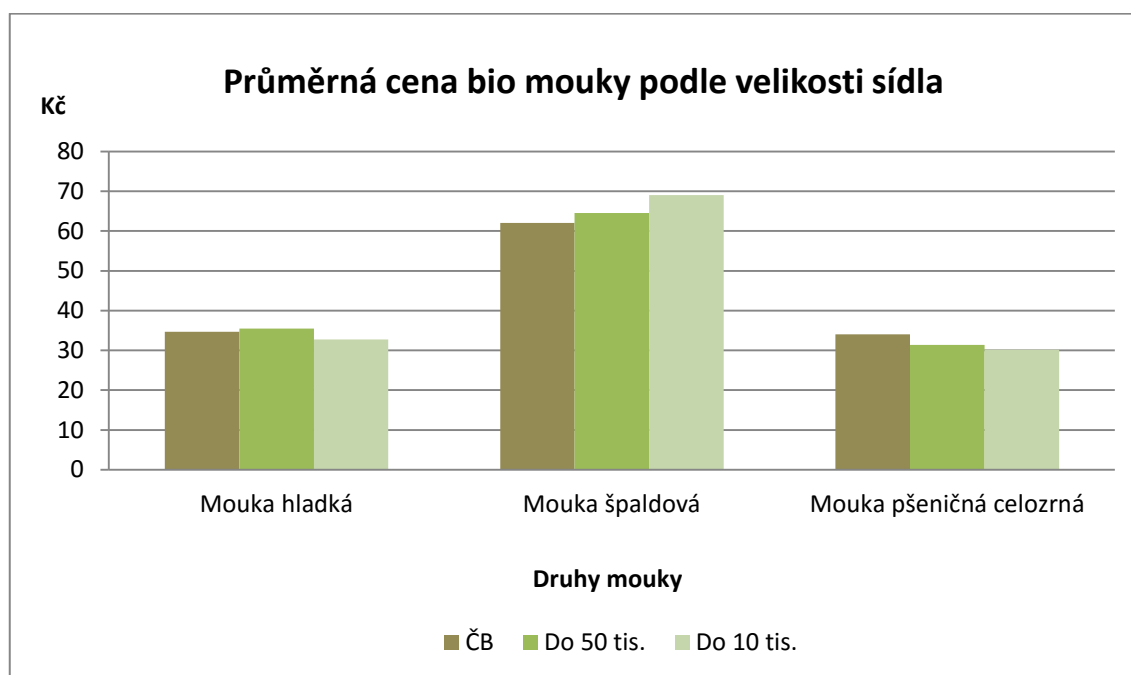
Tabulka 40: Průměrná, minimální a maximální cena mouky ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Mouka hladka (1 kg)</i>	21,8	19,5	24	2,25	10,35	4,5
<i>Mouka špaldová (1kg)</i>	43,6	35	66	8,89	20,39	31
<i>Mouka pšeničná celozrnná (1 kg)</i>	26,8	18,2	46,9	10,73	39,99	28,7

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 40 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenční mouky ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK je u hladké mouky (VR – 4,5; VK – 10,35 %). Nejvyšší VR lze vidět u mouky špaldové (VR - 31). Nejvyšší VK je u mouky pšeničné celozrnné (VK - 39,99 %).

Graf 30: Průměrná cena bio mouky podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: Vlastní zpracování

U mouky je cenová hladina ve všech sídelních útvarech celkem vyrovnaná a nevyskytují se vyšší rozdíly mezi sídelními útvary. Ceny se vždy liší pouze o pár korun.

Tabulka 41: Cenové porovnání bio mouky podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Mouka hladka (1 kg)</i>	34,7	35,5	32,7
<i>Mouka špaldová (1kg)</i>	62	64,5	69
<i>Mouka pšeničná celozrná (1 kg)</i>	34	31,4	30,2

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 41 jsou uvedeny průměrné ceny bio mouky za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla ve všech sídelních útvarech zjištěna u špaldové mouky, kde se cena v ČB pohybuje okolo 62 Kč/kg, ve městech do 50 tisíc kolem 64,5 Kč/kg a ve městech do 10 tisíc je cena 69 Kč/kg

Shrnutí skupiny

- *Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):* Celkem bylo analyzováno 105 vzorků mouky, z toho 43 ve SP a 62 v OŘ. Nejdostupnější v biokvalitě byla

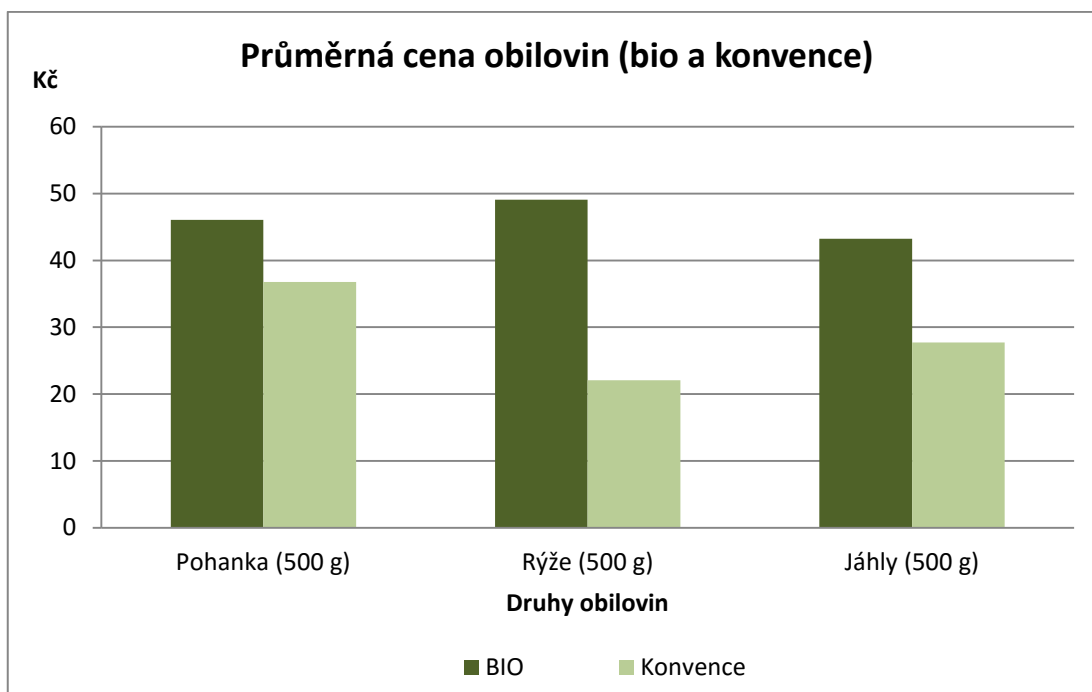
mouka pšeničná celozrnná. Nejméně dostupné (ze sledovaných položek) pak byla mouka špaldová.

- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovala mouka pšeničná celozrnná (nárůst 50 %), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala mouka hladká (170 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Mouka pšeničná celozrnná měla nejmenší variabilitu (VR - 22; VK - 16,4 %), oproti tomu mouka špaldová měla variabilitu největší (VR- 179; VK - 48,32 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen mouky v OŘ a SP, měla celkově nižší cenovou úroveň mouka ve SP (s výjimkou mouky špaldové). Cenový rozdíl byl max. 30 % (nejmenší rozdíl u mouky pšeničné celozrnné 17 %, největší mouky hladké 30 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byla mouka pšeničná celozrnná, která se vyskytla celkem v 17 prodejnách. Nejméně dostupnou v biokvalitě byla mouka hladká, která se vyskytla v 9 prodejnách. Nejvyšší cena mouky pšeničné celozrnné byla v prodejně PoHanka v ČK, nejnižší cena se vyskytla v prodejně Natural v Písku. U hladké mouky byla nejvyšší cena v prodejně PoHanka v ČB, nejnižší v prodejně Natural v Táboře.

4.2.7 Obiloviny

Z obilovin se v průzkumu sledovaly tyto druhy: pohanka, rýže a jáhly.

Graf 31: Celková průměrná cena obilovin (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 31 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních obilovin za SP a OŘ. Z grafu je patrné, že nejvyšší průměrná cena v biokvalitě byla zjištěna u rýže (49,1 Kč/500 g). V konvenci byla nejvyšší cena u pohanky (36,8 Kč/500 g). Nejnižší průměrná cena v biokvalitě byla zjištěna u jáhel (43,2 Kč/500 g). V konvenci byla nejnižší cena u rýže (22,1 Kč/500 g).

Tabulka 42: Průměrná cena bio a konvenčních obilovin (SP + OŘ)

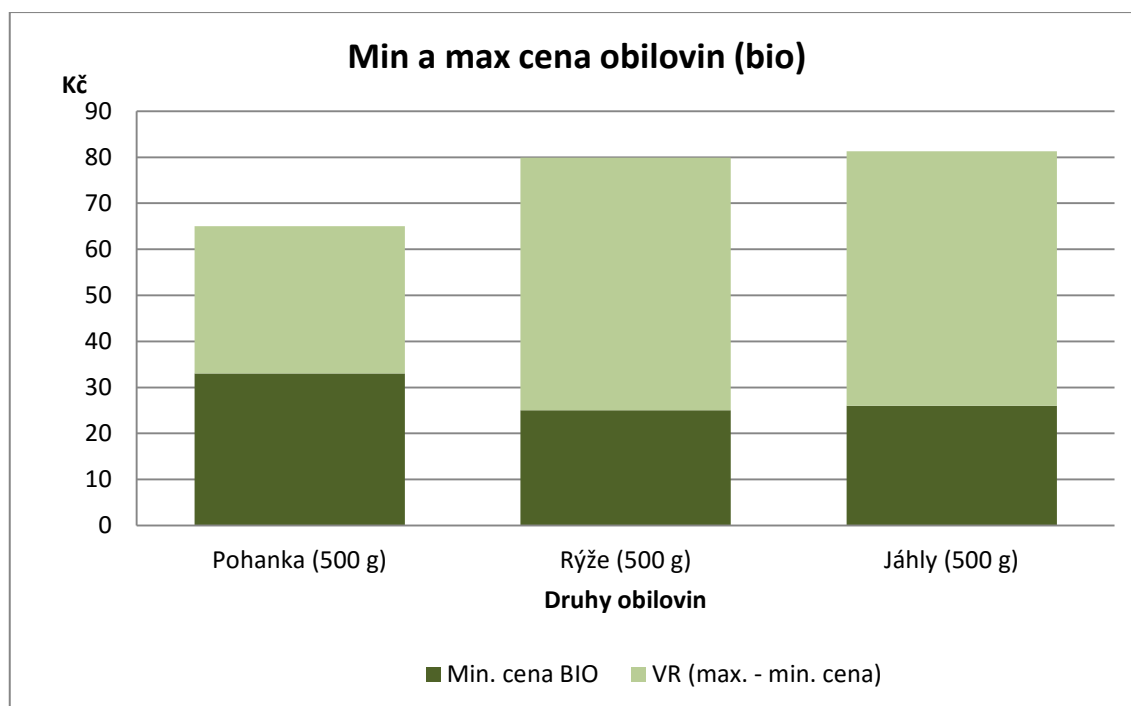
Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Pohanka (500 g)</i>	46,1	36,8	1,3	1
<i>Rýže (500 g)</i>	49,1	22,1	2,2	3
<i>Jáhly (500 g)</i>	43,2	27,7	1,6	2

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 42 jsou uvedeny průměrné ceny obilovin v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl

v ceně vykazala pohanka (30% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykazala rýže (120 %).

Graf 32: Minimální a maximální cena bio obilovin (SP + OŘ)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 32 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio obilovin za SP a OŘ. Minimální cena se vyskytla u rýže (25Kč/500 g). Maximální cena v biokvalitě byla zjištěna u jáhel (81,7 Kč/500 g).

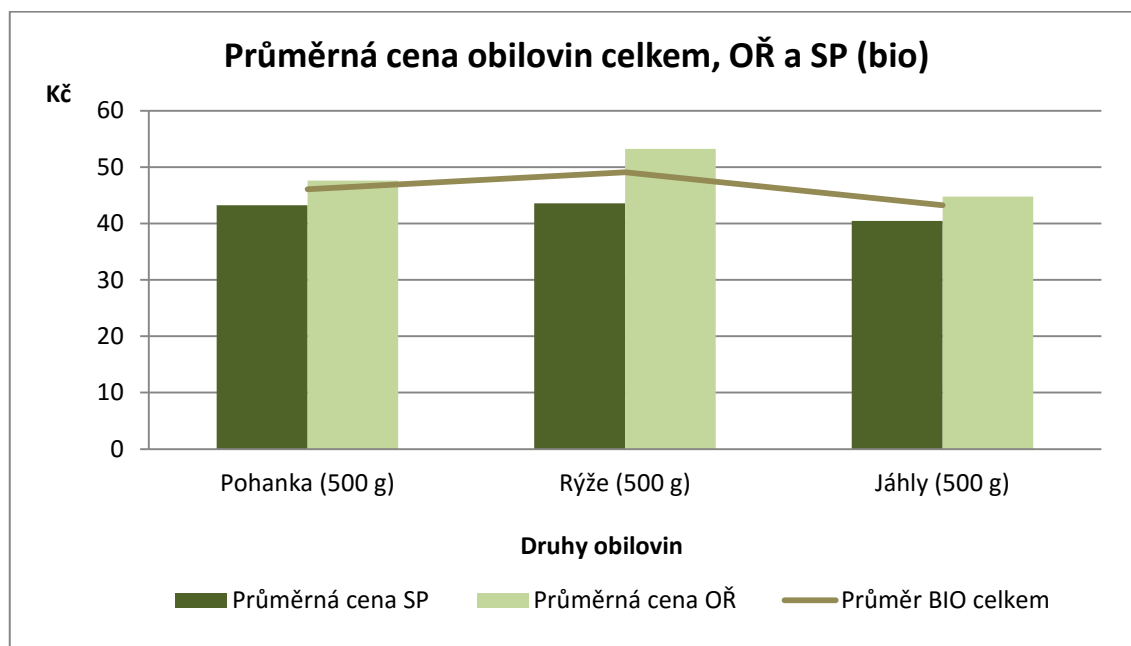
Tabulka 43: Minimální a maximální cena bio obilovin, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Pohanka (500 g)</i>	33	64,9	31,9	14,75
<i>Rýže (500 g)</i>	25	79,9	54,9	27,07
<i>Jáhly (500 g)</i>	26	81,7	55,7	23,22

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 43 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio obilovin, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět, že nejnižší VR a VK je u pohanky (VR – 31,9; VK – 14,75 %). Nejvyšší VR lze vidět u jáhel (VR – 55,7) a nejvyšší VK je u rýže (VK – 27,07 %).

Graf 33: Průměrná cena obilovin celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 33 je znázorněna celková průměrná cena bio obilovin ve SP a OŘ. Cenová úroveň je vyšší u všech druhů obilovin v OŘ. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u rýže (SP – 43,6 Kč/500 g; OŘ – 53,2 Kč/500 g). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u jáhel (SP – 40,5 Kč/500 g; OŘ – 44,8 Kč/500 g).

Tabulka 44: Průměrná cena bio obilovin ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Pohanka (500 g)</i>	43,3	47,6	0,91
<i>Rýže (500 g)</i>	43,6	53,2	0,82
<i>Jáhly (500 g)</i>	40,5	44,8	0,90

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 44 jsou uvedeny průměrné ceny obilovin ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 18 % u rýže, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u pohanky (9 %).

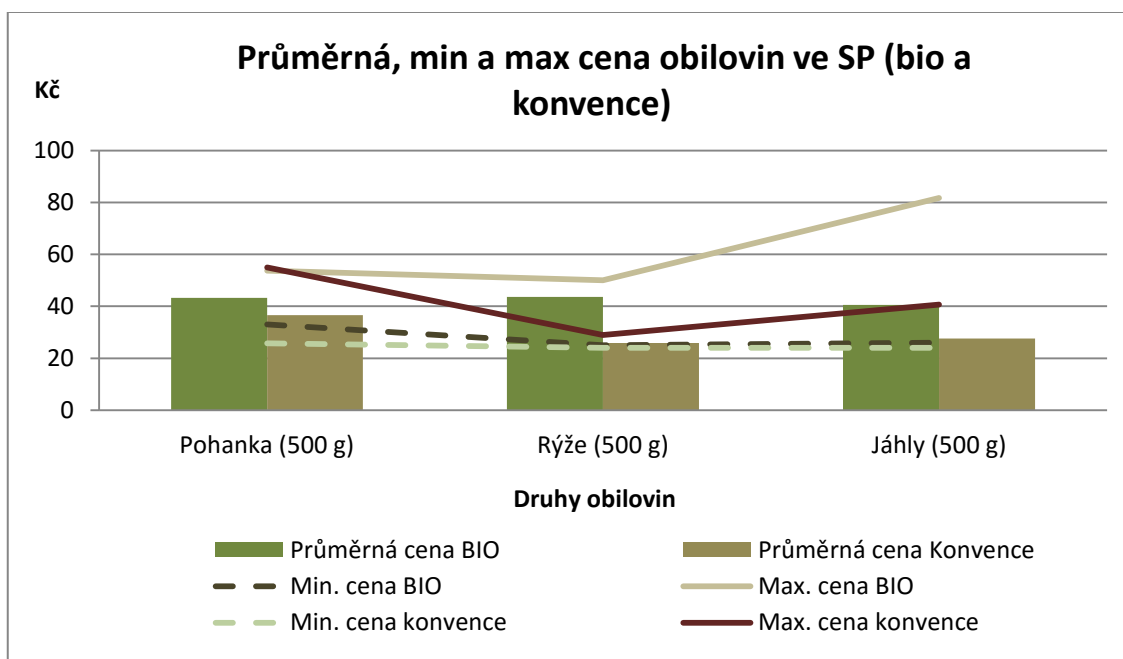
Tabulka 45: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio obiloviny)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Pohanka (500 g)</i>	19/57,6	40/49,4	25	45
<i>Rýže (500 g)</i>	21/63,6	29/35,8	27	36
<i>Jáhly (500 g)</i>	16/48,5	31/38,3	20	36

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byla pohanka, která se nejčastěji vyskytovala v řetězci Tesco. Méně se v OŘ vyskytovaly jáhly a rýže. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byla rýže, nejméně dostupnou byly jáhly.

Graf 34: Průměrná, minimální a maximální cena obilovin ve SP (bio a konvence)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 34 jsou vyhodnoceny průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních obilovin ve SP. Ceny v biokvalitě jsou vyšší u všech položek, než je cena v konvenci. Z grafu je patrné, že nejvyšší průměrná cena se v biokvalitě vyskytla u rýže (43,6 Kč/500 g). V konvenci byla nejvyšší průměrná cena zjištěna u pohanky (36,6 Kč/500 g). Maximální cena v biokvalitě byla identifikována u jáhel (81,7 Kč/500 g), minimální u rýže (25 Kč/500 g). V případě konvenční alternativy mají stejnou minimální cenu rýže a jáhly (24 Kč/500 g) a maximální cenu pohanka (55 Kč/500 g).

Tabulka 46: Průměrná, minimální a maximální cena obilovin ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Pohanka (500 g)</i>	43,3	33	53,8	5,08	11,75	20,8
<i>Rýže (500 g)</i>	43,6	25	50	6,23	14,29	25
<i>Jáhly (500 g)</i>	40,5	26	81,7	13,55	33,48	55,7

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 46 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio obilovin ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK lze vidět u pohanky (VR – 20,8; VK – 11,75 %). Nejvyšší VR a VK je u jáhel (VR – 55,7; VK – 33,48 %).

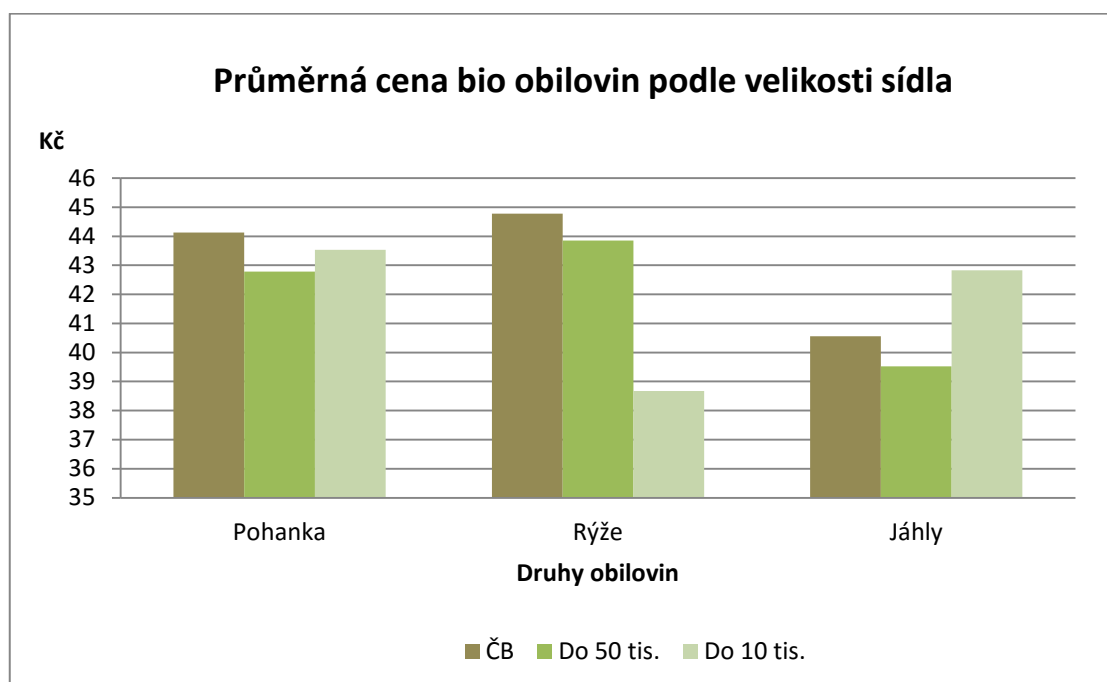
Tabulka 47: Průměrná, minimální a maximální cena obilovin ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Pohanka (500 g)</i>	36,6	25,7	55	8,67	23,66	29,3
<i>Rýže (500 g)</i>	25,9	24	29	1,95	7,53	5
<i>Jáhly (500 g)</i>	27,6	24	40,7	5,5	19,93	16,7

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 47 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních obilovin ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky lze vyčíst, že nejnižší VR a VK je u rýže (VR – 5; VK – 7,53 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u pohanky (VR – 29,3; VK – 23,66 %).

Graf 35: Průměrná cena bio obilovin podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že u obilovin jsou větší cenové rozdíly mezi jednotlivými sídelními útvary. Největší cenový rozdíl mezi ČB a městy to do 10 tisíc obyvatel lze vidět u rýže, kde v ČB je nejvyšší cenová hladina.

Tabulka 48: Cenové porovnání bio obilovin podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Pohanka (500 g)</i>	44,1	42,8	43,5
<i>Rýže (500 g)</i>	44,8	43,9	38,7
<i>Jáhly (500 g)</i>	40,6	39,5	42,8

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 48 jsou uvedeny průměrné ceny bio obilovin za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla v ČB zjištěna u rýže (44,8 Kč/500 g), ve městech do 50 tisíc obyvatel také u rýže (43,9 Kč/500 g) a ve městech do 10 tisíc obyvatel u pohanky (43,5 Kč/500 g).

Shrnutí skupiny

- *Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):* Celkem bylo analyzováno 189 vzorků obilovin, z toho 72 ve SP a 117 v OŘ. Nejdostupnější obilovinou

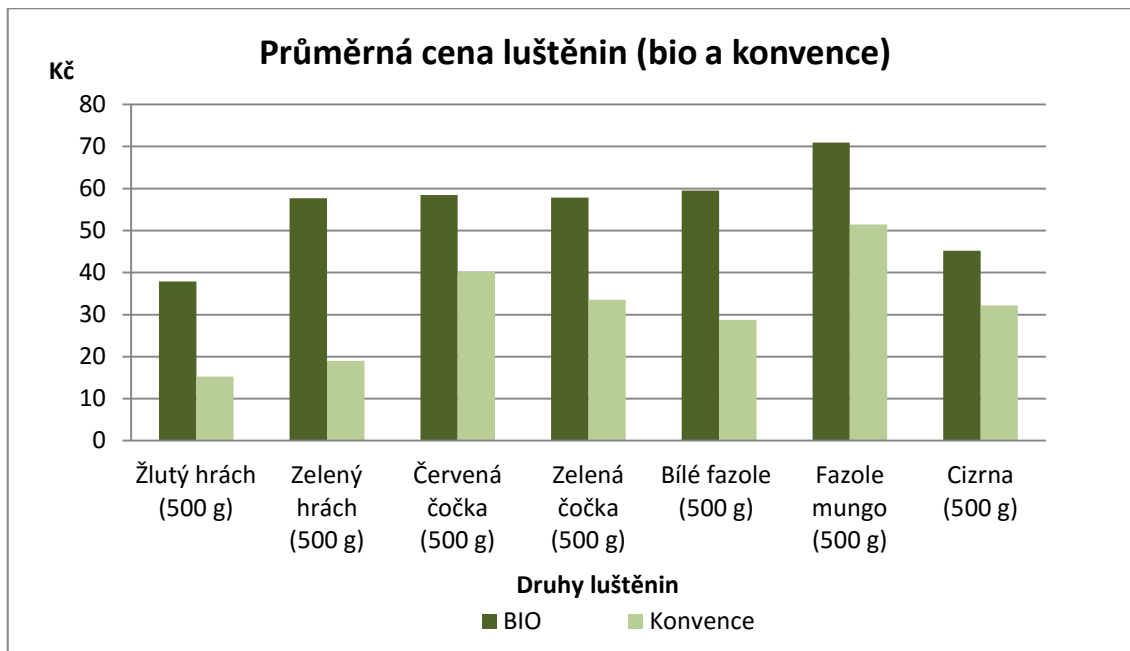
v biokvalitě byla pohanka. Nejméně dostupné (ze sledovaných položek) pak byly jáhly.

- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovala pohanka (30 %), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala rýže (120 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Pohanka měla nejmenší variabilitu (VR-32; VK - 14,75 %), oproti tomu jáhly měly největší VR (55,7) a rýže největší VK (27,07 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen obilovin v OŘ a SP, měly celkově nižší cenovou úroveň obiloviny v SP. Cenový rozdíl byl max. 18 % (nejmenší hodnota u pohanky 9 %, největší u rýže 18 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byla rýže, která se vyskytla celkem v 21 prodejnách. Nejméně dostupné v biokvalitě byly jáhly, které se vyskytly v 16 prodejnách. Rýže měla nejvyšší cenu v prodejně Zdravá spížirna v ČB, nejnižší v prodejně zdravé výživy v Jindřichově Hradci. U jáhel byla nejnižší cena zjištěna v prodejně Natural v Písku, nejvyšší v prodejně Vega v ČK.

4.2.8 Luštěniny

V průzkumu byly sledovány tyto druhy luštěnin: žlutý hrách, zelený hrách, červená čočka, zelená čočka, bílé fazole, fazole mungo a cizrna.

Graf 36: Celková průměrná cena luštěnin (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 36 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních luštěnin za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci se vyskytuje u fazolí mungo, kde cena je 70,9 Kč/500 g (bio) a 51,4 Kč/500 g (konvence). Nejnižší průměrnou cenu v biokvalitě i v konvenci má žlutý hrách – 37,9 Kč/500 g (bio) a 15,3 Kč/500 g (konvence).

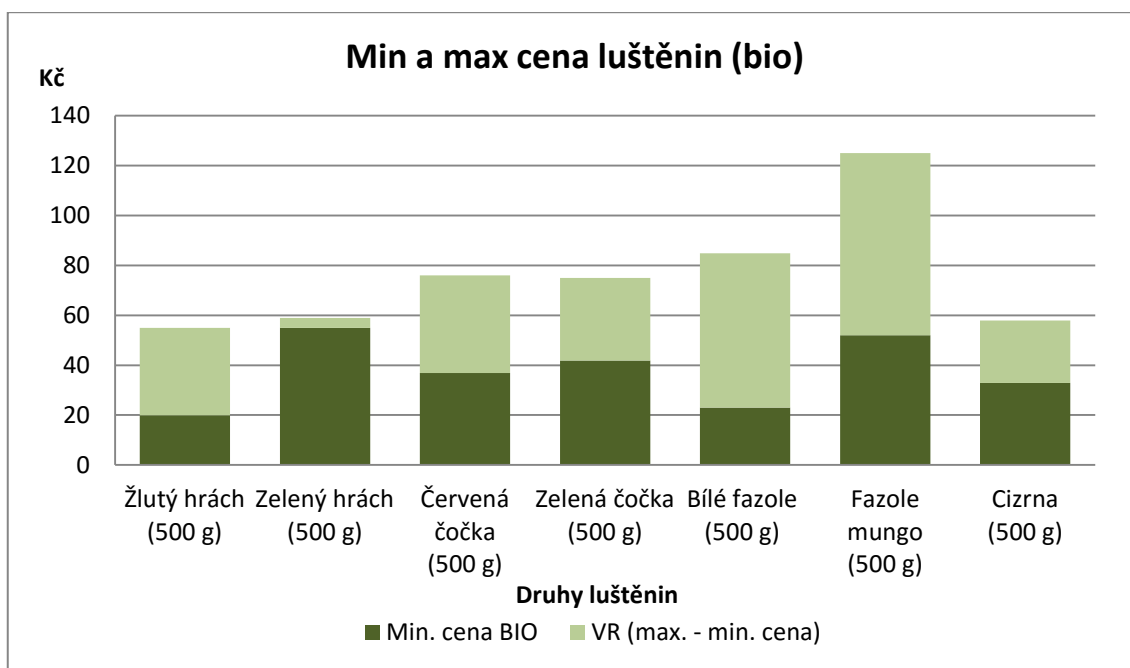
Tabulka 49: Průměrná cena bio a konvenčních luštěnin (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Žlutý hrách (500 g)</i>	37,9	15,3	2,5	5
<i>Zelený hrách (500 g)</i>	57,7	19	3,0	6
<i>Červená čočka (500 g)</i>	58,5	40,2	1,5	2
<i>Zelená čočka (500 g)</i>	57,8	33,5	1,7	3
<i>Bílé fazole (500 g)</i>	59,5	28,7	2,1	4
<i>Fazole mungo (500 g)</i>	70,9	51,4	1,4	1
<i>Cizrna (500 g)</i>	45,2	32,2	1,4	1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 49 jsou uvedeny průměrné ceny luštěnin v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykazala cizrna a fazole mungo (40% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázal zelený hrách (200 %).

Graf 37: Minimální a maximální cena bio luštěnin (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 37 jsou k vidění minimální a maximální ceny bio luštěnin za SP a OŘ. Minimální cena se vyskytla u žlutého hrachu (19,9 Kč/500 g). Maximální cena se

vyskytla u fazolí mungo, kde cena dosáhla až na 125 Kč/500 g a to v prodejně Vega v ČK.

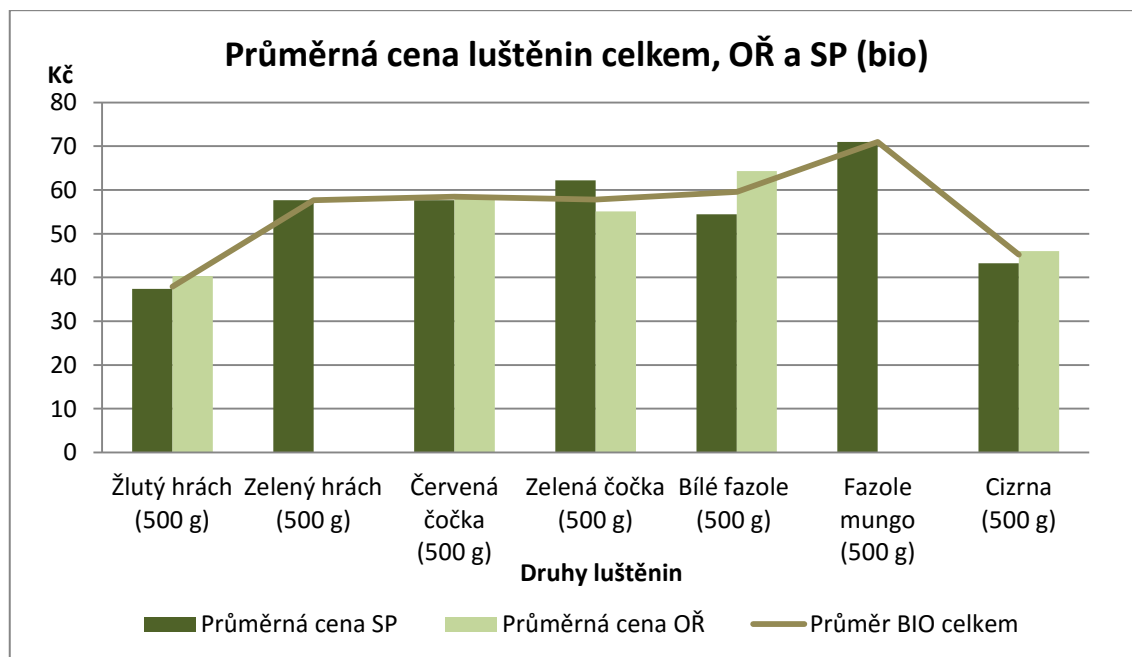
Tabulka 50: Minimální a maximální cena bio luštěnin, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Žlutý hrách (500 g)</i>	19,9	55	35,1	17,25
<i>Zelený hrách (500 g)</i>	55	59	4	2,58
<i>Červená čočka (500 g)</i>	36,9	76	39,1	12,13
<i>Zelená čočka (500 g)</i>	41,9	75	33,1	17,33
<i>Bílé fazole (500 g)</i>	23	84,9	61,9	22,59
<i>Fazole mungo (500 g)</i>	52	125	73	26,46
<i>Cizrna (500 g)</i>	32,9	57,9	25	15,74

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 50 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio luštěnin, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět, že nejnižší VR a VK je u zeleného hrachu (VR – 4; VK – 2,58 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u fazolí mungo (VR – 73; VK – 26,46 %).

Graf 38: Průměrná cena luštěnin celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 38 je znázorněna celková průměrná cena bio luštěnin ve SP a OŘ. Při porovnání cenové hladiny mezi SP a OŘ vychází celkově nižší úroveň ve SP, s výjimkou zelené čočky a fazolí mungo, které ale nebyly sledovány v OŘ. Nejvyšší průměrná cena ve SP byla zjištěna u fazolí mungo (70,9 Kč/500 g). V OŘ byla nejvyšší průměrná cena u bílých fazolí (64,4 Kč/500 g). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u žlutého hrachu (SP – 37,4 Kč/500 g; OŘ – 40,3 Kč/500 g).

Tabulka 51: Průměrná cena bio luštěnin ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Žlutý hrách (500 g)</i>	37,4	40,3	0,93
<i>Zelený hrách (500 g)</i>	57,7	-	
<i>Červená čočka (500 g)</i>	57,7	58,8	0,98
<i>Zelená čočka (500 g)</i>	62,2	55,1	1,13
<i>Bílé fazole (500 g)</i>	54,5	64,4	0,85
<i>Fazole mungo (500 g)</i>	70,9	-	-
<i>Cizrna (500 g)</i>	43,3	46,01	0,94

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 51 jsou uvedeny průměrné ceny luštěnin ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 15 % u bílých fazolí, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u červené čočky (2 %).

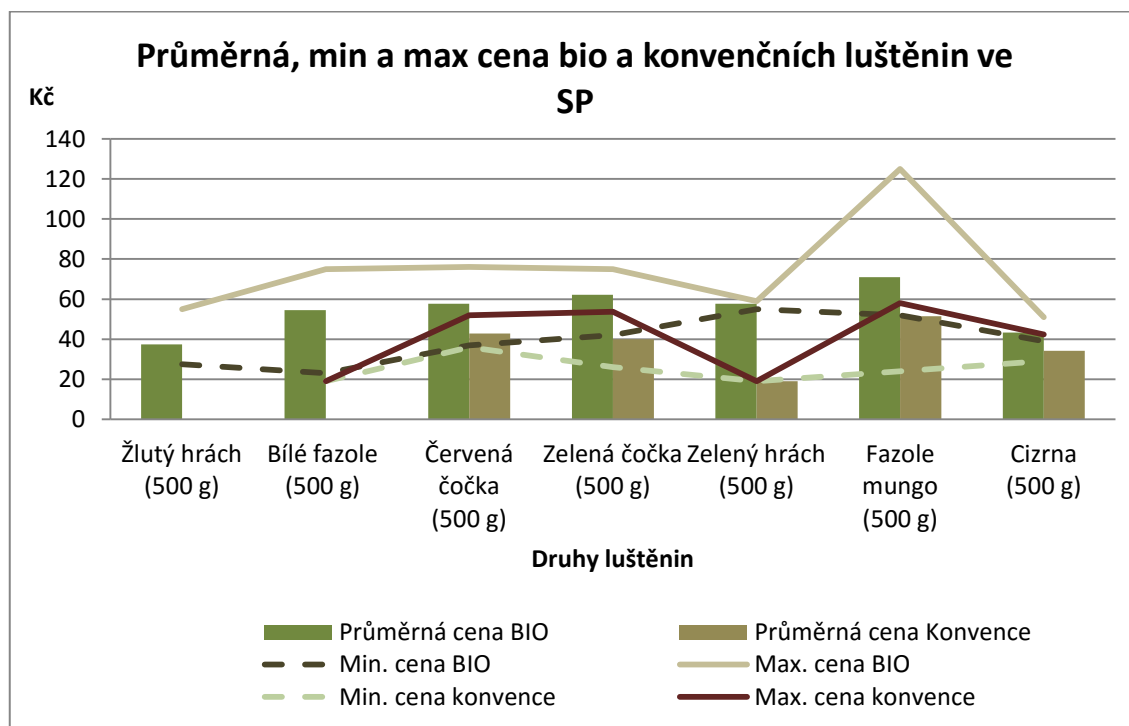
Tabulka 52: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio luštěniny)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Žlutý hrách (500 g)</i>	15/ 45,5	10/12,3	20	13
<i>Zelený hrách (500 g)</i>	7/21,2	-	7	-
<i>Červená čočka (500 g)</i>	18/54,5	39/48,1	23	45
<i>Zelená čočka (500 g)</i>	16/48,5	24/29,6	16	26
<i>Bílé fazole (500 g)</i>	16/48,5	16/19,8	20	20
<i>Fazole mungo (500 g)</i>	15/ 45,5	-	19	-
<i>Cizrna (500 g)</i>	13/39,4	35/43,2	16	38

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byla červená čočka, která se nejčastěji vyskytovala v řetězci Tesco. Nejméně se v OŘ vyskytoval žlutý hrách. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byla červená čočka, nejméně dostupný byl zelený hrách, který se vyskytl pouze v 7 prodejnách.

Graf 39: Průměrná, minimální a maximální cena luštěnin ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 39 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních luštěnin ve SP. Ve SP je vyšší cenová hladina u potravin v biokvalitě. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě byla zjištěna u fazolí mungo (70,9 Kč/500 g). Maximální cenu v biokvalitě mají také fazole mungo (125 Kč/500 g), minimální bílé fazole (23 Kč/500 g). Nejvyšší průměrnou cenu v konvenci lze vidět u fazolí mungo (51,4 Kč/500 g). Maximální cena v konvenci byla zjištěna také u fazolí mungo (58 Kč/500 g), minimální u zeleného hrachu (19 Kč/500 g). V konvenci se ve SP nevyskytnul žlutý hrách a bílé fazole, navštívené prodejny tuto položky nabízely pouze v biokvalitě.

Tabulka 53: Průměrná, minimální a maximální cena luštěnin ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Žlutý hrách (500 g)</i>	37,4	27,5	55	6,82	18,23	27,5
<i>Zelený hrách (500 g)</i>	57,7	55	59	1,49	2,57	4
<i>Červená čočka (500 g)</i>	57,7	36,9	76	9,67	16,76	39,1
<i>Zelená čočka (500 g)</i>	62,2	42	75	9,41	15,13	33
<i>Bílé fazole (500 g)</i>	54,5	23	75	10,46	19,21	52
<i>Fazole mungo (500 g)</i>	70,9	52	125	18,78	26,46	73
<i>Cizrna (500 g)</i>	43,3	39	51	2,84	6,56	12

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 53 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio luštěnin ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK lze vidět u zeleného hrachu (VR – 4;VK – 2,57 %). Nejvyšší VR a VK je u fazolí mungo (VR – 73; VK – 26,46 %).

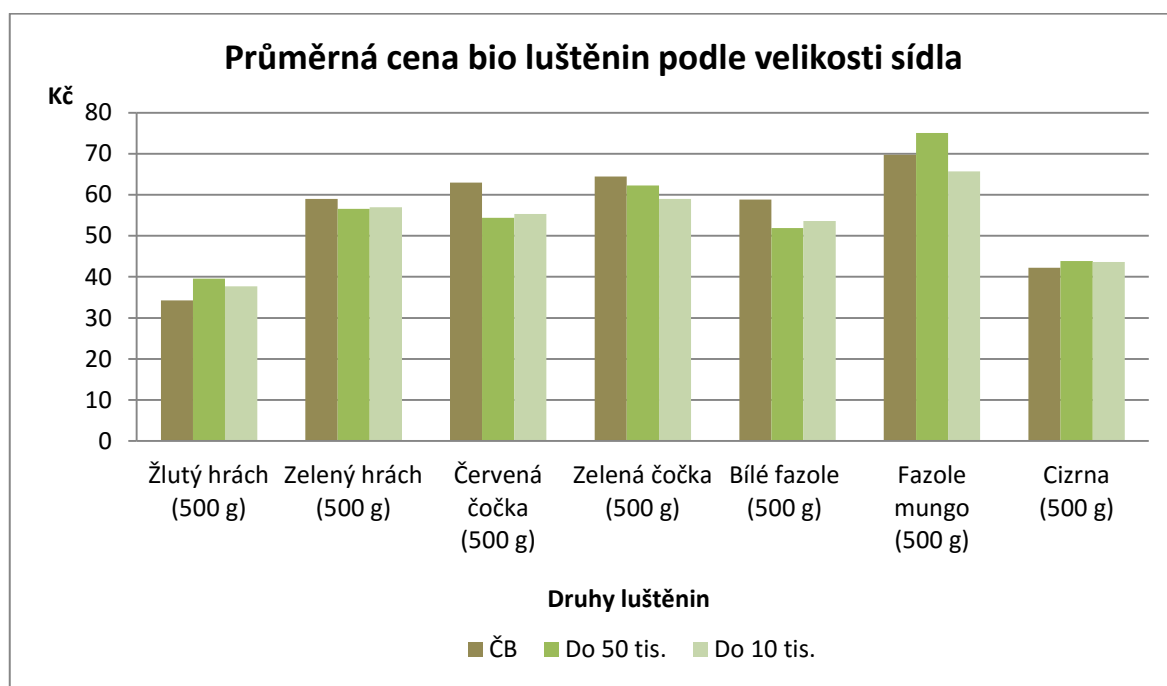
Tabulka 54: Průměrná, minimální a maximální cena luštěnin ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Zelený hrách (500 g)</i>	19	19	19	0	0	0
<i>Červená čočka (500 g)</i>	42,8	36	52	4,29	10,03	16
<i>Zelená čočka (500 g)</i>	39,9	26	53,8	13,88	34,79	27,8
<i>Fazole mungo (500 g)</i>	51,4	24	58	9,51	18,49	34
<i>Cizrna (500 g)</i>	34,2	29	42,5	4,84	14,16	13,5

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 54 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních luštěnin ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky lze vyčíst, že nejnižší VR a VK je u zeleného hrachu, kde jsou nulové hodnoty. Nejvyšší VK lze vidět u zelené čočky (VK – 34,79 %) a VR u fazolí mungo (VR – 34).

Graf 40: Průměrná cena bio luštěnin podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

U většiny položek vychází vyšší cenová hladina v Českých Budějovicích, nejnižší pak ve městech do 10 tisíc obyvatel. Nejvyšší průměrné ceny se vyskytují ve všech útvarech u fazolí mungo, nejnižší pak u žlutého hrachu a cizrny.

Tabulka 55: Cenové porovnání bio luštěnin podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Žlutý hrách (500 g)</i>	34,3	39,6	37,7
<i>Zelený hrách (500 g)</i>	59	56,6	57
<i>Červená čočka (500 g)</i>	63	54,4	55,4
<i>Zelená čočka (500 g)</i>	64,5	62,3	59
<i>Bílé fazole (500 g)</i>	58,8	51,9	53,6
<i>Fazole mungo (500 g)</i>	69,8	75,06	65,8
<i>Cizrna (500 g)</i>	42,2	43,8	43,6

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 55 jsou uvedeny průměrné ceny bio luštěnin za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla ve všech sídelních útvarech zjištěna u fazolí mungo, kde se cena v ČB pohybuje okolo 69,8 Kč/500 g, ve městech do 50 tisíc kolem 75,06 Kč/500 g a ve městech do 10 tisíc je cena 65,8 Kč/500 g.

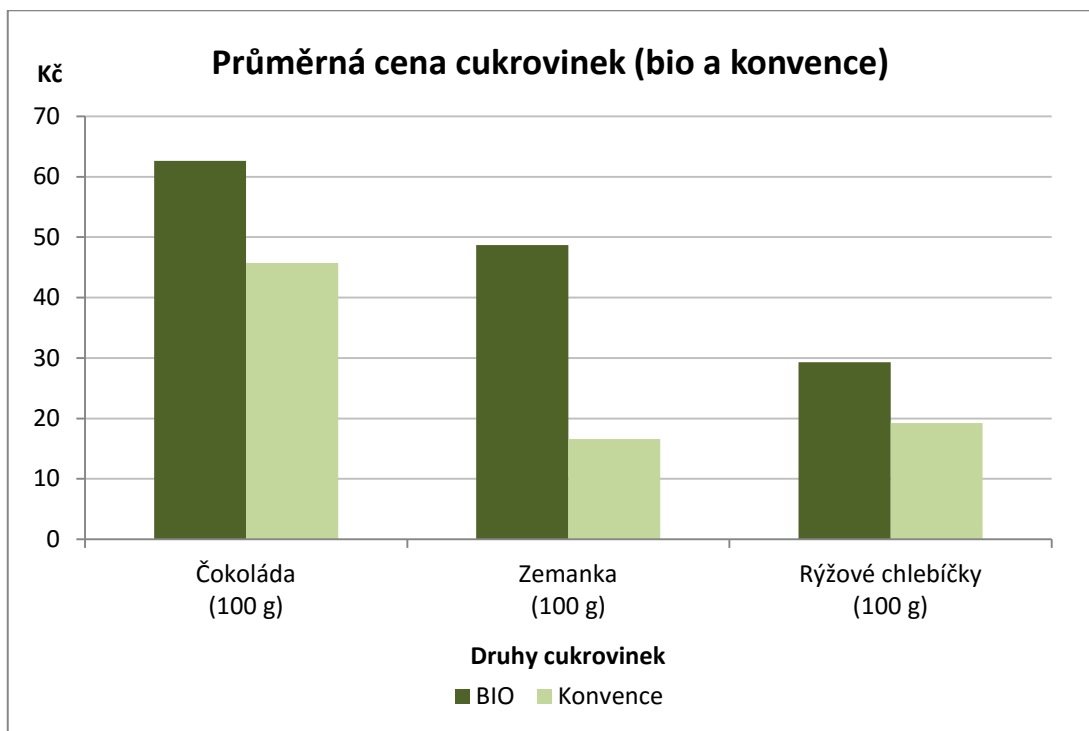
Shrnutí skupiny

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 263 vzorků luštěnin, z toho 121 ve SP a 142 v OŘ. Nejdostupnější luštěninou v biokvalitě byla červená čočka. Nejméně dostupný (ze sledovaných položek) pak byl zelený hrách.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovaly cizrna a fazole mungo (40% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykázal hrách zelený (200 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Zelený hrách měl nejmenší variabilitu (VR - 4; VK- 2,58 %), oproti tomu fazole mungo měly variabilitu největší (VR - 73; VK - 26,46 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen luštěnin v OŘ a SP, měly celkově nižší cenovou úroveň luštěniny ve SP (s výjimkou zelené čočky). Cenový rozdíl byl max. 15 % (nejmenší hodnota u červené čočky 2 %, největší u bílých fazolí 15 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byla červená čočka, která se vyskytla celkem v 18 prodejnách. Nejméně dostupný v biokvalitě byl zelený hrách, který se vyskytl v 7 prodejnách. Nejvyšší cena se u červené čočky vyskytla v prodejně Bioobchod v ČB, nejnižší v prodejně zdravé výživy v Kaplici. Zelený hrách měl nejnižší cenu v prodejně Natural v Písku, nejvyšší v prodejně Pyramida v ČB.

4.2.9 Cukrovinky

V průzkumu byly sledovány tyto druhy cukrovinek: čokoláda, rýžové chlebičky a výrobky od Zemanů („Zemanka“).

Graf 41: Celková průměrná cena cukrovinek (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 41 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních cukrovinek za SP a OŘ. Nejvyšší průměrnou cenu v biokvalitě i konvenci má čokoláda – 62,3 Kč/100 g (bio) a 45,7 Kč/100 g (konvence). Nejnižší cenu v biokvalitě mají rýžové chlebičky (29,3 Kč/100 g) a v konvenci „Zemanka“ (16,6 Kč/100 g).

Tabulka 56: Průměrná cena bio a konvenčních cukrovinek (SP + OŘ)

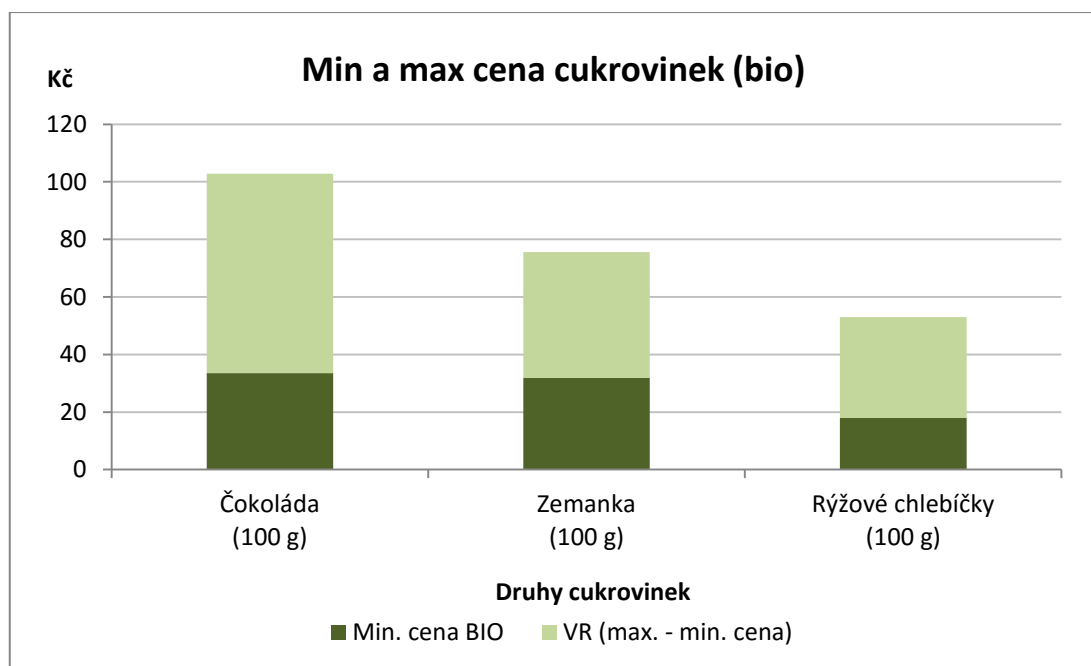
Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Čokoláda (100 g)</i>	62,7	45,7	1,4	1
<i>Zemanka (100 g)</i>	48,7	16,6	2,9	3
<i>Rýžové chlebičky (100 g)</i>	29,3	19,2	1,5	2

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 56 jsou uvedeny průměrné ceny cukrovinek v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů

nejmenší rozdíl v ceně vykazala čokoláda (40% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykazala „Zemanka“ (190 %).

Graf 42: Minimální a maximální cena bio cukrovinek (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 42 jsou k vidění minimální a maximální ceny bio cukrovinek za SP a OŘ. Minimální cena byla nalezena u rýžových chlebiček (17,9 Kč/100 g) a maximální cena byla zjištěna u čokolády (102,9 Kč/100 g).

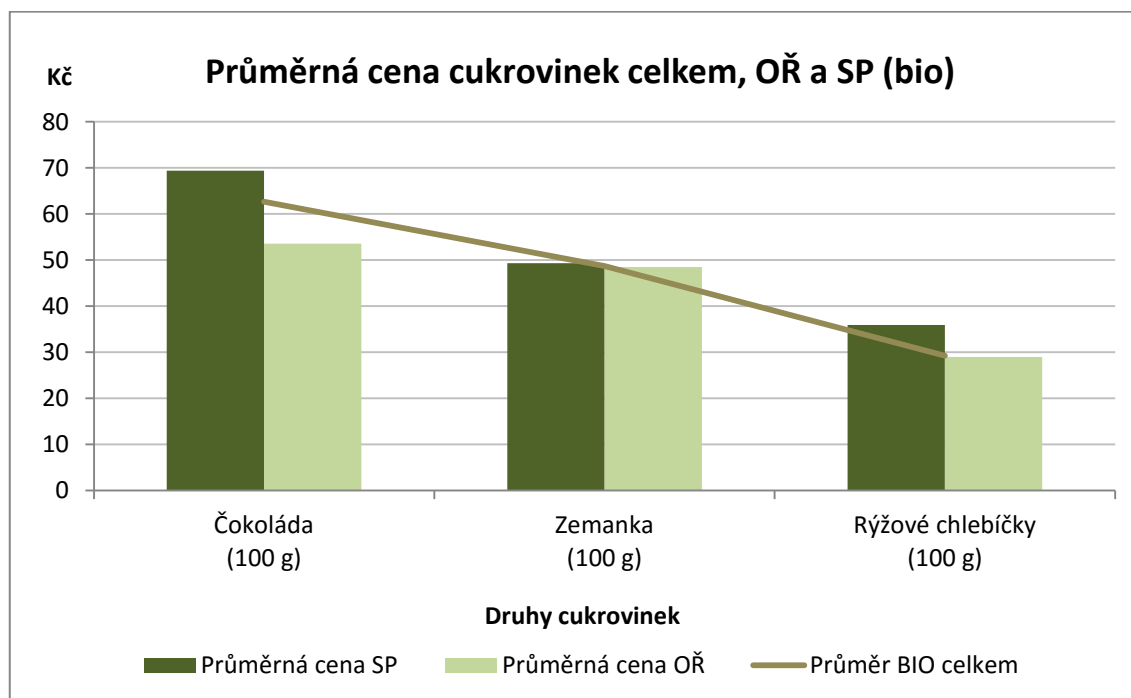
Tabulka 57: Minimální a maximální cena bio cukrovinek, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Čokoláda (100 g)</i>	33,5	102,9	69,4	25,5
<i>Zemanka (100 g)</i>	31,9	75,6	43,7	24
<i>Rýžové chlebičky (100 g)</i>	17,9	53	35,1	21,5

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 57 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio cukrovinek, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět, že nejnižší VR a VK je u rýžových chlebiček (VR – 35,1; VK – 21,5 %). Nejvyšší VR a VK lze v tabulce vidět u čokolády (VR – 69,4; VK – 25,5 %).

Graf 43: Průměrná cena cukrovinek celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 43 je znázorněna celková průměrná cena bio cukrovinek ve SP a OŘ. Při porovnání cenové hladiny mezi SP a OŘ u cukrovinek je vyšší cenová hladina ve SP. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u čokolády (SP – 69,4 Kč/100 g; OŘ – 53,6 Kč/100 g). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u rýžových chlebiček (SP – 35,9 Kč/100 g; OŘ – 29 Kč/100 g).

Tabulka 58: Průměrná cena bio cukrovinek ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Čokoláda (100 g)</i>	69,4	53,6	1,30
<i>Zemanka (100 g)</i>	49,3	48,5	1,02
<i>Rýžové chlebičky (100 g)</i>	35,9	29	1,24

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 58 jsou uvedeny průměrné ceny cukrovinek ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 30 % u čokolády, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u „Zemanky“ (2 %).

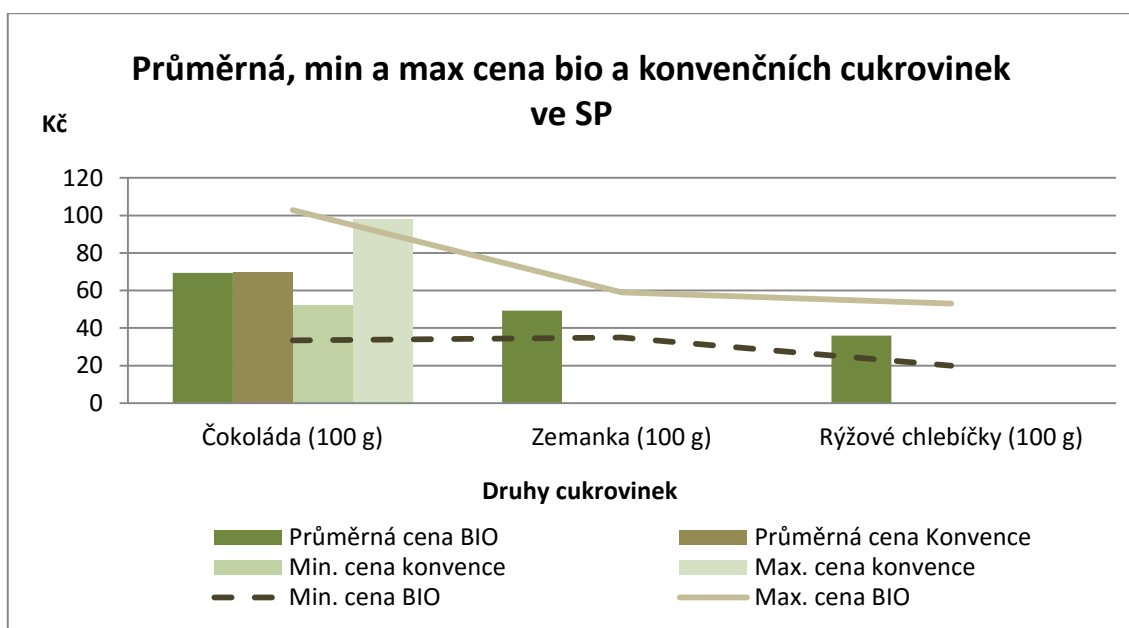
Tabulka 59: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio cukrovinky)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Čokoláda (100 g)</i>	18/ 54,5	17/ 21	28	21
<i>Zemanka (100 g)</i>	6/ 18,2	18/ 22,2	9	28
<i>Rýžové chlebičky (100 g)</i>	7/ 21,2	53/ 65,4	8	53

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byly rýžové chlebičky, která se nejčastěji vyskytovala v řetězci Penny Market. Nejméně se v OŘ vyskytovala čokoláda. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byla čokoláda, nejméně dostupné byly rýžové chlebičky, které se vyskytly pouze v 7 prodejnách.

Graf 44: Průměrná, minimální a maximální cena cukrovinek ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 44 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních cukrovinek ve SP. Ve SP byla u cukrovinek v konvenci nalezena pouze čokoláda. Ostatní potraviny se vyskytovaly pouze v biokvalitě. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u čokolády – 69,4 Kč/100 g (bio); 69,8 Kč/100 g (konvence). Maximální cena v biokvalitě byla zjištěna u čokolády (102,9 Kč/100 g). Maximální cena čokolády se vyskytla v prodejně Kochanka ve Strakoniciích. Minimální cena v biokvalitě se vyskytla u rýžových chlebiček (19,9 Kč/100 g).

Tabulka 60: Průměrná, minimální a maximální cena cukrovinek ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
Čokoláda (100 g)	69,4	33,5	102,9	15,94	22,96	69,4
Zemanka (100 g)	49,3	35	59	6,13	12,42	24
Rýžové chlebičky (100 g)	35,9	19,9	53	9,17	25,54	33,1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 60 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio cukrovinek ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK lze vidět u „Zemanky“ (VR – 24; VK – 12,42 %). Nejvyšší VR je u čokolády (VR – 69,4) a VK u rýžových chlebiček (VK – 25,54 %).

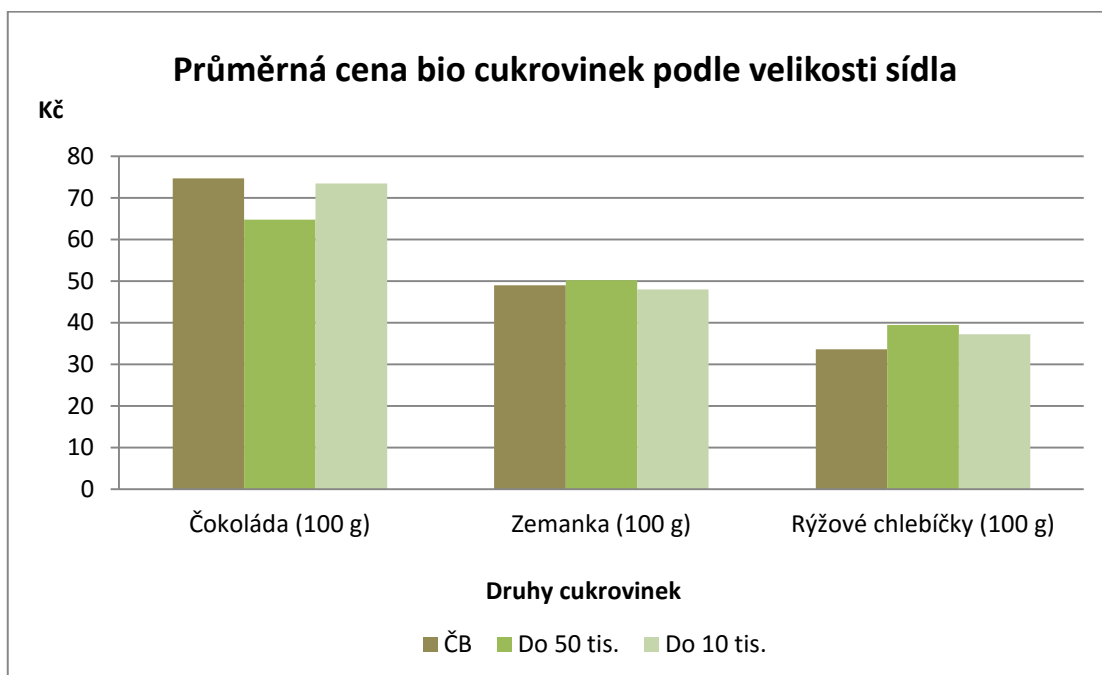
Tabulka 61: Průměrná, minimální a maximální cena cukrovinek ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
Čokoláda (100 g)	69,8	52	98	20,17	28,89	46

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 61 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních cukrovinek ve SP, SO, VR a VK. Čokoláda měla VR – 46 a VK 28,89 %.

Graf 45: Průměrná cena bio cukrovinek podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnání cen podle velikosti sídelního útvaru můžeme vidět rozdíly hlavně u čokolády, kde nejnižší cenová hladina je ve městech do 50 tis. obyvatel. U „Zemanky“ se cenová hladina mezi jednotlivými útvary příliš neliší.

Tabulka 62: Cenové porovnání bio cukrovinek podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Čokoláda (100 g)</i>	74,7	64,8	73,5
<i>Zemanka (100 g)</i>	49	50,2	48
<i>Rýžové chlebičky (100 g)</i>	33,6	39,5	37,3

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 62 jsou uvedeny průměrné ceny bio cukrovinek za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla ve všech sídelních útvarech zjištěna u čokolády, kde se cena v ČB pohybuje okolo 74,7 Kč/100 g, ve městech do 50 tisíc kolem 64,8 Kč/100 g a ve městech do 10 tisíc je cena 73,5 Kč/100 g.

Shrnutí skupiny

- *Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio)*: Celkem bylo analyzováno 147 vzorků cukrovinek, z toho 45 ve SP a 102 v OŘ.

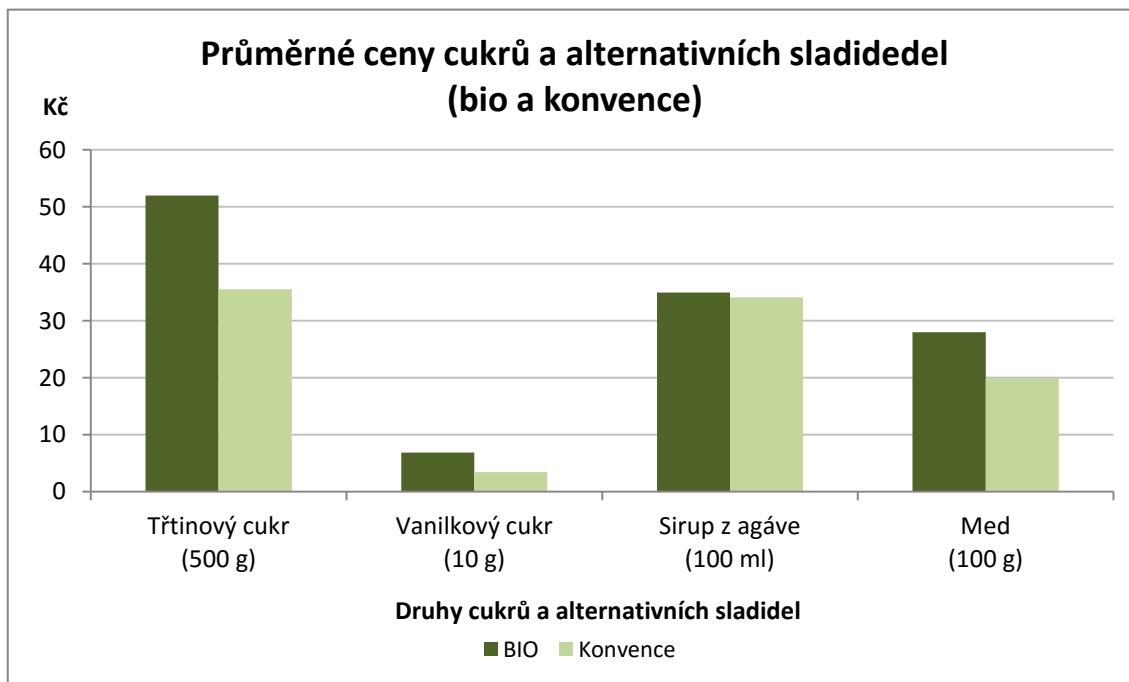
Nejdostupnější cukrovinkou v biokvalitě byly rýžové chlebičky. Nejméně dostupná (ze sledovaných položek) pak byla „Zemanka“.

- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovala čokoláda (40% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala „Zemanka“ (190 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Rýžové chlebičky měly nejmenší variabilitu (VR - 35,1; VK - 21,5 %), oproti tomu čokoláda měla variabilitu největší (VR - 69,4; VK - 25,5 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen cukrovinek v OŘ a SP byla celkově vyšší cenová úroveň ve SP. Cenový rozdíl byl max. 30 % (nejmenší hodnota u „Zemanky“ 2 %, největší u čokolády 30 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byla čokoláda, která se vyskytla celkem v 18 prodejnách. Nejméně dostupné v biokvalitě byly rýžové chlebičky, které se vyskytly v 7 prodejnách. U čokolády byla nejvyšší cena v prodejně Kochanka ve Strakoniciích, nejnižší v prodejně Meduňka v Prachaticích. U rýžových chlebiček byla nejvyšší cena v prodejně Špajzka v ČB, nejnižší v prodejně Pí Centrum v ČB.

4.2.10 Cukr a alternativní sladidla

V průzkumu byly sledovány tyto druhy cukrů a alternativních sladidel: třtinový cukr, vanilkový cukr, sirup z agáve a med.

Graf 46: Celková průměrná cena cukrů a alternativních sladidel (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 46 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních cukrů a alternativních sladidel za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u třtinového cukru – 51,96 Kč/500 g (bio) a 35,4 Kč/500 g (konvence). Nejnižší cenu v biokvalitě i v konvenci vykázal vanilkový cukr 6,9 Kč/10 g (bio) a 3,4 Kč/10 g (konvence).

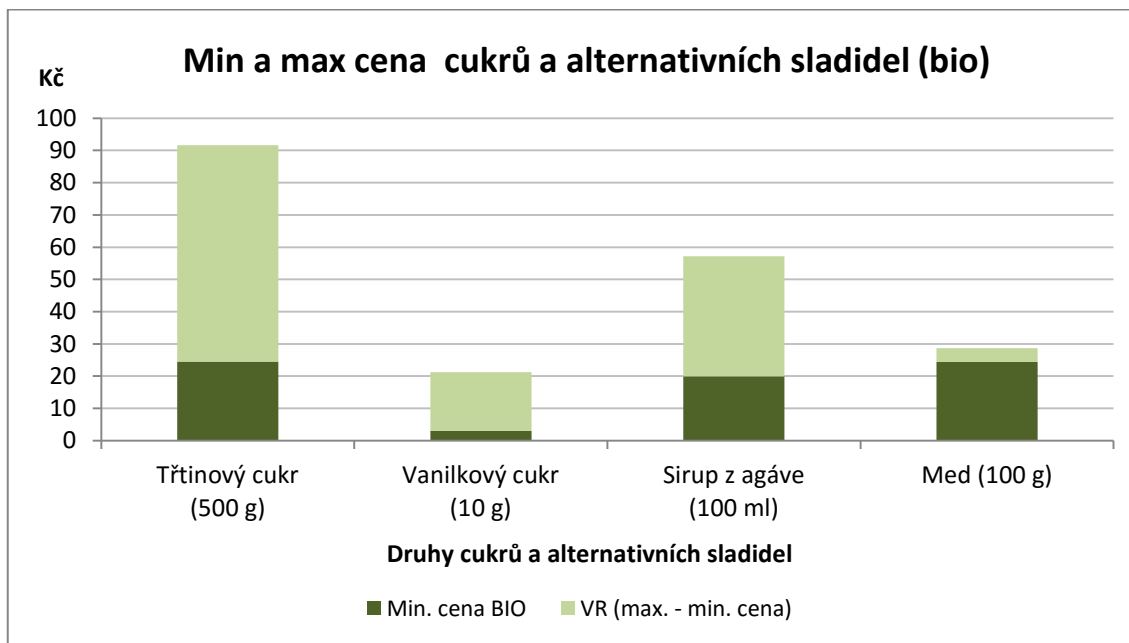
Tabulka 63: Průměrná cena bio a konvenčních cukrů a alternativních sladidel (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Třtinový cukr (500 g)</i>	51,96	35,4	1,47	3
<i>Vanilkový cukr (10 g)</i>	6,9	3,4	2,00	4
<i>Sirup z agáve (100 ml)</i>	34,9	34,09	1,02	1
<i>Med (100 g)</i>	27,97	19,9	1,40	2

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 63 jsou uvedeny průměrné ceny cukrů a alternativních sladidel v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázal sirup z agáve (2% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázal vanilkový cukr (100 %).

Graf 47: Minimální a maximální cena bio cukrů a alternativních sladidel (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 47 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio cukrů a alternativních sladidel za SP a OŘ. Minimální cena byla nalezena u vanilkového cukru (3,1 Kč/10 g) a maximální cena byla zjištěna u třtinového cukru (91,6 Kč/500 g).

Tabulka 64: Minimální a maximální cena bio cukrů a alternativních sladidel, VR, VK (SP + OŘ)

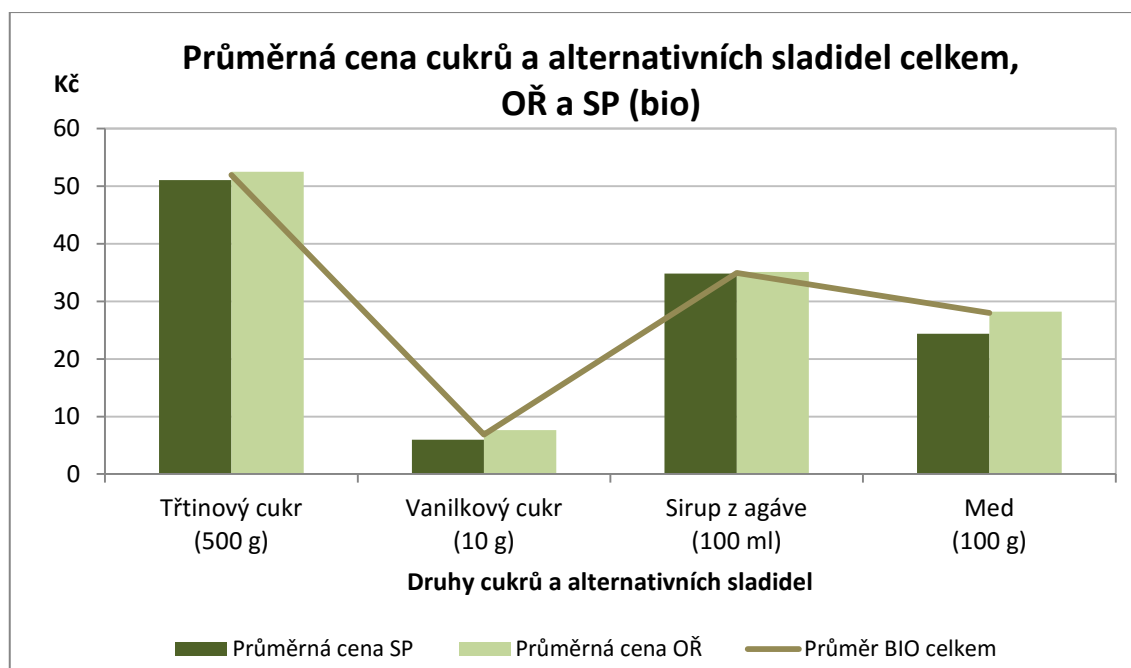
Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Třtinový cukr (500 g)</i>	24,5	91,6	67,1	28,8
<i>Vanilkový cukr (10 g)</i>	3,1	21,3	18,2	70,4
<i>Sirup z agáve (100 ml)</i>	20	57,2	37,2	28,2
<i>Med (100 g)</i>	24,4	28,7	4,3	4,1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 64 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio cukrů a alternativních sladidel, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět,

že nejnižší VR a VK je u medu (VR – 4,3; VK – 4,1 %). Nejvyšší VR lze vidět u třtinového cukru (VR – 67,1) a VK u vanilkového cukru (VK – 70,4 %).

Graf 48: Průměrná cena cukrů a alternativních sladidel celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 48 je znázorněna celková průměrná cena bio cukrů a alternativních sladidel ve SP a OŘ. Při porovnání cenové hladiny mezi SP a OŘ vychází celkově nižší cenová hladina ve SP, ačkoliv se ceny liší pouze minimálně. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u třtinového cukru (SP – 51,1 Kč/500 g; OŘ – 52,5 Kč/500 g). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u vanilkového cukru (SP – 6 Kč/10 g; OŘ – 7,7 Kč/10 g).

Tabulka 65: Průměrná cena bio cukrů a alternativních sladidel ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Třtinový cukr (500 g)</i>	51,1	52,5	0,97
<i>Vanilkový cukr (10 g)</i>	6	7,7	0,78
<i>Sirup z agáve (100 ml)</i>	34,8	35,1	0,99
<i>Med (100 g)</i>	24,4	28,2	0,86

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 65 jsou uvedeny průměrné ceny cukrů a alternativních sladidel ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 22 % u vanilkového cukru, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u sirupu z agáve (1 %).

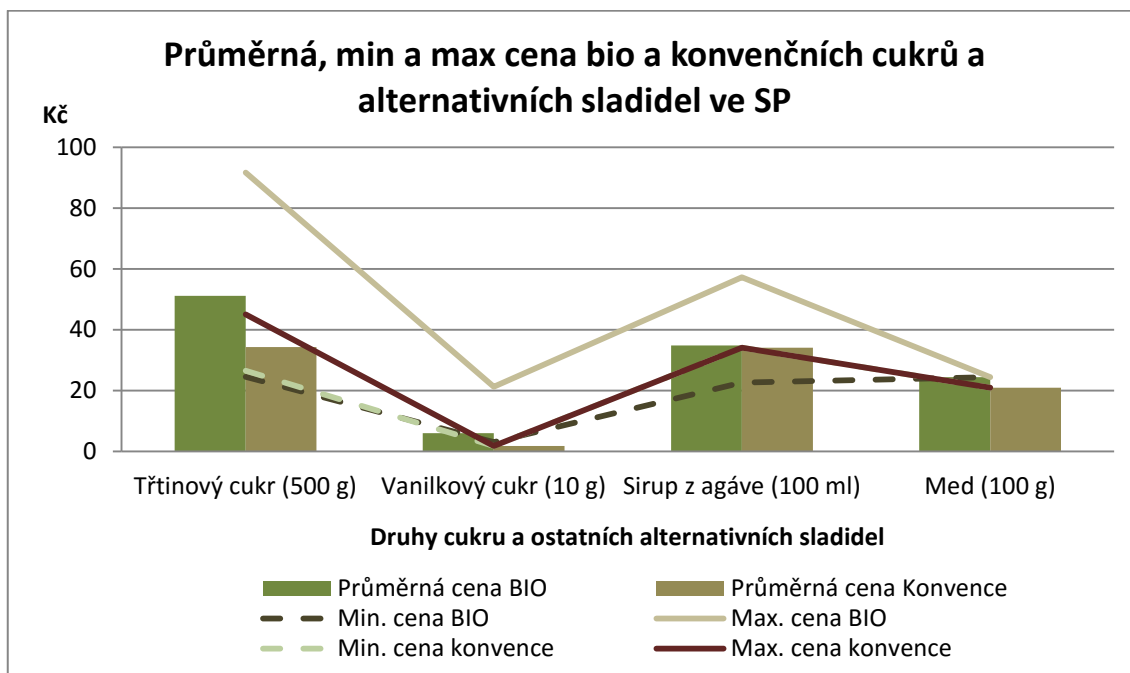
Tabulka 66: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio cukr a alternativní sladidla)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Třtinový cukr (500 g)</i>	16/ 48,5	24/ 29,6	22	38
<i>Vanilkový cukr (10 g)</i>	18/ 54,5	23/ 28,4	23	24
<i>Sirup z agáve (100 ml)</i>	24/ 72,7	21/ 25,9	32	25
<i>Med (100 g)</i>	1/ 3,03	15/ 18,5	1	15

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byl třtinový cukr, který se nejčastěji vyskytoval v řetězci DM. Nejméně se v OŘ vyskytoval med. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byl sirup z agáve, nejméně dostupné byl med, který byl nabízen pouze v prodejně PoHanka v ČR.

Graf 49: Průměrná, minimální a maximální cena cukrů a alternativních sladidel ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 49 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních cukrů a alternativních sladidel ve SP. Ve SP je cenová hladina vyšší u potravin v biokvalitě. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla u třtinového cukru – 51,1 Kč/500 g (bio); 34,3 Kč/100 g (konvence). Maximální cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u třtinového cukru – 91,6 Kč/500 g (bio); 45 Kč/500 g (konvence). Minimální cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u vanilkového cukru – 3,1 Kč/10 g (bio); 1,8 Kč/10 g (konvence).

Tabulka 67: Průměrná, minimální a maximální cena cukrů a alternativních sladidel ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Třtinový cukr (500 g)</i>	51,1	24,5	91,6	17,06	67,1	33,4
<i>Vanilkový cukr (10 g)</i>	5,99	3,1	21,3	5,1	18,2	85
<i>Sirup z agáve (100 ml)</i>	34,8	22,6	57,2	11,79	34,63	33,6
<i>Med (100 g)</i>	24,4	24,4	24,4	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 67 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio cukrů a alternativních sladidel ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK je u medu, kdy mají oba ukazatele nulovou hodnotu. Důvodem je výskyt v jediné prodejně (PoHanka ČR). Nejvyšší VR je u sirupu z agáve (VR – 33,6) a VK u třtinového cukru (VK – 67,1 %).

Tabulka 68: Průměrná, minimální a maximální cena cukrů a alternativních sladidel ve SP (Konvence), ukazatelé variability

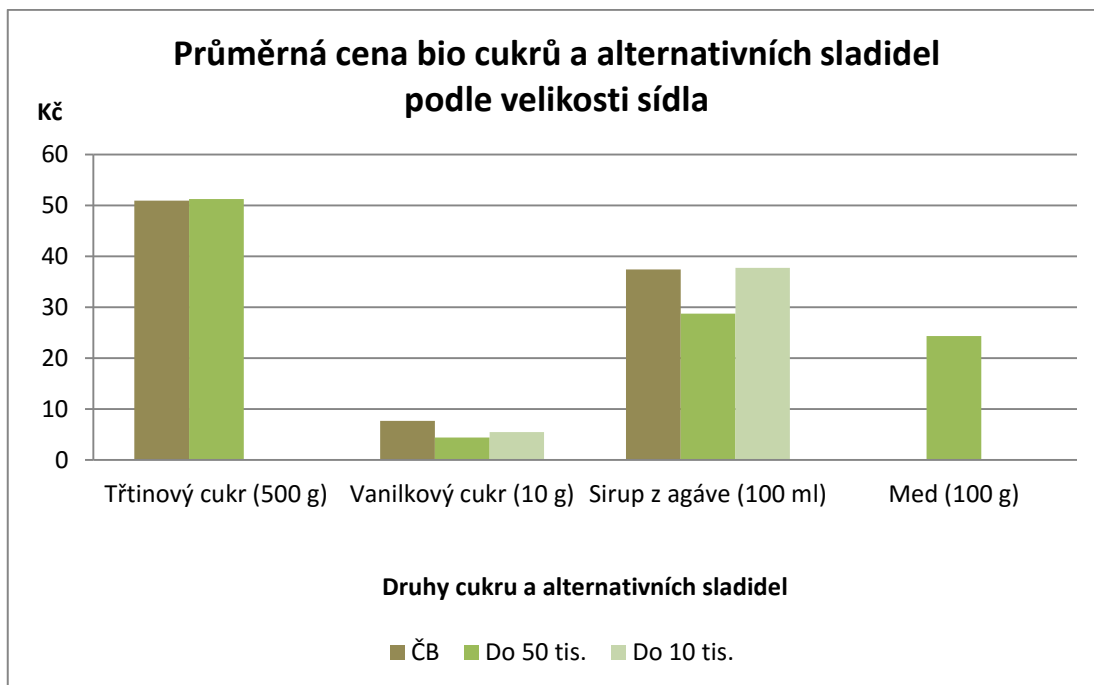
Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Třtinový cukr (500 g)</i>	34,3	26,5	45	4,86	14,17	18,5
<i>Vanilkový cukr (10 g)</i>	1,8	1,8	1,8	0	0	0
<i>Sirup z agáve (100 ml)</i>	34,1	34,1	34,1	0	0	0
<i>Med (100 g)</i>	20,9	20,9	20,9	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 68 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních cukrů a alternativních sladidel ve SP, SO, VR a VK. Nulové hodnoty jsou

u vanilkového cukru, medu a sirupu z agáve. Důvodem je, že se položky v prodejnách vyskytly pouze jednou.

Graf 50: Průměrná cena bio cukrů a alternativních sladidel podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

U třtinového cukru nejsou v ceně téměř žádné rozdíly mezi ČB a městy do 50 tisíc obyvatel. Ve městech do 10 tisíc obyvatel se třtinový cukr nevyskytoval. Med byl celkově nejméně dostupnou položkou. Vyskytnul se pouze v prodejně PoHanka v Českém Krumlově. V městech do 50 tis. obyvatel je nejmenší cenová hladina u vanilkového cukru a sirupu z agáve.

Tabulka 69: Cenové porovnání bio cukrů a alternativních sladidel podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Třtinový cukr (500 g)</i>	51	51,3	-
<i>Vanilkový cukr (10 g)</i>	7,7	4,4	5,5
<i>Sirup z agáve (100 ml)</i>	37,5	28,8	37,8
<i>Med (100 g)</i>	-	24,4	-

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 69 jsou uvedeny průměrné ceny bio cukrů a alternativních sladidel za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena v ČB a městech do 50 tisíc obyvatel byla zjištěna u třtinového cukru, kde se cena v ČB pohybuje okolo 51 Kč/500 g, ve městech do 50 tisíc je cena 51,3 Kč/500 g. Ve městech do 10 tisíc je nejvyšší průměrná cena u sirupu z agáve (37,8 Kč/100 ml).

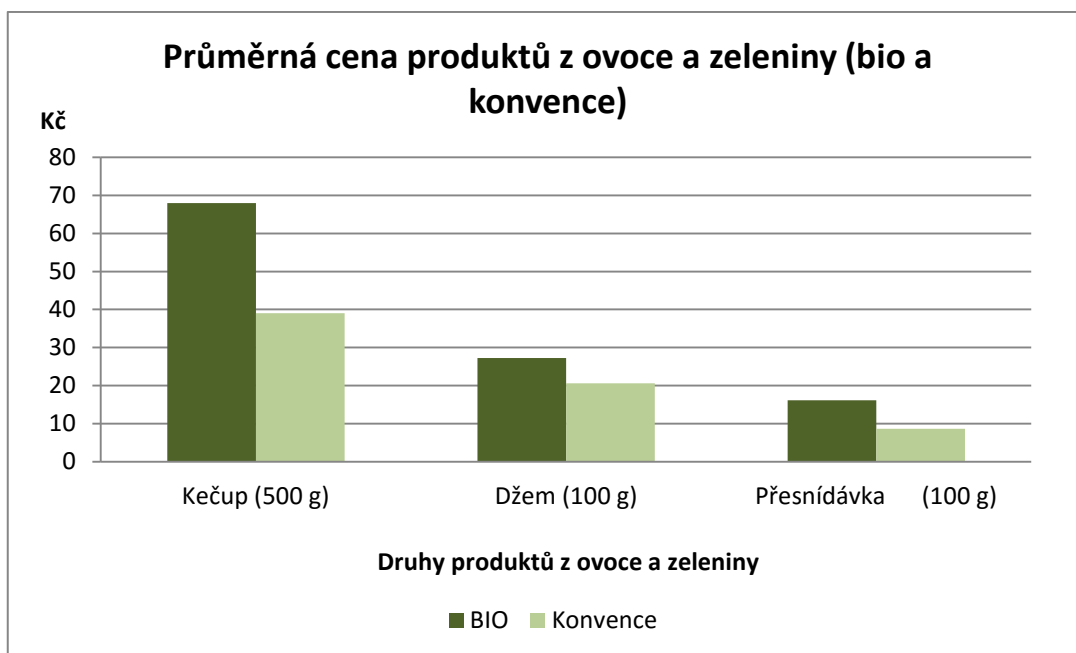
Shrnutí skupiny

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 180 vzorků cukrů a alternativních sladidel, z toho 78 ve SP a 102 v OŘ. Nejdostupnějším cukrem a alternativním sladidlem v biokvalitě byl třtinový cukr. Nejméně dostupný (ze sledovaných položek) pak byl med.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazoval sirup z agáve (2 % navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykázal vanilkový cukr (100 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Med měl nejmenší variabilitu (VR – 4,3; VK – 4,1 %), oproti tomu třtinový cukr měl největší VR (67,1) a vanilkový cukr největší VK (70,4 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen cukrů a alternativních sladidel v OŘ a SP, měly celkově nižší cenovou úroveň cukry a alternativní sladidla v SP (s výjimkou sirupu z agáve). Cenový rozdíl byl max. 22 % (nejmenší hodnota u sirupu z agáve 1 %, největší u vanilkového cukru 22 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byl sirup z agáve, který se vyskytl celkem v 24 prodejnách. Nejméně dostupný v biokvalitě byl med, které se vyskytl pouze v prodejně PoHanka v ČK. U sirupu z agáve byla nejvyšší cena v prodejně Bioobchod v ČB, nejnižší v prodejně Slunečnice v ČB.

4.2.11 Produkty z ovoce a zeleniny

V průzkumu byly sledovány tyto druhy produktů z ovoce a zeleniny: kečup, džem a přesnídávka.

Graf 51: Celková průměrná cena produktů z ovoce a zeleniny (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 51 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních produktů z ovoce a zeleniny za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u kečupu – 67,9 Kč/500 g (bio) a 38,99 Kč/500 g (konvence). Nejnižší cenu v biokvalitě i v konvenci vykazala přesnídávka 16,1 Kč/100 g (bio) a 8,7Kč/100 g (konvence).

Tabulka 70: Průměrná cena bio produktů z ovoce a zeleniny (SP + OŘ)

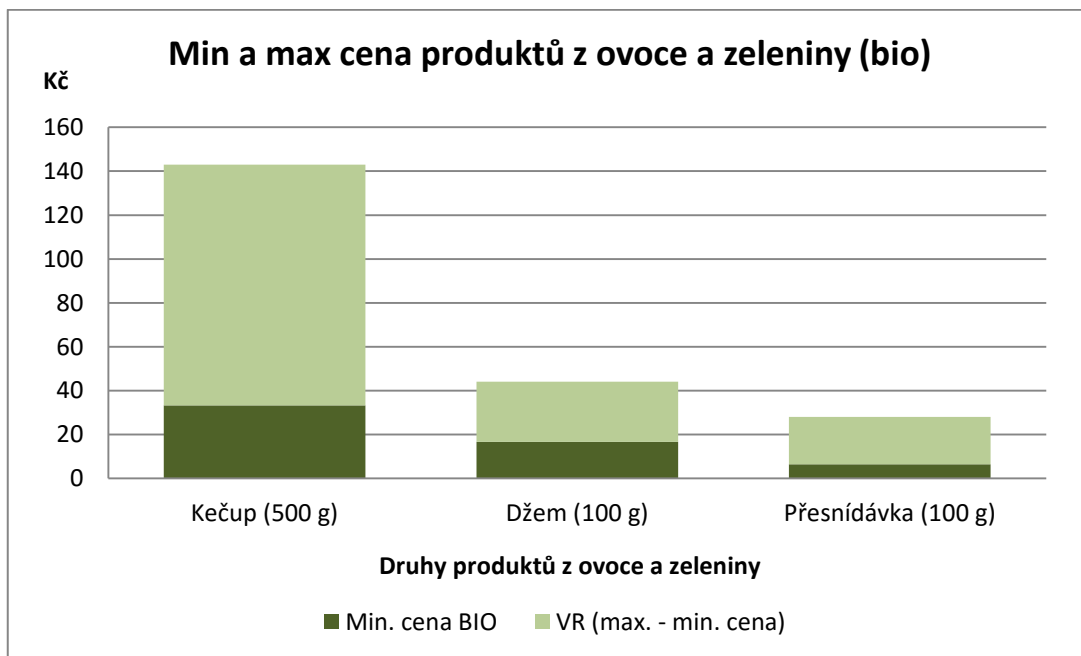
Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Kečup (500 g)</i>	67,9	38,99	1,7	2
<i>Džem (100 g)</i>	27,2	20,6	1,3	1
<i>Přesnídávka (100 g)</i>	16,1	8,7	1,9	3

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 70 jsou uvedeny průměrné ceny produktů z ovoce a zeleniny v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě

cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázal džem (30% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázala přesnídávka (90 %).

Graf 52: Minimální a maximální cena bio produktů z ovoce a zeleniny (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 52 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bioproduktů z ovoce a zeleniny za SP a OŘ. Minimální cena byla nalezena u přesnídávky (6,4 Kč/100 g) a maximální cena byla zjištěna u kečupu (143 Kč/500 g).

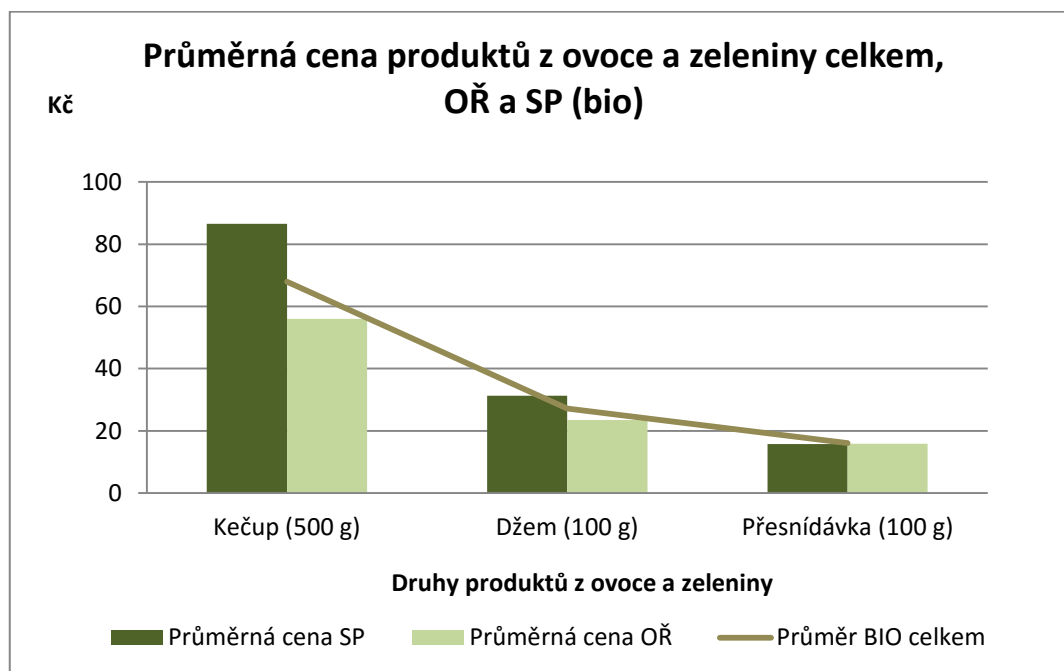
Tabulka 71: Minimální a maximální cena bio produktů z ovoce a zeleniny, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Kečup (500 g)</i>	33,3	143	109,7	33,71
<i>Džem (100 g)</i>	16,6	44	27,4	26,26
<i>Přesnídávka (100 g)</i>	6,4	28	21,6	39,43

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 71 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bioproduktů z ovoce a zeleniny, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět, že nejnižší VR je u přesnídávky (VR – 21,6) a VK u džemu (VK – 26,26 %). Nejvyšší VR lze vidět u kečupu (VR - 109,7) a VK u přesnídávky (VK – 39,43 %).

Graf 53: Průměrná cena produktů z ovoce a zeleniny celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 53 je znázorněna celková průměrná cena bio produktů z ovoce a zeleniny ve SP a OŘ. Cenová hladina u produktů z ovoce a zeleniny je vyšší ve SP. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u kečupu (SP – 86,6 Kč/500 g; OŘ – 55,99 Kč/500 g). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u přesnídávky (SP – 15,7 Kč/100 g; OŘ – 15,9 Kč/100 g).

Tabulka 72: Průměrná cena bio produktů z ovoce a zeleniny ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Kečup (500 g)</i>	86,6	55,99	1,55
<i>Džem (100 g)</i>	31,3	23,5	1,33
<i>Přesnídávka (100 g)</i>	15,7	15,9	0,99

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 72 jsou uvedeny průměrné ceny produktů z ovoce a zeleniny ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 55 % u kečupu, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u přesnídávky (1 %).

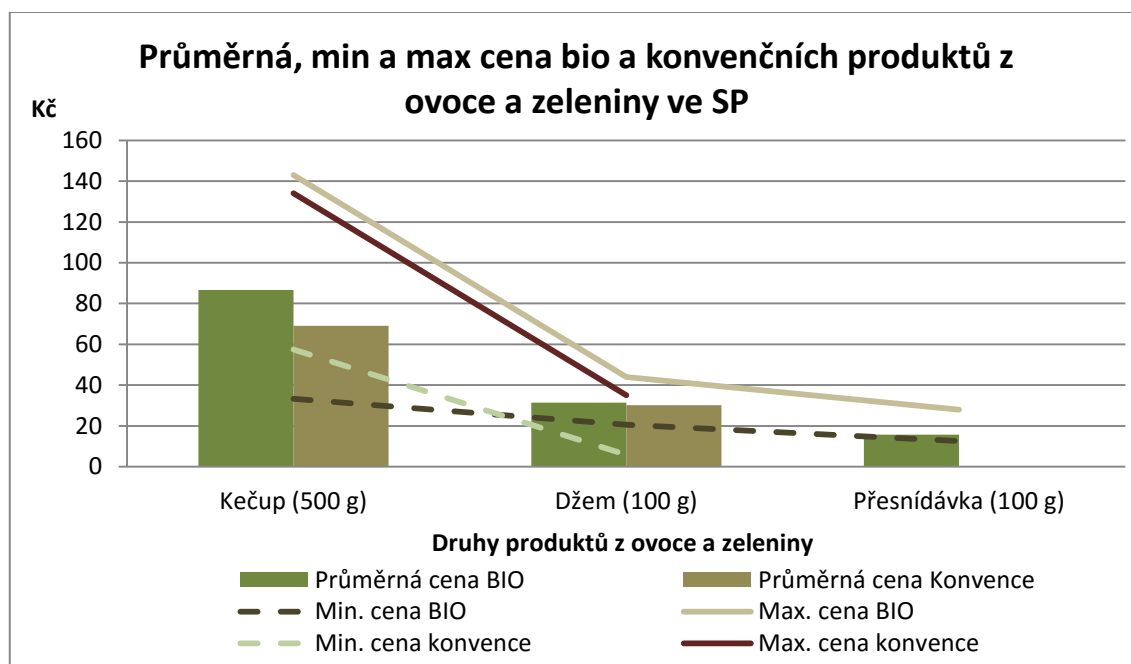
Tabulka 73: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio produkty z ovoce a zeleniny)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Kečup (500 g)</i>	14/42,4	22/27,2	16	25
<i>Džem (100 g)</i>	14/42,4	16/19,8	18	20
<i>Přesnídávka (100 g)</i>	8/24,2	27/33,3	12	37

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byla přesnídávka, který se nejčastěji vyskytovala v řetězci DM. Nejméně se v OŘ vyskytoval kečup. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byl džem, nejméně dostupná byla přesnídávka.

Graf 54: Průměrná, minimální a maximální cena produktů z ovoce a zeleniny ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 54 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních produktů z ovoce a zeleniny ve SP. Ve SP je cenová hladina vyšší u potravin v biokvalitě. Přesnídávka nebyla v konvenci v navštívených prodejnách nabízena. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla u kečupu – 86,6 Kč/500 g (bio); 69,1 Kč/500 g (konvence). Maximální cena v biokvalitě i v konvenci byla objevena u kečupu – 143 Kč/500 g (bio); 134 Kč/500 g (konvence). Minimální

cena v biokvalitě byla identifikována u přesnídávky (12,6 Kč/100 g) a v konvenci u džemu (5,8 Kč/100 g).

Tabulka 74: Průměrná, minimální a maximální cena produktů z ovoce a zeleniny ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Kečup (500 g)</i>	86,6	33,3	143	27,47	31,72	109,7
<i>Džem (100 g)</i>	31,3	20,5	44	6,29	20,07	23,5
<i>Přesnídávka (100 g)</i>	15,7	12,6	28	3,83	24,38	15,4

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 74 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio produktů z ovoce a zeleniny ve SP, SO, VR a VK. Nejnižší VR je u přesnídávky (VR – 15,4) a VK u džemu (VK – 20,07 %). Nejvyšší VR a VK je u kečupu (VR – 109,7; VK – 31,72 %).

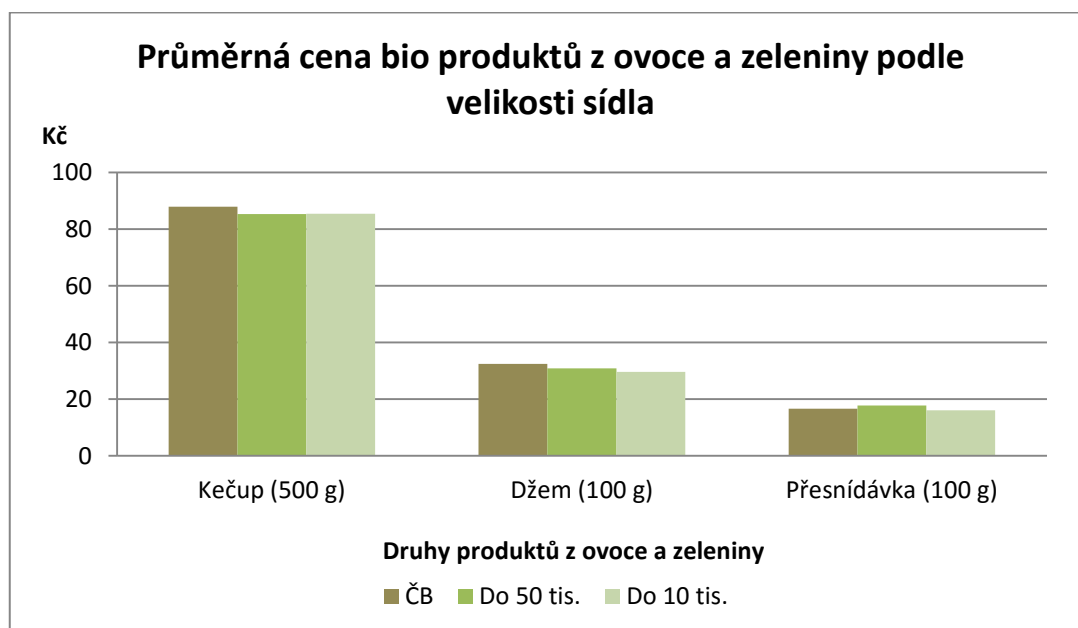
Tabulka 75: Průměrná, minimální a maximální cena produktů z ovoce a zeleniny ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Kečup (500 g)</i>	69,1	57,4	134	21,75	31,49	76,6
<i>Džem (100 g)</i>	30,1	5,8	35	13,41	44,49	29,2

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 75 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních produktů z ovoce a zeleniny ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR lze vidět u džemu (VR – 29,2) a VK u kečupu (VK – 31,49 %). Naopak nejvyšší VR je u kečupu (VR – 76,6) a VK u džemu (VK – 44,49 %).

Graf 55: Průměrná cena bio produktů z ovoce a zeleniny podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

Cenová hladina u produktů z ovoce a zeleniny v jednotlivých sídelních útvarech je celkem vyrovnaná. V cenách se vyskytly pouze minimální rozdíly. V ČB je vyšší cenová hladina u kečupu a džemu.

Tabulka 76: Cenové porovnání bioproduktů z ovoce a zeleniny podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Kečup (500 g)</i>	87,9	85,3	85,5
<i>Džem (100 g)</i>	32,5	30,9	29,7
<i>Přesnídávka (100 g)</i>	16,7	17,7	16,1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 76 jsou uvedeny průměrné ceny bio produktů z ovoce a zeleniny za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla ve všech sídelních útvarech zjištěna u kečupu, kde se cena v ČB pohybuje okolo 87,9 Kč/500 g, ve městech do 50 tisíc kolem 85,3 Kč/500 g a ve městech do 10 tisíc je cena 85,5 Kč/500 g.

Shrnutí skupiny

- *Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio)*: Celkem bylo analyzováno 128 vzorků produktů z ovoce a zeleniny, z toho 46 ve SP a 82 v OŘ.

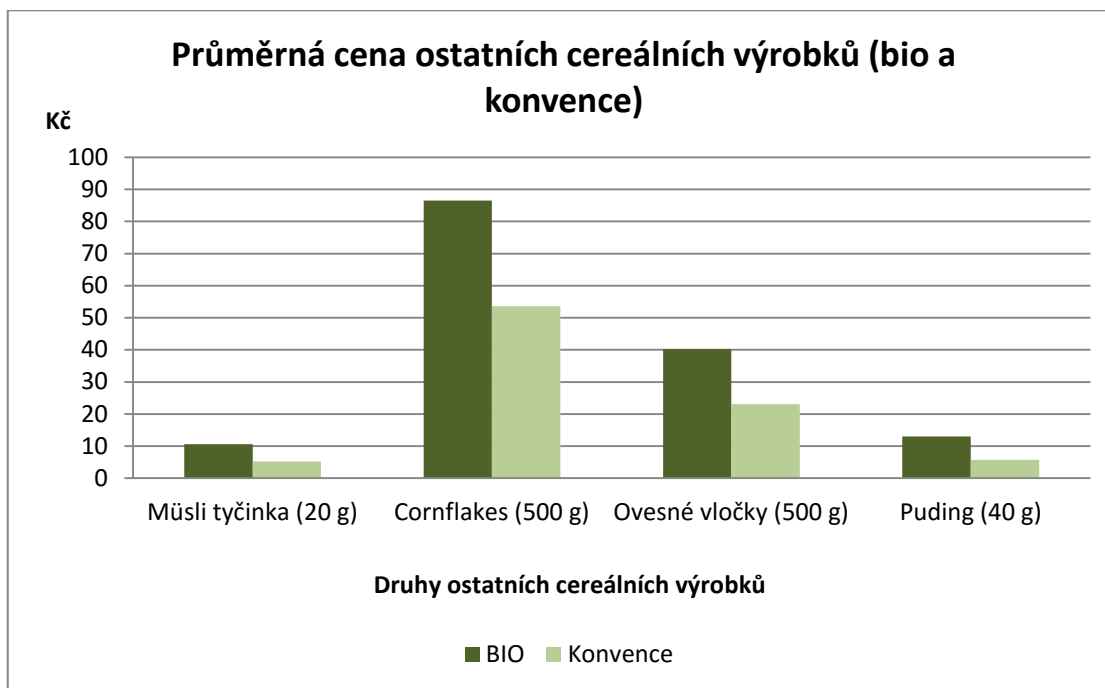
Nejdostupnějším produktem z ovoce a zeleniny v biokvalitě byla přesnídávka. Nejméně dostupný (ze sledovaných položek) pak byl džem.

- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazoval džem (30 % navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala přesnídávka (90 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Přesnídávka měla nejnížší VR (21,6) a největší VK (39,43 %). Džem měl nejnížší VK (26,26 %). Kečup měl nejvyšší VR (109,7).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen produktů z ovoce a zeleniny v OŘ a SP byla celkově vyšší cenová úroveň ve SP. Cenový rozdíl byl max. 55 % (nejmenší hodnota u přesnídávky 1 %, největší u kečupu 55 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byl džem, který se vyskytl celkem v 14 prodejnách. Nejméně dostupný v biokvalitě byla přesnídávka, která se vyskytla pouze v 8 prodejnách. U džemu byla nejvyšší cena v prodejně Chut' venkova v ČB, nejnížší v prodejně zdravé výživy v Kaplici. U přesnídávky byla nejvyšší cena v prodejně Slunečnice v ČB, nejnížší v prodejně Harmonie v ČB.

4.2.12 Ostatní cereální výrobky

V průzkumu byly sledovány tyto cereální výrobky: müsli tyčinka, cornflakes, ovesné vločky a puding.

Graf 56: Celková průměrná cena ostatních cereálních výrobků (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 56 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních ostatních cereálních výrobků za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i konvenci byla zjištěna u cornflakes – 86,6 Kč/500 g (bio) a 53,6 Kč/500 g (konvence). Nejnižší cenu v biokvalitě i v konvenci vykazala müsli tyčinka 10,6 Kč/20 g (bio) a 5,2 Kč/20 g (konvence).

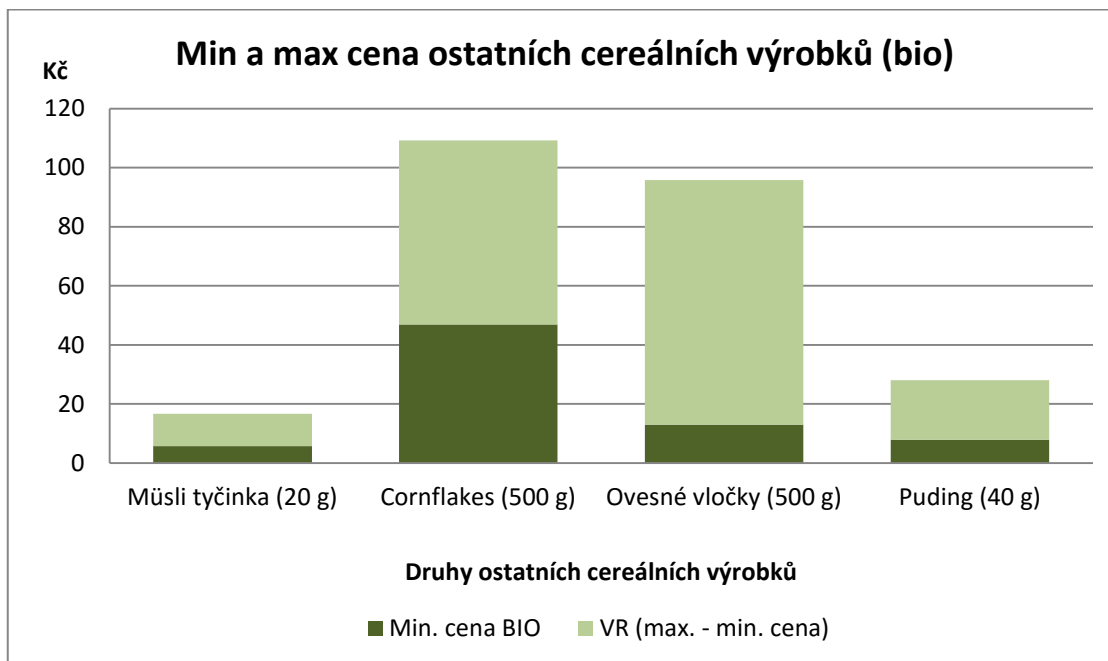
Tabulka 77: Průměrná cena bio ostatních cereálních výrobků (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Müsli tyčinka (20 g)</i>	10,6	5,2	2,1	3
<i>Cornflakes (500 g)</i>	86,6	53,6	1,6	1
<i>Ovesné vločky (500 g)</i>	40,3	23	1,7	2
<i>Puding (40 g)</i>	13	5,7	2,3	4

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 77 jsou uvedeny průměrné ceny ostatních cereálních výrobků v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykazaly cornflakes (60% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázal puding (130 %).

Graf 57: Minimální a maximální cena bio ostatních cereálních výrobků (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 57 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio ostatních cereálních výrobků za SP a OŘ. Minimální cena byla nalezena u müsli tyčinky (5,7 Kč/20 g) a maximální cena byla zjištěna u cornflakes (109,3 Kč/500 g).

Tabulka 78: Minimální a maximální cena bio ostatních cereálních výrobků, VR, VK (SP + OŘ)

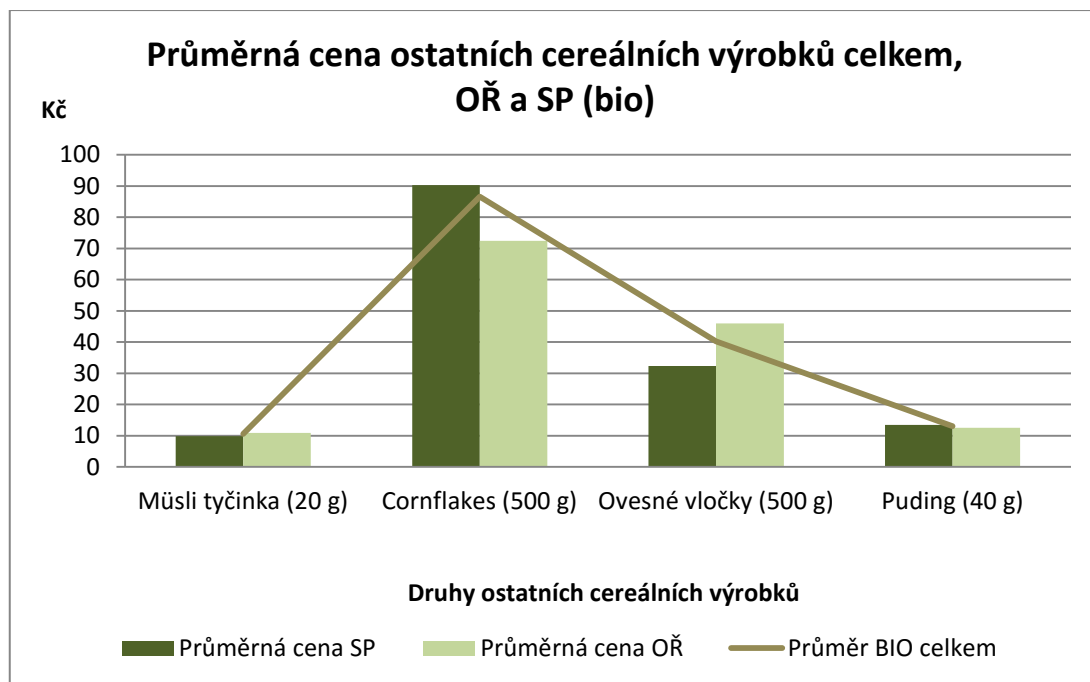
Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Müsli tyčinka (20 g)</i>	5,7	16,7	11	28,49
<i>Cornflakes (500 g)</i>	46,9	109,3	62,4	16,66
<i>Ovesné vločky (500 g)</i>	13	96	83	40,9
<i>Puding (40 g)</i>	7,9	28	20,1	25,22

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 78 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio ostatních cereálních výrobků, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět, že

nejnižší VR je u müsli tyčinky (VR – 11) a VK u pudingu (VK – 25,22 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u ovesných vloček (VR – 83; VK – 40,9 %).

Graf 58: Průměrná cena ostatních cereálních výrobků celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 58 je znázorněna celková průměrná cena bio ostatních cereálních výrobků ve SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u cornflakes (SP – 90,3 Kč/500 g; OŘ – 72,4 Kč/500 g). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u müsli tyčinky (SP – 9,9 Kč/20 g; OŘ – 10,9 Kč/20 g).

Tabulka 79: Průměrná cena bio ostatních cereálních výrobků ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Müsli tyčinka (20 g)</i>	9,9	10,9	0,91
<i>Cornflakes (500 g)</i>	90,3	72,4	1,25
<i>Ovesné vločky (500 g)</i>	32,4	46	0,70
<i>Puding (40 g)</i>	13,5	12,5	1,07

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 79 jsou uvedeny průměrné ceny ostatních cereálních výrobků ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 30 % u ovesných vloček, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u pudingu (7 %).

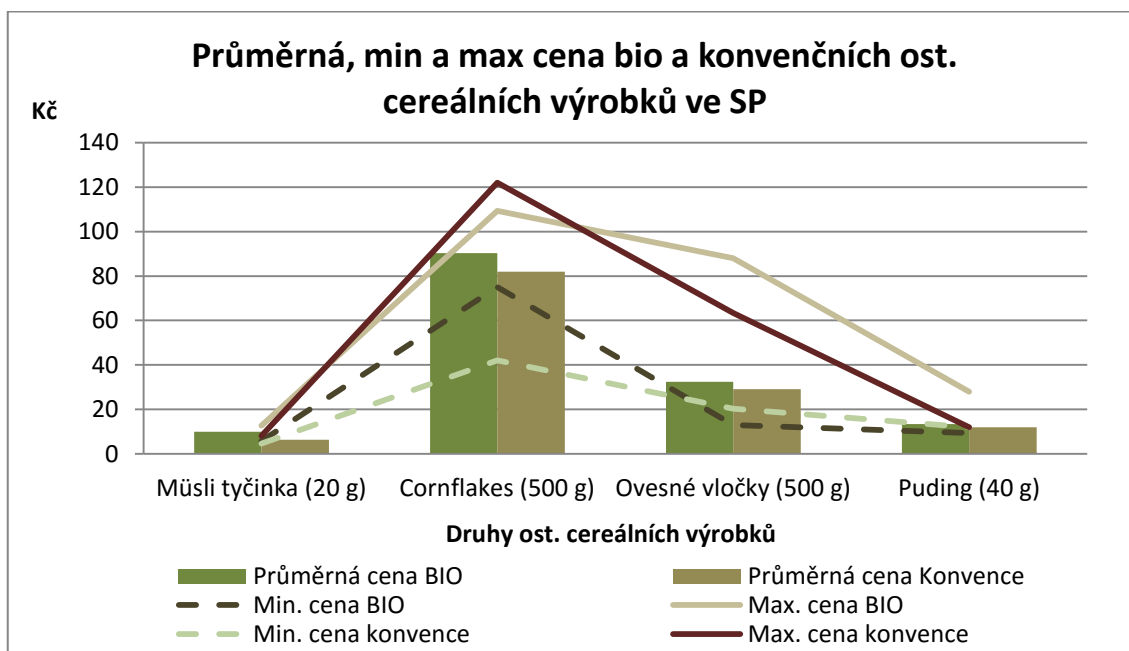
Tabulka 80: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio ostatní cereální výrobky)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Müsli tyčinka (20 g)</i>	9	28/34,6	11	30
<i>Cornflakes (500 g)</i>	11	4/4,9	15	4
<i>Ovesné vločky (500 g)</i>	23	34/41,9	31	43
<i>Puding (40 g)</i>	22	21/25,9	22	21

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byly ovesné vločky, které se nejčastěji vyskytovaly v řetězci Tesco. Nejméně se v OŘ vyskytovaly cornflakes. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byly ovesné vločky, nejméně dostupná byla müsli tyčinka.

Graf 59: Průměrná, minimální a maximální cena ostatních cereálních výrobků ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 59 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních ostatních cereálních výrobků ve SP. Ve SP je cenová hladina vyšší

u potravin v biokvalitě. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u cornflakes – 90,3 Kč/500 g (bio); 82 Kč/500 g (konvence). Maximální cena v biokvalitě i v konvenci byla objevena také u cornflakes – 109,3 Kč/500 g (bio); 122Kč/500 g (konvence). Minimální cena v biokvalitě i v konvenci byla identifikována u müsli tyčinky – 5,7 Kč/20 g (bio); 4,7 Kč/20 g (konvence)

Tabulka 81: Průměrná, minimální a maximální cena ostatních cereálních výrobků ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Müsli tyčinka (20 g)</i>	9,9	5,7	12,7	2,02	20,37	7
<i>Cornflakes (500 g)</i>	90,3	75	109,3	10,82	11,99	34,3
<i>Ovesné vločky (500 g)</i>	32,4	13	88	11,69	11,69	75
<i>Puding (40 g)</i>	13,5	9,4	28	4,23	31,42	18,6

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 81 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio ostatních cereálních výrobků ve SP, SO, VR a VK. Nejnižší VR je u müsli tyčinky (VR – 7) a VK u ovesných vloček (VK – 11,69 %). Nejvyšší VR je u ovesných vloček (VR – 75) a VK u pudingu (VK – 31,42 %).

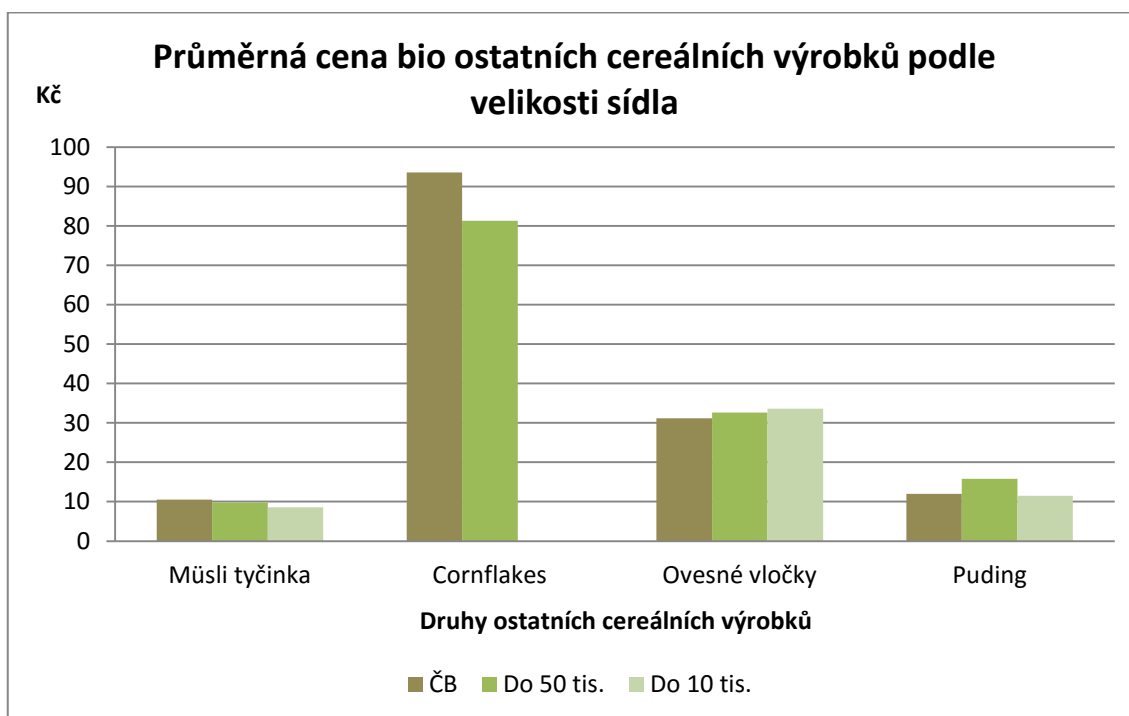
Tabulka 82: Průměrná, minimální a maximální cena ostatních cereálních výrobků ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Müsli tyčinka (20 g)</i>	6,3	4,7	8	1,15	18,27	3,3
<i>Cornflakes (500 g)</i>	82	42	122	40	48,78	80
<i>Ovesné vločky (500 g)</i>	29	20,3	63,3	11,4	39,28	43
<i>Puding (40 g)</i>	12	12	12	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 82 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních ostatních cereálních výrobků ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky vyplývá, že nejnižší VR a VK lze vidět u pudingu, kde ukazatelé mají nulovou hodnotu. Naopak nejvyšší VR a VK je u cornflakes (VR – 80; VK – 48,78 %).

Graf 60: Průměrná cena bio ostatních cereálních výrobků podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

Cenové hladiny se mezi jednotlivými sídelními útvary výrazně neliší (s výjimkou cornflakes). Cornflakes nebyly ve městech do 10 tisíc obyvatel ve SP nabízeny.

Tabulka 83: Cenové porovnání bio ostatních cereálních výrobků podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Müsli tyčinka (20 g)</i>	10,5	9,8	8,6
<i>Cornflakes (500 g)</i>	93,6	81,3	-
<i>Ovesné vločky (500 g)</i>	31,2	32,7	33,6
<i>Puding (40 g)</i>	12	15,8	11,5

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 83 jsou uvedeny průměrné ceny bio ostatních cereálních výrobků za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla v ČB a ve městech do 50 tisíc obyvatel zjištěna u cornflakes, kde se cena v ČB pohybuje okolo 93,6 Kč/500 g a ve městech do 50 tisíc kolem 81,3 Kč/500 g.

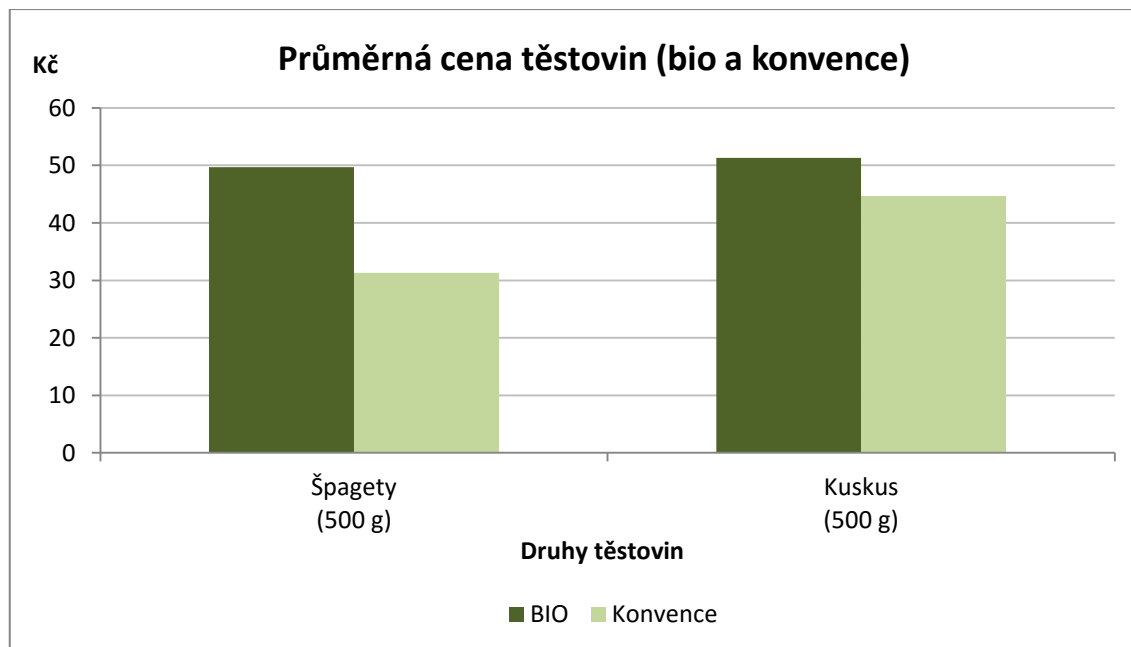
Shrnutí skupiny

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 177 vzorků ostatních cereálních výrobků, z toho 79 ve SP a 98 v OŘ. Nejdostupnějším výrobkem byly ovesné vločky. Nejméně dostupné (ze sledovaných položek) pak byly cornflakes.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazovaly cornflakes (60 % navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykázal pudink (130 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Müsli tyčinka měla nejnižší VR (11,01). Nejnižší VK měly cornflakes (16,67 %). Nejvyšší variabilitu měly ovesné vločky (VR – 82,8; VK – 40,9 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen ostatních cereálních výrobků v OŘ a SP byla vyšší cenová hladina v SP u pudingu a cornflakes a nižší u müsli tyčinky a ovesných vloček. Cenový rozdíl byl max. 30 % (nejmenší hodnota u pudingu 7 %, největší u ovesných vloček 30 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejčastěji vyskytující se položkou ve SP byly ovesné vločky, které se vyskytly celkem v 23 prodejnách. Nejméně dostupná v biokvalitě byla müsli tyčinka, která se vyskytla pouze v 9 prodejnách. U ovesných vloček byla nejvyšší cena v prodejně Slunečnice v Blatné, nejnižší v prodejně zdravé výživy ve Vodňanech. U müsli tyčinky byla nejvyšší cena v prodejně Zdravá spížirna v ČB, nejnižší v prodejně Kouzelný obchůdek v Týně nad Vltavou.

4.2.13 Těstoviny

Z těstovin byly v průzkumu sledovány špagety a kuskus.

Graf 61: Celková průměrná cena těstovin (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 61 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních těstovin za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i konvenci byla zjištěna u kuskusu 51,3 Kč/500 g (bio) a 44,7 Kč/500 g (konvence). Nejnižší cenu v biokvalitě i v konvenci vykázaly špagety – 49,7 Kč/500 g (bio) a 31,3 Kč/500 g (konvence).

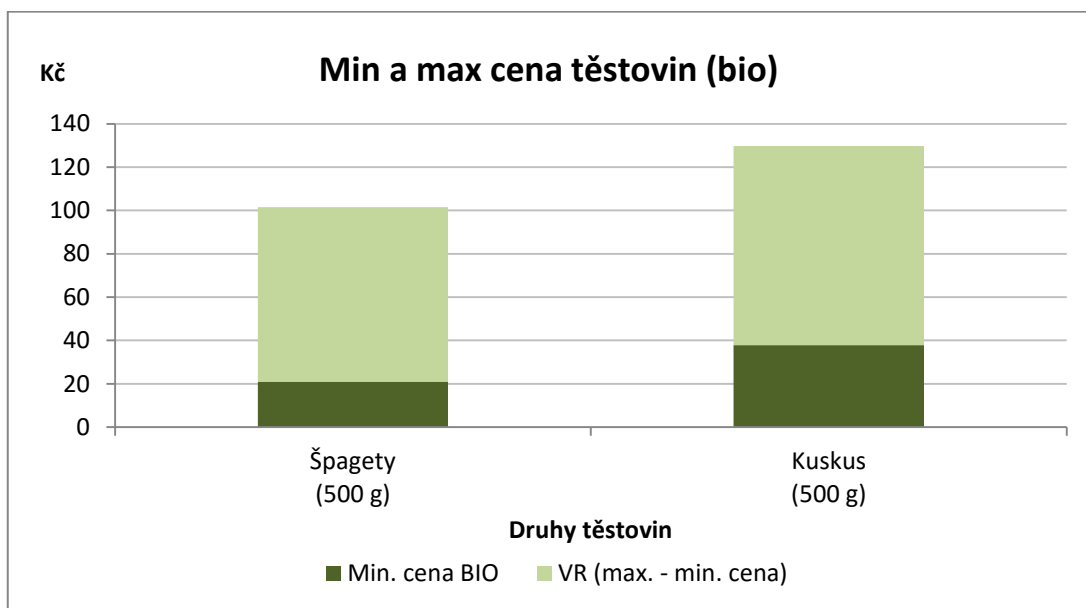
Tabulka 84: Průměrná cena bio těstovin (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Špagety (500 g)</i>	49,7	31,3	1,6	2
<i>Kuskus (500 g)</i>	51,3	44,7	1,1	1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 84 jsou uvedeny průměrné ceny těstovin v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázaly kuskus (10% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázaly špagety (60 %).

Graf 62: Minimální a maximální cena bio těstovin (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 62 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio těstovin za SP a OŘ. Minimální cena byla nalezena u špaget (20,9 Kč/500 g) a maximální cena byla zjištěna u kuskusu (129,8 Kč/500 g).

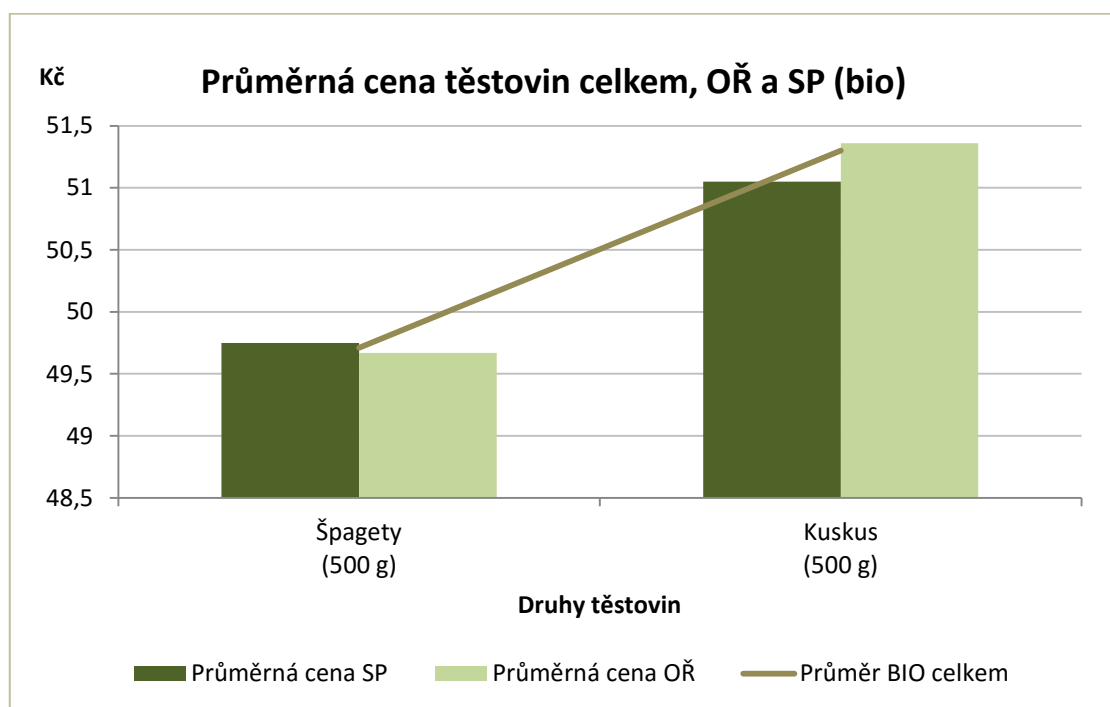
Tabulka 85: Minimální a maximální cena bio těstovin, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Špagety (500 g)</i>	20,9	101,6	80,65	32,9
<i>Kuskus (500 g)</i>	37,9	129,8	91,9	28,4

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 85 jsou uvedeny minimální a maximální ceny biotěstovin, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. V tabulce lze vidět, že nejnižší VR je u špaget (VR – 80,65) a VK u kuskusu (VK – 28,4 %). Nejvyšší VR je u kuskusu (VR – 91,9) a VK u špaget (VK – 32,9 %)

Graf 63: Průměrná cena těstovin celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 63 je znázorněna celková průměrná cena bio těstovin ve SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u kuskusu (SP – 51,1 Kč/500 g; OŘ – 51,4 Kč/500 g). Nejnižší průměrná cena byla zjištěna ve SP i OŘ u špaget (SP – 49,8 Kč/500 g; OŘ – 49,7Kč/500 g).

Tabulka 86: Průměrná cena bio těstovin ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Špagety (500 g)</i>	49,8	49,7	1,00
<i>Kuskus (500 g)</i>	51,1	51,4	0,99

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 86 jsou uvedeny průměrné ceny ostatních cereálních výrobků ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl 1 % u kuskusu, minimální cenový rozdíl byl zjištěn u špaget (0,1 %).

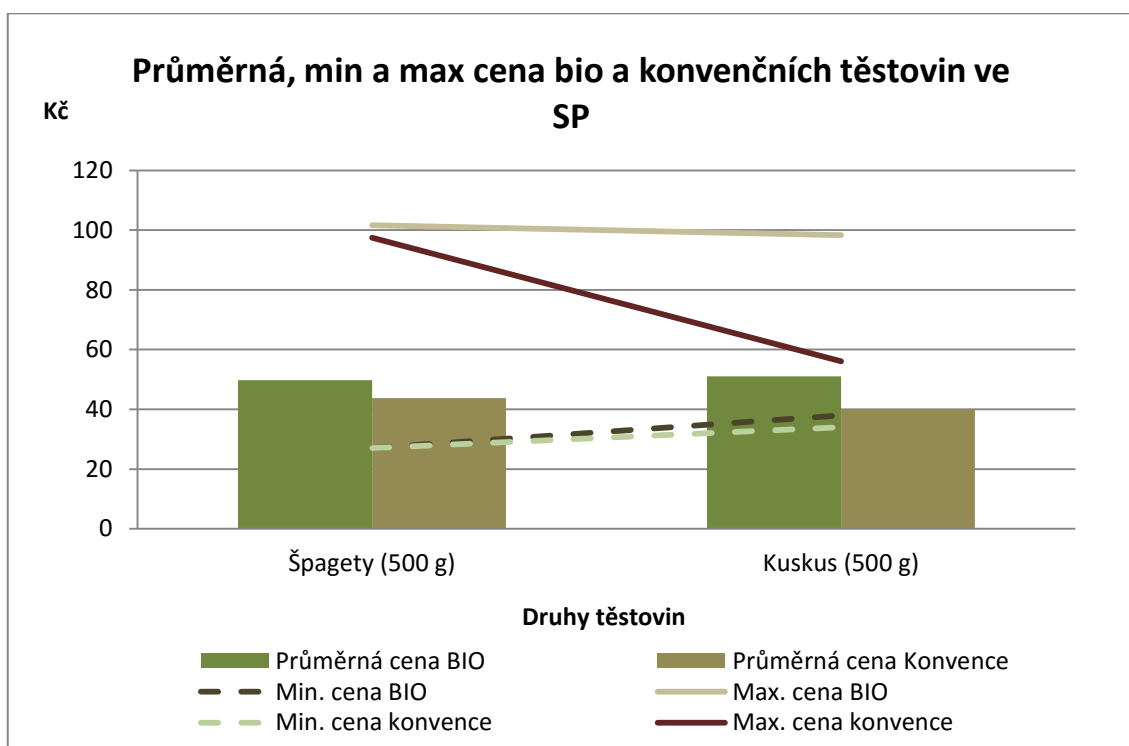
Tabulka 87: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio těstoviny)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Špagety (500 g)</i>	22/ 66,7	37/ 45,7	35	46
<i>Kuskus (500 g)</i>	12/ 36,4	40/ 49,4	13	52

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byl kuskus, který se nejčastěji vyskytoval v řetězci DM. Méně se v OŘ vyskytovaly špagety. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byly špagety, méně se vyskytoval kuskus.

Graf 64: Průměrná, minimální a maximální cena těstovin ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 64 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních těstovin ve SP. Ve SP je cenová hladina vyšší u potravin v biokvalitě. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě byla zjištěna u kuskusu (51,1 Kč/500 g). Nejvyšší průměrná cena v konvenci byla zjištěna u špaget (43,7 Kč/500 g). Maximální cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u špaget – 101,6 Kč/500 g (bio); 97,5 Kč/500 g

(konvence). Stejná minimální cena v biokvalitě i v konvenci byla identifikována u špaget (27 Kč/500 g).

Tabulka 88: Průměrná, minimální a maximální cena těstovin ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Špagety (500 g)</i>	49,8	27	101,6	17,25	34,68	74,6
<i>Kuskus (500 g)</i>	51,1	38	98,3	19,85	38,89	60,3

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 88 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio těstovin ve SP, SO, VR a VK. Nejnižší VR je u kuskusu (VR – 60,3) a VK u špaget (VK – 34,68 %). Nejvyšší VR je u špaget (VR – 74,6) a VK u kuskusu (VK – 38,89 %).

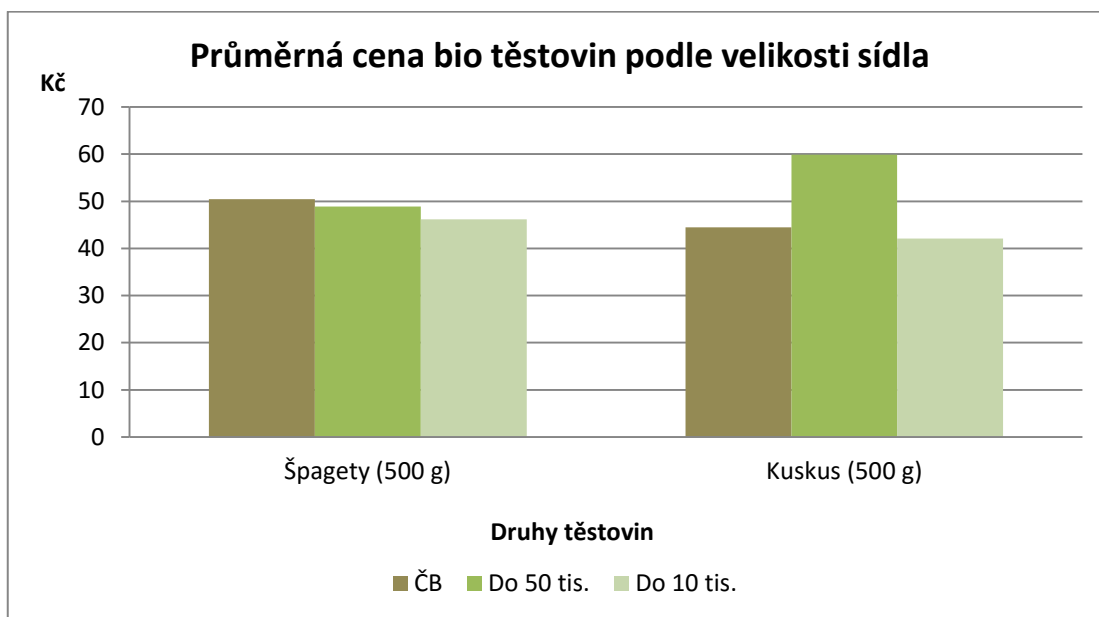
Tabulka 89: Průměrná, minimální a maximální cena těstovin ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Špagety (500 g)</i>	43,7	27	97,5	17,65	40,36	70,5
<i>Kuskus (500 g)</i>	40,1	34	56,1	6,78	16,89	22,06

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 89 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních těstovin ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky vyplývá, že nejnižší VR a VK je u kuskusu (VR – 22,06; VK – 16,89 %). Nejvyšší VR a VK je u špaget (VR – 70,5; VK – 40,36 %).

Graf 65: Průměrná cena bio těstovin podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

U špaget se cenová hladina mezi jednotlivými sídelními útvary výrazně neliší. U kuskusu je cenová hladina vyšší ve městech do 50 tisíc obyvatel.

Tabulka 90: Cenové porovnání bio těstovin podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Špagety (500 g)</i>	50,5	48,9	46,2
<i>Kuskus (500 g)</i>	44,5	59,9	42,1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 90 jsou uvedeny průměrné ceny bio těstovin za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla v ČB a ve městech do 10 tisíc obyvatel u špaget. Cena v ČB se pohybuje kolem 50,5 Kč/500 g, ve městech do 10 tisíc obyvatel je cena 46,2 Kč/500 g. Ve městech do 50 tisíc obyvatel je vyšší cenová hladina u kuskusu, kde se cena pohybuje kolem 59,9 Kč/500 g.

Shrnutí skupiny

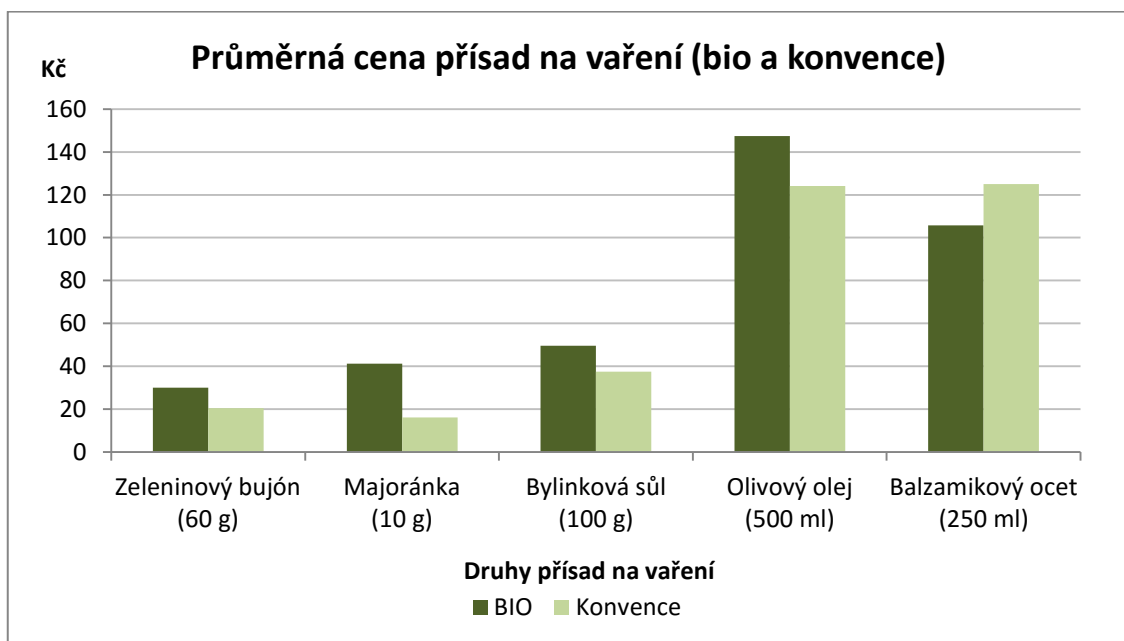
- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 146 vzorků těstovin, z toho 48 ve SP a 98 v OŘ. Dostupnější byly špagety.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazoval kuskus (10 % navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazaly špagety (60 %).

- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Špagety měly VR – 80,65 a VK 32,9 %. Kuskus měl VR – 91,9 a VK – 28,4 %.
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen ostatních cereálních výrobků v OŘ a SP byla vyšší cenová hladina v SP u špaget a nižší u kuskusu. Cenový rozdíl byl max. 1 % (nejmenší hodnota u špaget 0,1 %, největší u kuskusu 1 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Dostupnější položkou ve SP byly špagety, které se vyskytly celkem v 22 prodejnách. Méně dostupný byl kuskus, který se vyskytl ve 12 prodejnách. U kuskusu byla nejvyšší cena v prodejně Vega v ČK, nejnižší v prodejně Racio v Táboře. U špaget byla nejvyšší cena v prodejně PoHanka v ČK, nejnižší v prodejně Kochanka ve Strakonicih.

4.2.14 Přísady na vaření

U komodity přísady na vaření byly v průzkumu sledovány: zeleninový bujón, majoránka, bylinková sůl, olivový olej a balzamikový ocet.

Graf 66: : Celková průměrná cena přísad na vaření (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 66 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních přísad na vaření za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i konvenci byla zjištěna u olivového oleje – 147,4 Kč/500 ml (bio) a 124,1 Kč/500 ml (konvence). Nejnižší cenu

v biokvalitě vykázal zeleninový bujón (29,98 Kč/60 g). V konvenci byla nejnižší cena zjištěna u majoránky (16,1 Kč/10 g).

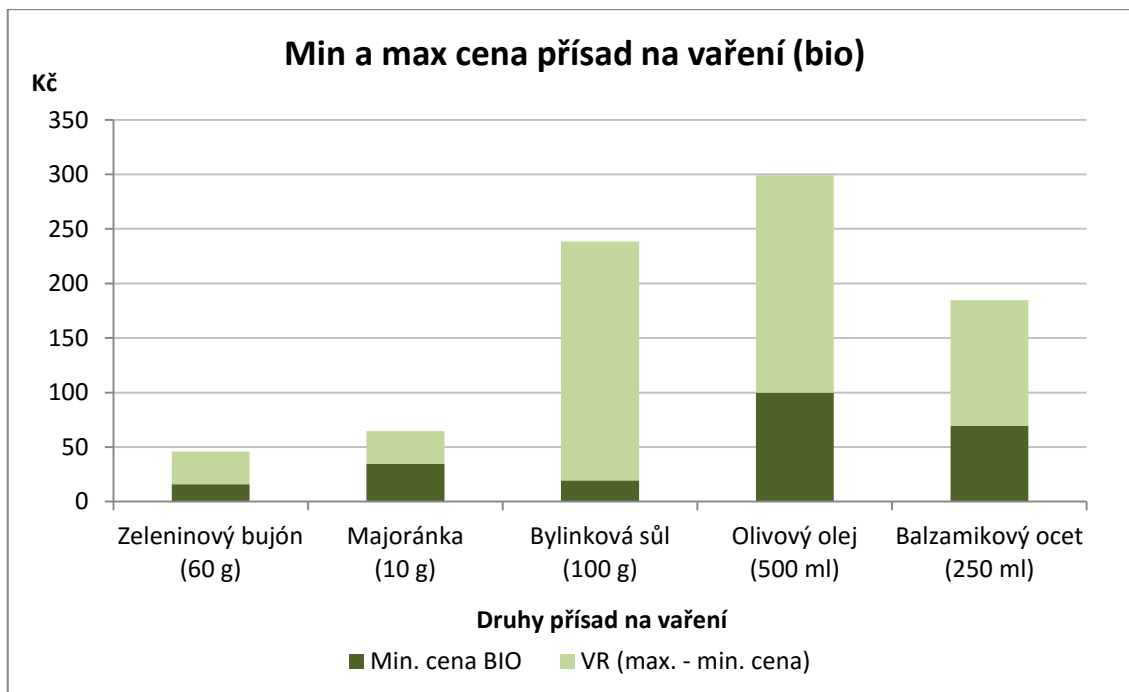
Tabulka 91: Průměrná cena bio přísad na vaření (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Zeleninový bujón (60 g)</i>	29,98	20,5	1,5	4
<i>Majoránka (10 g)</i>	41,2	16,1	2,6	5
<i>Bylinková sůl (100 g)</i>	49,6	37,6	1,3	3
<i>Olivový olej (500 ml)</i>	147,4	124,1	1,2	2
<i>Balzamikový ocet (250 ml)</i>	105,78	125	0,8	1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 91 jsou uvedeny průměrné ceny přísad na vaření v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázal olivový olej a balzamikový ocet (20% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázala majoránka (160 %).

Graf 67: Minimální a maximální cena bio přísad na vaření (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 67 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio přísad na vaření za SP a OŘ. Minimální cena se vyskytla u zeleninového bujónu (15,8 Kč/60 g) a maximální cena byla zjištěna u bylinkové soli (238,3 Kč/100 g.).

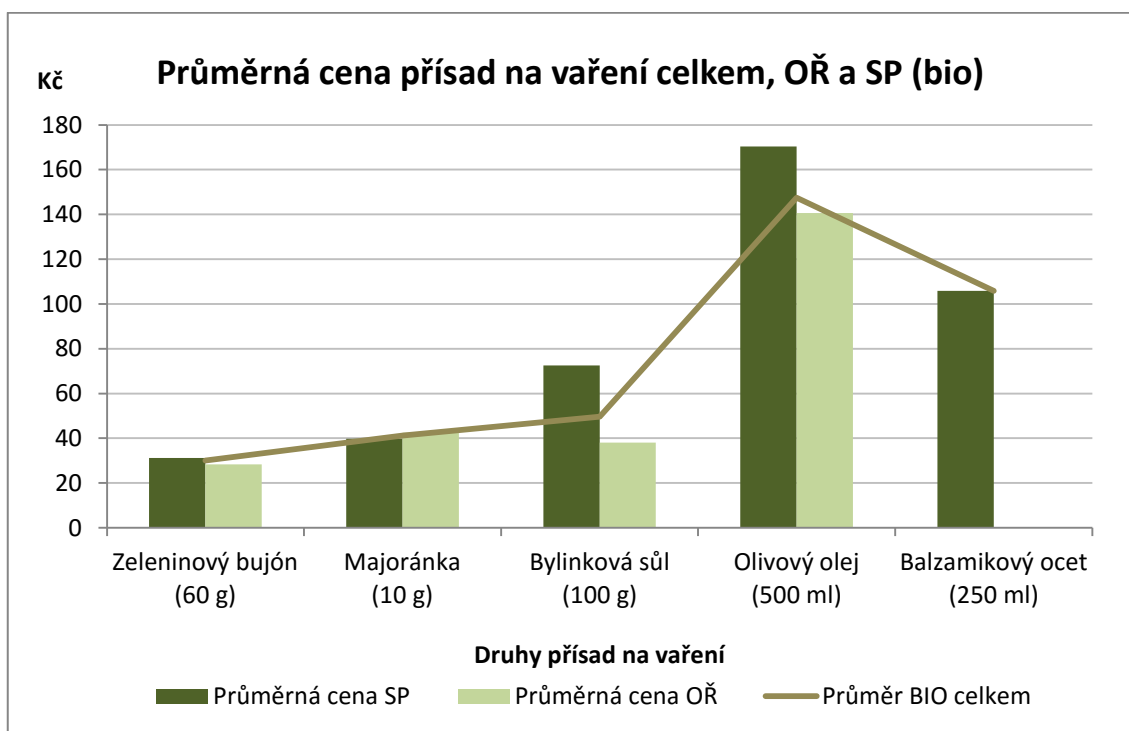
Tabulka 92: Minimální a maximální cena bio přísad na vaření, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Zeleninový bujón (60 g)</i>	15,8	45,9	30,1	17,8
<i>Majoránka (10 g)</i>	34,7	64,8	30,1	16,6
<i>Bylinková sůl (100 g)</i>	19,5	238,3	218,8	93,3
<i>Olivový olej (500 ml)</i>	99,9	299	199,1	25,4
<i>Balzamikový ocet (250 ml)</i>	69,3	184,8	115,5	35,3

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 92 jsou uvedeny minimální a maximální ceny bio přísad na vaření, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. Z tabulky vyplývá, že nejnižší VR a VK je u majoránky (VR – 30,1; VK – 16,6 %). Stejně VR je i u zeleninového bujónu. Nejvyšší VR a VK je u bylinkové soli (VR – 218,8; VK – 93,3 %).

Graf 68: Průměrná cena přísad na vaření celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 68 je znázorněna celková průměrná cena bio přísad na vaření ve SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u olivového oleje (SP – 170,4 Kč/500 ml; OŘ – 140,6 Kč/500 ml). Nejnižší průměrná cena byla ve SP i OŘ zjištěna u zeleninového bujónu (SP – 31,2 Kč/60 g; OŘ – 28,4 Kč/60 g).

Tabulka 93: Průměrná cena bio přísad na vaření ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Zeleninový bujón (60 g)</i>	31,2	28,4	1,10
<i>Majoránka (10 g)</i>	39,7	42,5	0,93
<i>Bylinková sůl (100 g)</i>	72,5	38,1	1,90
<i>Olivový olej (500 ml)</i>	170,4	140,6	1,21
<i>Balzamikový ocet (250 ml)</i>	105,8	-	-

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 93 jsou uvedeny průměrné ceny přísad na vaření ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl u bylinkové soli (90 %), minimální cenový rozdíl byl zjištěn u majoránky (7 %).

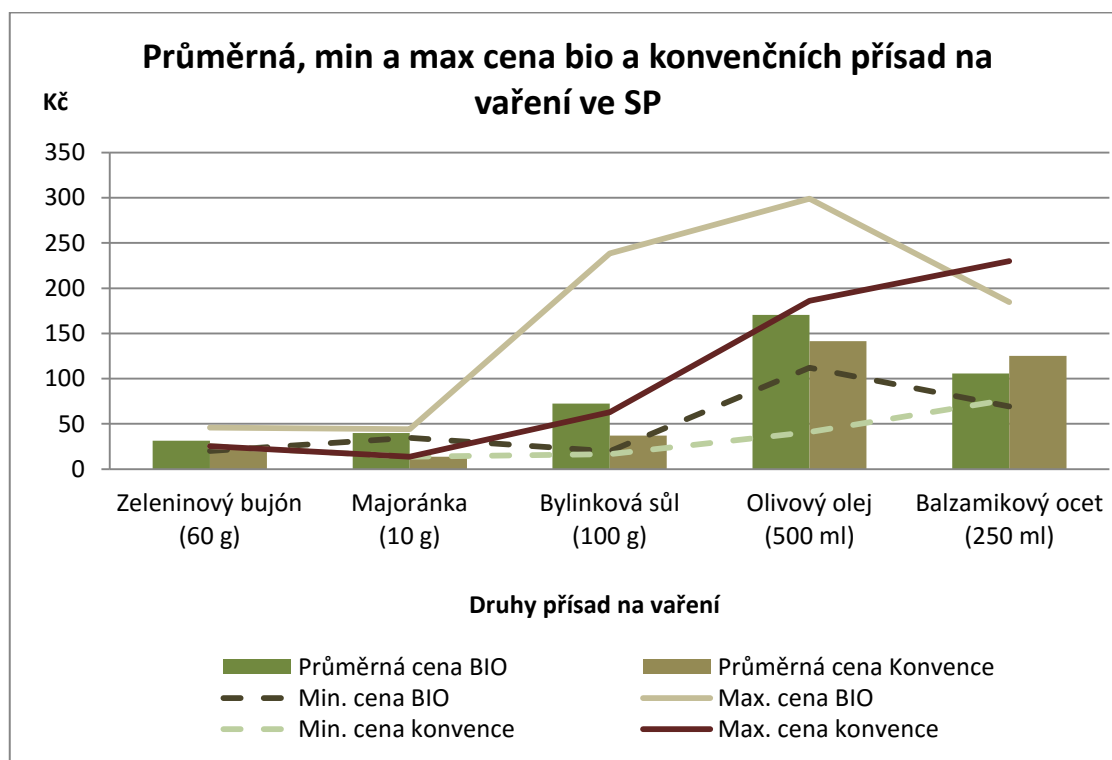
Tabulka 94: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio přísady na vaření)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Zeleninový bujón (60 g)</i>	20/ 60,6	28/ 34,6	38	29
<i>Majoránka (10 g)</i>	7/ 21,2	8/ 9,9	7	8
<i>Bylinková sůl (100 g)</i>	6/ 18,2	12/ 14,8	6	12
<i>Olivový olej (500 ml)</i>	14/ 42,4	55/ 67,9	20	67
<i>Balzamikový ocet (250 ml)</i>	6/ 18,2	-	7	-

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byl olivový olej, který se nejčastěji vyskytoval v řetězci Penny Market. Nejméně se v OŘ vyskytovala majoránka. Nejvíce dostupnou položkou ve SP byl zeleninový bujón, nejméně dostupná byla bylinková sůl.

Graf 69: Průměrná, minimální a maximální cena přísad na vaření ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 69 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních přísad na vaření ve SP. Ve SP je cenová hladina vyšší u potravin v biokvalitě. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u olivového oleje – 170,4 Kč/500 ml (bio); 141,3 Kč/500 ml (konvence). Maximální cena v biokvalitě byla zjištěna u olivového oleje (299 Kč/500 ml). Maximální cena v konvenci byla zjištěna u balzamikového octa (230 Kč/250 ml). Minimální cena v biokvalitě byla identifikována u bylinkové soli (19,5 Kč/100 g), v konvenci u majoránky (13,5 Kč/10 g).

Tabulka 95: Průměrná, minimální a maximální cena přísad na vaření ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Zeleninový bujón (60 g)</i>	31,2	20	45,8	5,3	16,98	25,8
<i>Majoránka (10 g)</i>	39,7	34,7	44,2	3,52	8,87	9,5
<i>Bylinková sůl (100 g)</i>	72,5	19,5	238,3	74,93	103,35	218,8
<i>Olivový olej (500 ml)</i>	170,4	112	299	51,73	30,35	187
<i>Balzamikový ocet (250 ml)</i>	105,8	69,3	184,8	37,3	35,26	115,5

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 95 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio přísad na vaření ve SP, SO, VR a VK. Nejnižší VR a VK je u majoránky (VR – 9,5; VK – 8,87 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u bylinkové soli (VR – 218,8; VK – 103,35 %).

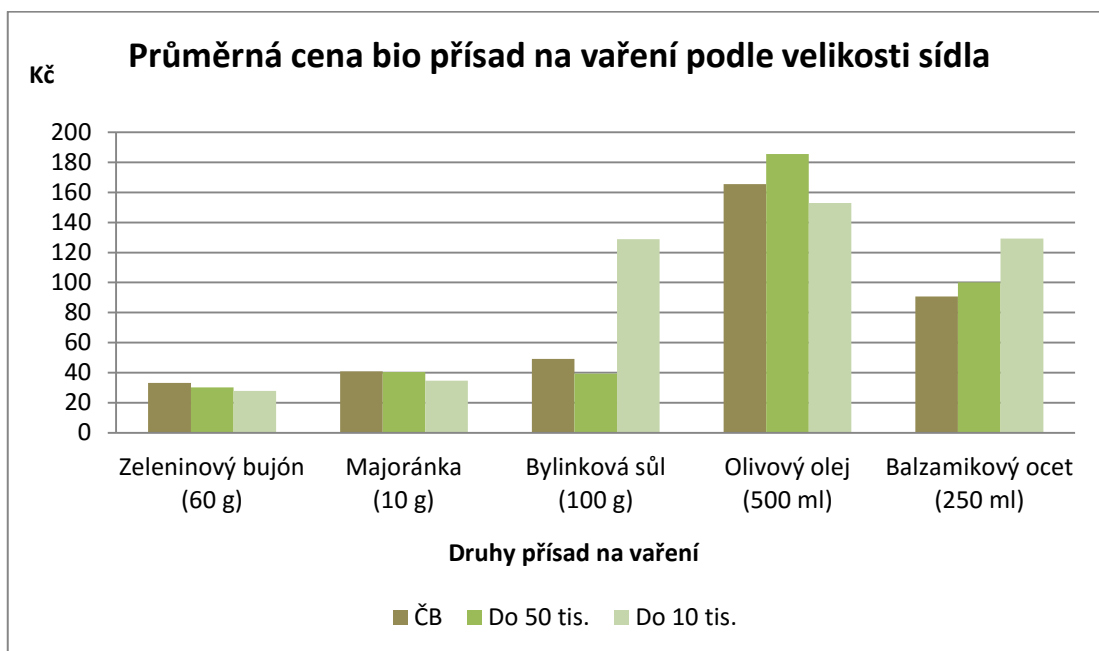
Tabulka 96: Průměrná, minimální a maximální cena přísad na vaření ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Zeleninový bujón (60 g)</i>	25,2	25,2	25,2	0	0	0
<i>Majoránka (10 g)</i>	13,6	13,5	13,6	0,04	2,6	0,1
<i>Bylinková sůl (100 g)</i>	36,8	16,7	62,9	19,32	52,4	46,2
<i>Olivový olej (500 ml)</i>	141,3	41	186	43,11	30,5	145
<i>Balzamikový ocet (250 ml)</i>	125	77	230	74,34	59,5	153

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 96 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních přísad na vaření ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky vyplývá, že nejnižší VR a VK je u zeleninového bujónu, kde mají ukazatele nulovou hodnotu. Nejvyšší VR a VK je u balzamikového octa (VR – 153; VK – 59,5 %).

Graf 70: Průměrná cena bio přísad na vaření podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnání cen ve SP podle velikostí sídelního útvaru byli velké rozdíly u bylinkové soli, kde nejvyšší ceny jsou ve městech do 10 tis. obyvatel. Minimální rozdíly v cenách jsou u zeleninového bujónu a majoránky. U bylinkové soli a balzamikového octu jsou vyšší ceny ve městech do 10 tis. obyvatel.

Tabulka 97: Cenové porovnání bio přísad na vaření podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Zeleninový bujón (60 g)</i>	33,2	30,2	27,9
<i>Majoránka (10 g)</i>	40,8	40,4	34,7
<i>Bylinková sůl (100 g)</i>	49,3	39,3	128,9
<i>Olivový olej (500 ml)</i>	165,5	185,6	153
<i>Balzamikový ocet (250 ml)</i>	90,8	100,1	129,4

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 97 jsou uvedeny průměrné ceny bio přísad na vaření za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla ve všech sídelních útvarech zjištěna u olivového oleje, kde se cena v ČB pohybuje okolo 165,5 Kč/500 ml, ve městech do 50 tisíc kolem 185,6 Kč/500 ml a ve městech do 10 tisíc je cena 153 Kč/500 ml.

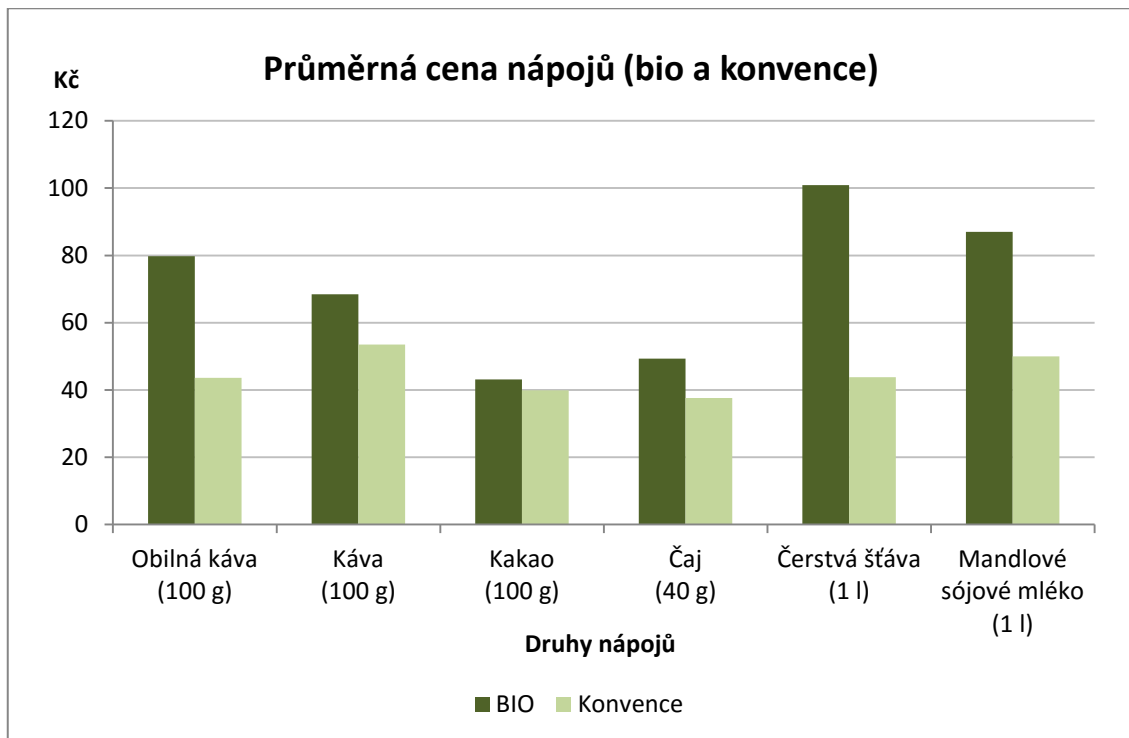
Shrnutí skupiny

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 194 vzorků přísad na vaření, z toho 78 ve SP a 116 v OŘ. Dostupnější byl olivový olej. Nejméně dostupná byla majoránka.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykazoval olivový olej a balzamikový ocet (20 % navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala majoránka (160 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Nejnižší VR měl zeleninový bujón a majoránka (30,1). Nejmenší VK měla majoránka (16,6 %). Největší variabilitu měla bylinková sůl (VR - 218,9; VK - 93,3 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen přísad na vaření v OŘ a SP byla vyšší cenová hladina v SP s výjimkou majoránky. Cenový rozdíl byl max. 90 % (nejmenší hodnota u majoránky 7 %, největší u bylinkové soli 90 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Nejdostupnější položkou ve SP byl zeleninový bujón, který se vyskytl celkem v 20 prodejnách. Nejméně dostupná byla bylinková sůl, která se vyskytla v 6 prodejnách. U zeleninového bujónu byla nejvyšší cena v prodejně Harmonie v ČB, nejnižší v prodejně Slunečnice v Blatné. U bylinkové soli byla nejvyšší cena v prodejně Slunečnice v Blatné, nejnižší v prodejně Weroneta ve Volarech.

4.2.15 Nápoje

U komodity nápojů byly v průzkumu sledovány: obilná káva, káva, čaj, kakao, čerstvá šťáva a mandlové sójové mléko.

Graf 71: Celková průměrná cena nápojů (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 71 jsou vyhodnoceny průměrné ceny bio a konvenčních nápojů za SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě byla zjištěna u čerstvé šťávy (100,9 Kč/1 l). Nejvyšší průměrná cena v konvenci byla u kávy (53,5 Kč/100 g). Nejnižší cenu v biokvalitě vykázalo kakao (43,1 Kč/100 g). V konvenci byla nejnižší cena zjištěna u čaje (37,6 Kč/40 g).

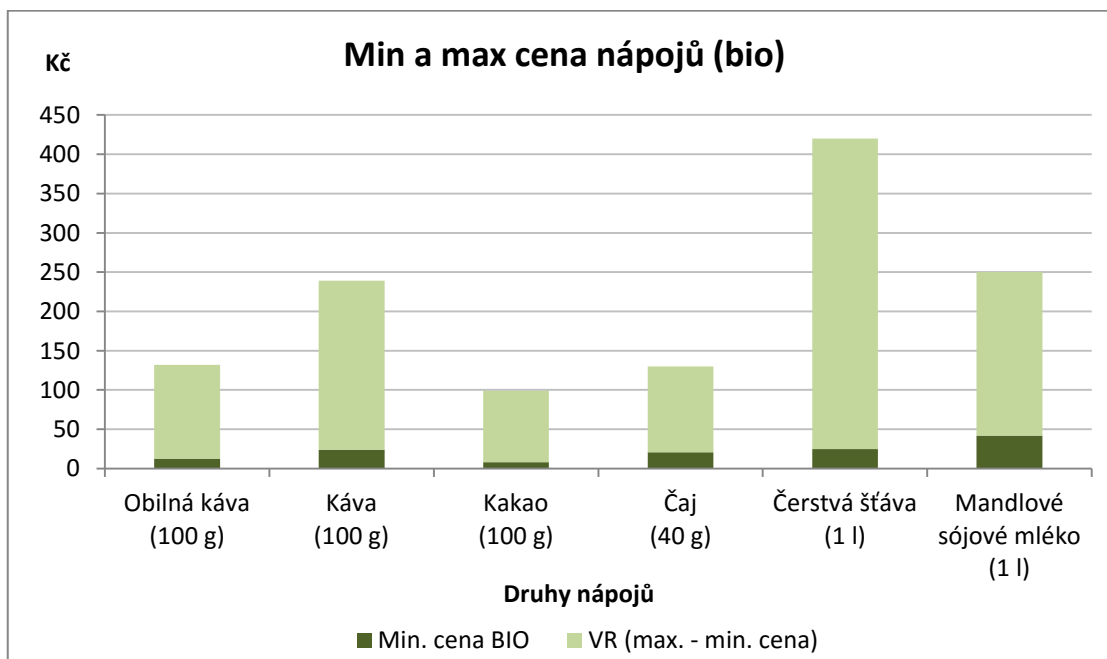
Tabulka 98: Průměrná cena bio nápojů (SP + OŘ)

Druhy	Průměr bio	Průměr konvence	I = bio/kon	Pořadí
<i>Obilná káva (100 g)</i>	79,8	43,6	1,8	4
<i>Káva (100 g)</i>	68,4	53,5	1,3	2
<i>Kakao (100 g)</i>	43,1	39,9	1,1	1
<i>Čaj (40 g)</i>	49,3	37,6	1,3	2
<i>Čerstvá šťáva (1 l)</i>	100,9	43,8	2,3	5
<i>Mandlové sójové mléko (1 l)</i>	87,00	50	1,7	3

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 98 jsou uvedeny průměrné ceny nápojů v biokvalitě i v konvenci u všech sledovaných druhů včetně pořadí. Na základě cenových indexů nejmenší rozdíl v ceně vykázalo kakao (10% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst vykázala čerstvá šťáva (130 %).

Graf 72: Minimální a maximální cena bio nápojů (SP + OŘ)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 72 jsou zobrazeny minimální a maximální ceny bio nápojů za SP a OŘ. Minimální cena se vyskytla u kakaa (8,3 Kč/100 g) a maximální cena byla zjištěna u čerstvé šťávy (420 Kč/1 l).

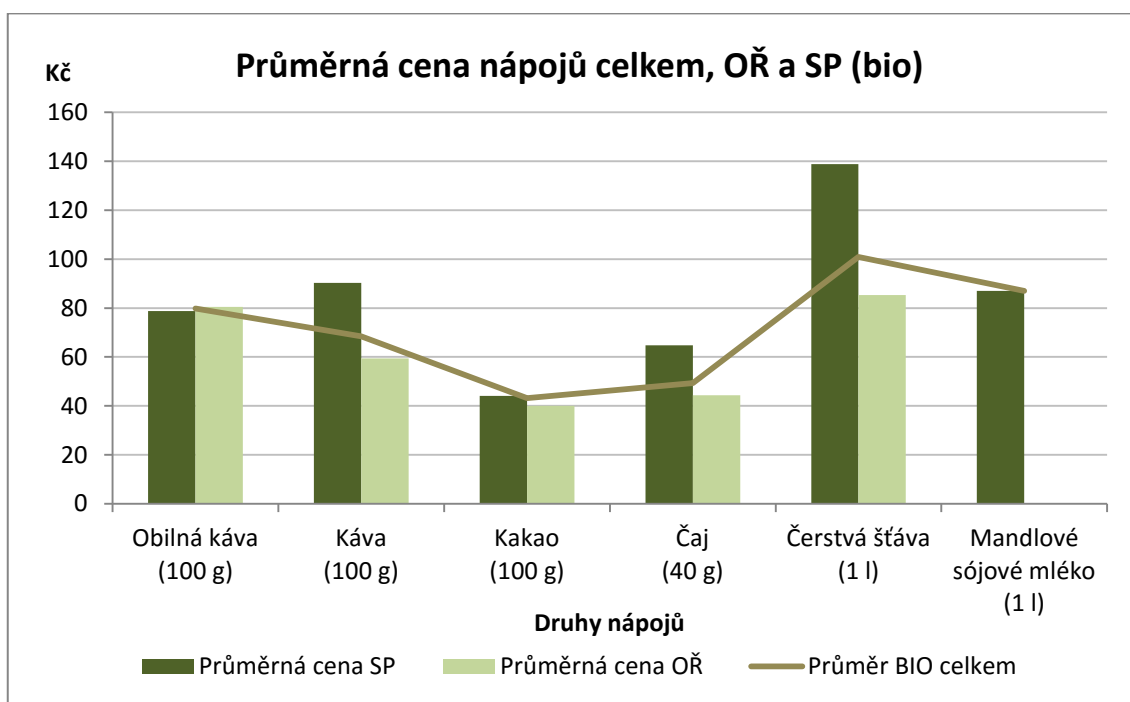
Tabulka 99: Minimální a maximální cena bio nápojů, VR, VK (SP + OŘ)

Druhy	Bio			
	Min. cena bio	Max. cena bio	VR	VK (%)
<i>Obilná káva (100 g)</i>	12,7	132	119,3	19,1
<i>Káva (100 g)</i>	23,8	239	215,2	72
<i>Kakao (100 g)</i>	8,3	99	90,7	33,4
<i>Čaj (40 g)</i>	20,8	130	109,2	43,9
<i>Čerstvá šťáva (1 l)</i>	24,9	420	395,1	91
<i>Mandlové sójové mléko (1 l)</i>	42	250	208	56,1

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 99 jsou uvedeny minimální a maximální ceny nápojů, VR a VK. Uvedená data jsou za SP + OŘ. Z tabulky vyplývá, že nejnižší VR je u kakaa (VR – 90,7) a VK u obilné kávy (19,1 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u čerstvé šťávy (VR – 395,1 a VK – 91 %).

Graf 73: Průměrná cena nápojů celkem, OŘ + SP (bio)

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu č. 73 je znázorněna celková průměrná cena bio nápojů ve SP a OŘ. Nejvyšší průměrná cena ve SP i v OŘ byla zjištěna u čerstvé šťávy (SP – 138,8 Kč/ 1 l;

OŘ – 85,3 Kč/1 l). Nejnižší průměrná cena byla ve SP i OŘ zjištěna kakaa (SP – 44,1 Kč/100 g; OŘ – 40 Kč/100 g).

Tabulka 100: Průměrná cena bio nápojů ve SP a OŘ

Druhy	Průměrná cena bio		
	SP	OŘ	Index = SP/OŘ
<i>Obilná káva (100 g)</i>	78,8	80,4	0,98
<i>Káva (100 g)</i>	90,3	59,3	1,52
<i>Kakao (100 g)</i>	44,1	40	1,10
<i>Čaj (40 g)</i>	64,8	44,3	1,46
<i>Čerstvá šťáva (1 l)</i>	138,8	85,3	1,63
<i>Mandlové sójové mléko (1 l)</i>	87	-	-

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 100 jsou uvedeny průměrné ceny nápojů ve SP a OŘ. Na základě indexu byl zjištěn mezi SP a OŘ maximální cenový rozdíl u čerstvé šťávy (63 %), minimální cenový rozdíl byl zjištěn u obilné kávy (2 %).

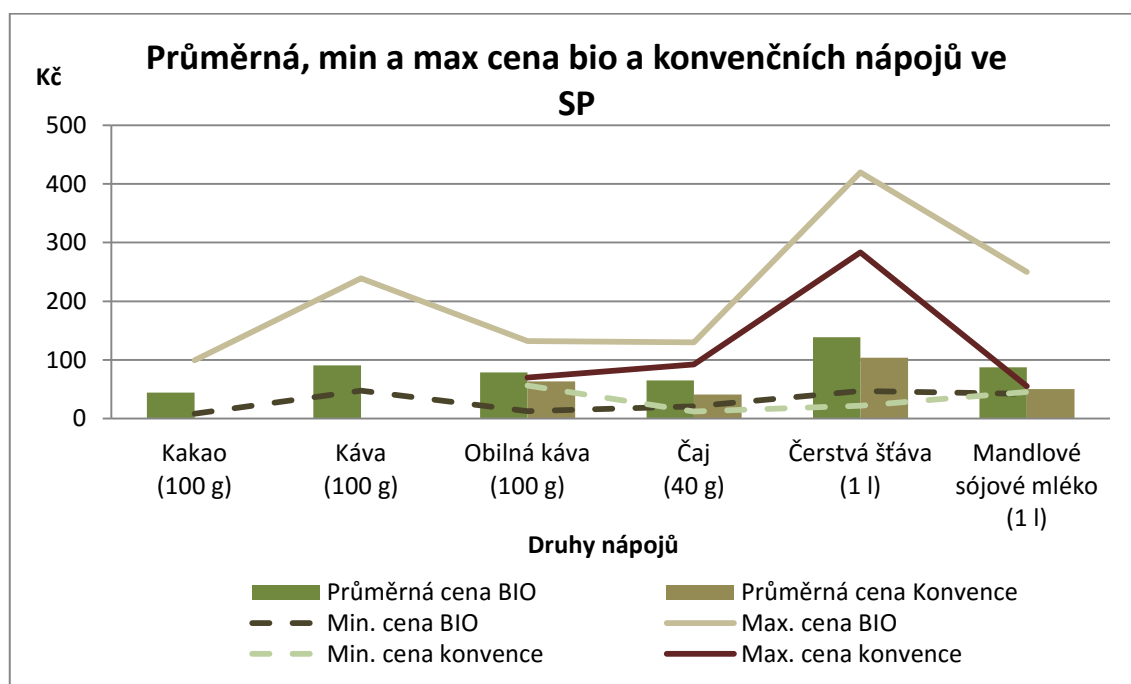
Tabulka 101: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio nápoje)

Druhy	Absolutní/relativní (%) počet provozoven		Počet položek	
	SP (33)	OŘ (81)	SP	OŘ
<i>Obilná káva (100 g)</i>	16/ 48,5	29/ 35,8	17	30
<i>Káva (100 g)</i>	7/ 21,2	20/ 24,7	10	24
<i>Kakao (100 g)</i>	18/ 54,5	8/ 9,9	44	13
<i>Čaj (40 g)</i>	13/ 39,4	36/ 44,4	15	46
<i>Čerstvá šťáva (1 l)</i>	12/ 36,4	28/ 34,6	14	34
<i>Mandlové sójové mléko (1 l)</i>	20/ 60,6	-	28	-

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou položkou v OŘ byl čaj, který se nejčastěji vyskytoval v řetězci DM. Nejméně se v OŘ vyskytovalo kakao. Nejvíce dostupnou položkou ve SP bylo mandlové sójové mléko, nejméně dostupná byla káva.

Graf 74: Průměrná, minimální a maximální cena nápojů ve SP (bio a konvence)

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 74 je vyhodnocení průměrné, minimální a maximální ceny bio a konvenčních nápojů ve SP. Ve SP vychází vyšší cenová hladina u nápojů v biokvalitě. Káva a kakao se v navštívených prodejnách v konvenci nenabízely. Nejvyšší průměrná cena v biokvalitě i v konvenci byla zjištěna u čerstvé šťávy – 138,8 Kč/1 l (bio); 103,5 Kč/1 l (konvence). Maximální cena v biokvalitě i konvenci byla zjištěna u čerstvé šťávy - 420/1 l (bio); 283 Kč/1 l (konvence). Minimální cena v biokvalitě byla identifikována u kakaa (8,3 Kč/100 g), v konvenci u čaje (11,8 Kč/40 g).

Tabulka 102: Průměrná, minimální a maximální cena nápojů ve SP (bio), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Kakao (100 g)</i>	44,1	8,3	99	14,49	29,81	90,7
<i>Káva (100 g)</i>	90,3	47,5	239	53,27	58,99	191,5
<i>Obilná káva (100 g)</i>	78,8	12,7	132	23,49	32,89	119,3
<i>Čaj (40 g)</i>	64,8	20,8	130	32,97	50,88	109,2
<i>Čerstvá šťáva (1 l)</i>	138,8	47	420	116,9	84,21	373
<i>Mandlové sójové mléko (1 l)</i>	87	42	250	48,85	56,15	208

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 102 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny bio nápojů ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky je patrné, že nejnižší VR a VK je u kakaa (VR – 90,7; VK – 29,81 %). Nejvyšší VR a VK lze vidět u čerstvé šťávy (VR – 373; VK – 84,21 %).

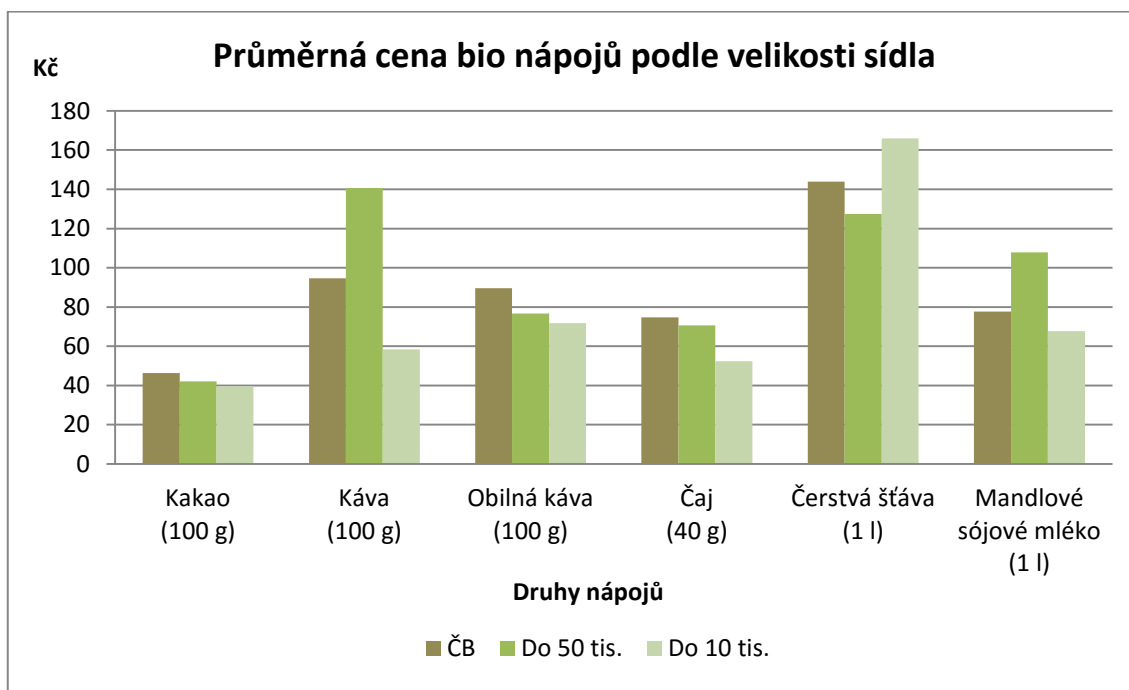
Tabulka 103: Průměrná, minimální a maximální cena nápojů ve SP (Konvence), ukazatelé variability

Druhy	Průměrná cena	Min. cena	Max. cena	SO	VK (%)	VR
<i>Obilná káva (100 g)</i>	63,1	56,2	70	6,92	10,98	13,85
<i>Čaj (40 g)</i>	40,9	11,8	92	25,42	62,19	80,2
<i>Čerstvá šťáva (1 l)</i>	103,5	22	283	85,48	82,62	261
<i>Mandlové sójové mléko (1 l)</i>	50	45	55	5	10	10

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 103 jsou uvedeny průměrné, minimální a maximální ceny konvenčních nápojů ve SP, SO, VR a VK. Z tabulky vyplývá, že nejnižší VR a VK je u mandlového sójového mléka (VK – 10 %, VR – 10). Nejvyšší VR a VK je u čerstvé šťávy (VR – 261; VK – 82,62 %).

Graf 75: Průměrná cena bio nápojů podle velikosti sídelního útvaru

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnání cen v sídelních útvarech je u poloviny položek vyšší cenová hladina v Českých Budějovicích. U kávy a mandlového sójového mléka jsou vyšší ceny ve městech do 50 tis. obyvatel, u těchto položek můžeme vidět větší rozdíly v cenách.

Tabulka 104: Cenové porovnání bio nápojů podle velikosti sídelního útvaru

Druhy	ČB	Do 50 tis.	Do 10 tis.
<i>Kakao (100 g)</i>	46,2	42,1	39,6
<i>Káva (100 g)</i>	94,6	140,7	58,3
<i>Obilná káva (100 g)</i>	89,5	76,6	71,7
<i>Čaj (40 g)</i>	74,7	70,6	71,7
<i>Čerstvá šťáva (1 l)</i>	144	127,4	166
<i>Mandlové sójové mléko (1 l)</i>	77,6	107,8	67,8

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 104 jsou uvedeny průměrné ceny bio nápojů za sídelní útvary. Nejvyšší průměrná cena byla ve všech sídelních útvarech zjištěna u čerstvé šťávy, kde se cena v ČB pohybuje okolo 144 Kč/1 l, ve městech do 50 tisíc kolem 127,4 Kč/1 l a ve městech do 10 tisíc je cena 166 Kč/1 l.

Shrnutí skupiny

- *Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio)*: Celkem bylo analyzováno 275 vzorků nápojů, z toho 128 ve SP a 147 v OŘ. Nejdostupnějším nápojem v biokvalitě byl čaj. Nejméně dostupný (ze sledovaných položek) pak káva.
- *Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ)*: Nejmenší rozdíl v ceně vykazovalo kakao (10 % navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykazala čerstvá šťáva (130 %).
- *Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ)*: Kakao mělo nejmenší VR (90,8) a nejmenší VK (19,1 %) měla obilná káva, oproti tomu čerstvé šťávy měly variabilitu největší (VR - 395,1; VK - 91 %).
- *Cena bio SP x OŘ*: Při porovnání cen nápojů v OŘ a SP, měly celkově vyšší cenovou úroveň nápoje v SP (s výjimkou obilné kávy). Cenový rozdíl byl max. 63 % (nejmenší rozdíl u obilné kávy 2 %, největší u čerstvé šťávy 63 %).

- **Bio v jednotlivých SP:** Nejdostupnější položkou ve SP bylo kakao, které se vyskytlo celkem v 18 prodejnách. Nejméně dostupná byla čerstvá šťáva, která se vyskytla ve 12 prodejnách. U kakaa byla nejvyšší i nejnižší cena v prodejně PoHanka v ČK. U čerstvé šťávy byla nejvyšší cena v prodejně Pí centrum v ČB, nejnižší v prodejně Natural v Táboře.

4.2.16 Celkové shrnutí

- **Analyzované vzorky a dostupnost (SP + OŘ, bio):** Celkem bylo analyzováno 2315 biopotravin, z toho 948 ve SP a 1367 v OŘ. Nejdostupnější skupinou byly nápoje, kde bylo celkem analyzováno 275 vzorků. Nejméně dostupnou skupinou bylo maso a vejce, u kterých bylo analyzováno 41 vzorků.
- **Cena bio x konvenční alternativa (SP + OŘ):** Nejmenší rozdíl v ceně vykázal sezam (1% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykázal sušený ananas (350 %).
- **Variabilita cen biopotravin (SP + OŘ):** Vepřová kýta, roštěná a vodní meloun měly nejmenší VR (0) a nejmenší VK (0 %), oproti tomu čerstvá šťáva měla největší VR (395,1) a největší VK měla bylinková sůl (93,3 %).
- **Cena bio SP x OŘ:** Při porovnání cen v OŘ a SP měly celkově nižší cenovou úroveň SP. Stejně cenové hladiny mezi OŘ a SP byly u těstovin a ostatních cereálních výrobků. Nejmenší cenový rozdíl byl u špaget (0,1 %), největší cenový rozdíl byl u okurky (183 %).
- **Bio v jednotlivých SP:** Ve SP bylo celkem sledováno 77 druhů biopotravin. Největší zastoupení v obchodním sortimentu měly nápoje (128 položek) a luštěniny (121 položek). Nejdostupnějším nápojem bylo kakao. Celkem bylo nalezeno 44 položek kakaa. Nejdostupnější luštěninou byla červená čočka. Celkem bylo nalezeno 23 položek červené čočka. Nejmenší zastoupení ve SP mělo ovoce, zelenina, maso a vejce. Po jedné položce byly nalezeny rajčata, vodní meloun, med, kuře, kuřecí stehna, kuřecí prsní řízek, hovězí přední, jehněčí, vepřová kýta a roštěná. Při porovnání cenové hladiny biopotravin a jejich konvenčních alternativ bylo analyzováno 40 druhů potravin (potraviny, které se vyskytly v biokvalitě i v konvenci). Vyšší cenová hladina byla u potravin v biokvalitě kromě kozího sýra, sušených banánů, balzamikového

octa a čokolády, kde byla vyšší cenová v konvenci. V případě čokolády šlo o minimální rozdíl (bio – 69,4 Kč/100 g; konvence – 69,8 Kč/100 g).

4.3 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1: *Ceny biopotravin jsou ve SP vyšší než ceny u konvenčních alternativ u více než 70 % druhů biopotravin.*

Hypotéza byla průzkumem potvrzena. Ve SP bylo celkem sledováno 77 potravin v biokvalitě. Z tohoto počtu pak 40 potravin bylo nabízeno alternativně v bio kvalitě i v konvenci. U 36 z nich pak byla vyšší cena u bioproduktu (36 = 90 %).

Hypotéza č. 2: *Ceny biopotravin jsou ve SP v Českých Budějovicích u více než poloviny sledovaných druhů biopotravin nižší, než v sídelních útvarech do 50 tis. obyvatel.*

Mezi ČB a městy do 50 tisíc obyvatel byla porovnáována cenová hladina u 62 položek. Hypotéza byla průzkumem zamítnuta. V ČB byla cenová hladina nižší u 30 sledovaných položek (30 = 48,4 %).

Hypotéza č. 3: *Ceny biopotravin ve SP jsou vyšší než OŘ u více než 60 % sledovaných druhů biopotravin.*

Hypotéza byla průzkumem zamítnuta. Mezi SP a OŘ bylo porovnáno celkem 59 biopotravin. Pouze u 28 položek, tj. u 47,5 % druhů biopotravin byla cena ve SP vyšší než v OŘ.

5 Závěr

Cílem diplomové práce byla cenová komparace biopotravin a jejich konvenčních alternativ v Jihočeském kraji ve specializovaných prodejnách. V průzkumu se kromě samotných cen sledovala ještě značka, velikost balení a země původu potraviny. V práci se porovnávají nejen ceny bio a konvenčních potravin, ale také cenová hladina ve specializovaných prodejnách a obchodních řetězcích.

Do průzkumu bylo zahrnuto celkem 33 specializovaných prodejen ve 13 sídelních útvarech. Data byla získána na základě osobní návštěvy každé prodejny. Celkem bylo sledováno 15 skupin biopotravin. V každé skupině byly stanoveny konkrétní druhy bio komodit. U ovoce, zeleniny a masa se do průzkumu zahrnuly všechny druhy, které byly v době provádění výzkumu v prodejnách nabízeny. Celkem bylo v průzkumu analyzováno 948 biopotravin ve SP, celkově včetně OŘ pak 2315 biopotravin.

Na základě průzkumu bylo zjištěno, že celkově jsou ceny biopotravin ve SP vyšší, než ceny konvenčních potravin a to u všech základních skupin biopotravin. Při porovnání cen bio a konvenčních potravin v OŘ a SP nejmenší rozdíl v ceně vykázal sezam (1% navýšení ceny), naopak největší cenový nárůst v biokvalitě vykázal sušený ananas (350 %). Při porovnání cen biopotravin mezi OŘ a SP měly SP u 7 skupin z 15 nižší cenovou hladinu a u 6 skupin byla cenová hladina vyšší. Stejná cenová hladiny mezi OŘ a SP byly u 2 skupin, a to u těstovin a ostatních cereálních výrobků.

Největší zastoupení v obchodním sortimentu bylo ve SP zjištěno u luštěnin a nápojů. Nejmenší zastoupení bylo zjištěno u ovoce, zeleniny a masa. Prodejny s největší nabídkou zeleniny a ovoce byly prodejna Vega v ČK, Slunečnice v ČB, Zdravá spížírna v ČB, Meduňka v PT a Pohanka v ČK. Největší nabídku masa měly prodejny U Dobráka a Zdravá Spižírna v Českých Budějovicích. V navštívených SP ve městech do 10 tis. obyvatel se zelenina, ovoce a maso nenabízelo.

Průzkumy realizované v rámci diplomové práce potvrdily vyšší cenu biopotravin. Ta je spojena s vyššími náklady na produkci, nižšími výnosy a náklady na certifikaci. Vyšší ceny bývají i u potravin, které se nekonzervují a mají kratší záruční dobu. U těchto potravin je vyšší riziko ztrát, než u potravin s prodlouženou dobou trvanlivosti.

Je otázkou, zda cena odráží pouze tyto objektivní důvody, které částečně kompenzují dotace poskytované ekologickým zemědělcům, nebo zda se v cenách projevuje neúměrná marže nastavená prodejci. Cena je v současné době zřejmě

významně ovlivněna malým rozsahem trhu a také nedostatkem domácí české bioprodukce. Chybí potřebná konkurence mezi producenty i prodejci. Biopotraviny zatím tvoří zpravidla okrajový sortiment nejenom v prodejnách OŘ, ale i v řadě specializovaných prodejen. Český spotřebitel má před sebou ještě dlouhou cestu k docenění všech atributů biopotravin, chybí mu zejména potřebná informovanost, ale i potřebná kupní síla. Je třeba ještě mnoha let, než se biotrh v ČR dostane na úroveň trhu německého či rakouského.

I. Summary and keywords

The aim of this thesis was a price comparison of organic and conventional foods in the South Region in specialized stores. In the beginning of this thesis, I focused on literary research where I described organic farming, development, control, organic food, prices of organic food, market, forms of sale and specialty store.

In the practical part was evaluated a survey. In this thesis there is compared not only the prices of organic and conventional foods, but also the prices in specialty stores and retail chains. The survey included 33 specialty stores in total. Data was obtained on the basis of personal visits in each store. In total there was observed 15 commodity groups. The survey analyzed 2 315 organic foods, 948 of them in specialty stores. The survey also contained brand, weight and country of origin of foods.

On the basis of the price survey it was found that the prices of organic food are in SP higher than the prices of conventional food. It is based on fact, that it covers higher costs on production, lower revenues and additional certification costs. Higher price level of the organic foods is especially on foods which are not caned. These have shorter date of use. The overall comparison of the prices of organic and conventional food showed higher price level in all groups of food in organic quality.

Key words: organic food, conventional food, specialty store, prices of the products

II. Seznam použitých zdrojů

Abcert.cz.(2012).*ABCERT se představuje*. Dostupné z WWW:

<http://www.abcert.cz/index.php>

Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2016-2020. (2016). Praha: Ministerstvo zemědělství .

Bavec, F., & Bavec, M. (2006). *Organic production and use of alternative crops*. Boca Raton: CRC Press.

Biokont CZ s.r.o.(2015). *O společnosti*.Dostupné z WWW:

http://biokont.cz/images/o_spolecnosti_122015.pdf.cz

Tyden.cz. (2014).*Biopotraviny jsou stále až o stovky procent dražší než běžné produkty*. Dostupné z www.http://www.tyden.cz/rubriky/zdravi/zdravi/biopotraviny-jsou-stale-az-o-stovky-procent-drazsi-nez-bezne-produkty_305962.html

Biospotřebitel.cz. (n.d.).*Biospotřebitel - Proč jíst bio?*. Dostupné z WWW:

<http://biospotrebitel.cz/chci-znat-bio/proc-jist-bio>

Biospotřebitel.cz.(2010). *Biopotraviny bez mýtů: Ekologické zemědělství pohledem odborníků z praxe*. Praha.

Bio-info.cz.(2014).*Nabídka biopotravin se stále rozšiřuje*. Dostupné z Bio-info.cz:<http://www.bio-info.cz/zpravy/nabidka-biopotravin-se-stale-rozsiruje>

Bio-infoweb.cz. (n.d.).*Certifikáty pro biopotraviny*. Dostupné z WWW:<http://www.bio-infoweb.cz/products/certifikaty-pro-biopotraviny/>

Bureauveritas.cz. (n.d.).*O nás*. Dostupné z WWW:

<http://www.bureauveritas.cz/home/your-industry/food/>

Country-life.cz. (n.d.).*Značení biopotravin*. Dostupné z WWW:

<http://www.countrylife.cz/data/files/znaceni-biopotravin-nahled-76.pdf>

Bio - info.cz. (2009). *Definice a principy ekologického zemědělství*. (2009). Dostupné z WWW: <http://www.bio-info.cz/vzdelavani/on-line-vzdelavani/definice-a-principy-ekologickeho-zemedelstvi-1>

- Ekologickezemedelstvi.cz. (2015). *Díky rostoucímu zájmu o biopotraviny se zvýšil celkový obrat trhu s nimi na 2,7 mld. korun.* Dostupné z WWW:<http://www.ekozemedelstvi.cz/aktuality/diky-rostoucimu-zajmu-o-biopotraviny-se-zvysil-celkovy-obrat-trhu-s-nimi-na-2-7-mld-korun/>
- Eagri.cz .(n.d).*Ekologické zemědělství.* Dostupné z www:
<http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/>
- Eagri.cz. (2011).*Kodex farmářských trhů.* Dostupné z www.
http://eagri.cz/public/web/file/120003/Kodex_farmarskych_trhu.pdf
- Hamplová, L.(2009). *Proč jsou biopotraviny drahé?* Vitalia.cz Dostupné z WWW:
<http://www.vitalia.cz/clanky/proc-jsou-biopotraviny-drahe/>
- Hindls, R., Hronová, S., Seger, J., & Fischer, J. (2007). *Statistika pro ekonomy.* Praha: Professional publishing .
- Horáček, F., & Brož, J. (2014). *Zájem o biopotraviny roste, ale jen někde. Češi chtějí jogurty i mouku.* Dostupné z Idnes.cz: http://ekonomika.idnes.cz/zajem-o-biopotraviny-nekde-roste-d46-/ekonomika.aspx?c=A140912_171235_ekonomika_fih
- Hrabalová, A. (2015). *Trh s biopotravinami ve světě.* Dostupné z Bio-info.cz:
<http://www.bio-info.cz/zpravy/trh-s-biopotravinami-ve-svete>
- Hrabalová, A., & Wollmuthová, P. (2014). *Zpráva o trhu s biopotravinami v ČR.* Brno, Brno: ÚZEI.
- Jordán, H. (2015). *Měsíc biopotravin je v souladu s přírodou a jejími principy – a nejen letos.* Dostupné z Eagri.cz: http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2015_mesic-biopotravin-je-v-souladu-s.html
- Kalina, A. (1995). *Metodický pokyn pro ekologické zemědělství.* Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky .
- Kalinová, J., & kolektiv. (2007). *Posklizňová úprava, skladování a zpracování rostlinných bioproduktů .* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta.
- Kaspříková, L. (2007). *Ekologické zemědělství a biopotraviny.* Brno: Hnutí Duha.

- Kez.cz. (2009). *Kdo jsme*. Dostupné z kez.cz: <http://www.kez.cz/nabidka-sluzeb>
- Kez.cz. (2009). *Platná legislativa*. Dostupné z kez.cz: <http://www.kez.cz/narizeni-komise-es-7102009-a-8892008-a-narizeni-rady-es-8342007>
- Kotler, P., Wong, V., Saunders, J., & Armstrong, G. (2007). *Moderní marketing*. Grada Publishing
- Kouřilová, J., Pšenčík, J., & Kopta, D. (2009). *Dotace v zemědělství*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o.
- Kristianses, P., Taji, A., & Reganold, J. (2006). *Organic agricultura: A global perspective*. Oxon: CABI Publishing .
- Masopustová, V. (2013). *Nabídka biopotravin na českém trhu roste. Dováží se jich už jen 40 procent*. Dostupné z Kezi.cz: http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaciekonomika/_zprava/nabidka-biopotravin-na-ceskem-trhu-roste-dovazi-se-jich-uz-jen-40-procent--1252657
- Metodika pro kurz Marketing bioproduktů*. (n.d). Česká republika: PRO-BIO.
- Ministerstvo zemědělství (2012). *Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin*. Praha: Ministerstvo zemědělství.
- Ministerstvo zemědělství. (2015). *Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin*. Praha: Ministerstvo zemědělství.
- Moudrý, J., & kolektiv. (2007). *Kontrola, certifikace a poradenství bioprodukce*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta.
- Moudrý, J., & kolektiv. (2007). *Marketing bioprodukce*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta.
- Moudrý, J., & Prugar, J. (2002). *Biopotraviny: hodnocení kvality, zpracování a marketing*. Praha: ÚZPI.
- Moudrý, J., Konvalina, P., Moudrý, J., & Kalinová, J. (2007). *Základní principy ekologického zemědělství*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta.
- Naturalpisek.cz.(n.d.). *O nás*. Dostupné z Naturalpisek.cz: <http://www.naturalpisek.cz/>

Nasgrunt.cz. (2009). *O společnosti*. Dostupné z Nasgrunt.cz: <http://www.nasgrunt.cz/99-o-spolecnosti.html>

Nemes, N. (2009). *Comparative analysis of organic and non-organic farming system: A critical assesment of farm profitability*. Rome: Food and Agriculture Organization of United Nations.

Obchodudobrava.cz. (2012). *Naši dodavatelé*. Dostupné z Obchodudobrava.cz: <http://www.obchodudobrava.cz/www-6-nasi-dodavatele>

Plaßmann, S., & Hamm, U. (2009). *Kaufbarriere Preis? Analyse von Zahlungsbereitschaft und Kaufverhaltet bei Öko- Lebensmitteln*. Witzenhausen: Universität Kassel .

Pinkasová, T. (2016) [Databáze GAJU 019/2013/S: Cenová komprace bio a konvenčních potravin (Jihočeský kraj, obchodní řetězce, 2016)]. Nezveřejněná nezpracovaná data

PRO-BIO.cz. (n.d.). *Kdo jsme*. Dostupné z WWW: <http://pro-bio.cz/en/PRO-bio-Association/>

Program rozvoje venkova. (2014-2020). Dostupné z WWW: http://eagri.cz/public/web/file/409446/Program_rozvoje_venkova_final.pdf

Samsonová, P. (2015). *Nové podmínky dotací pro ekologické zemědělství*. Dostupné z WWW: http://aa.ecn.cz/img_upload/8d8825f1d3b154e160e6e5c97cf9b8b3/zemedelec_16_2015_dotace-ez.pdf

Singr, M. (2011). *Biopotraviny jsou dvakrát dražší, pro spotřebitele je to překážka*. Dostupné z Ekolist.cz: <http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/biopotraviny-jsou-dvakrat-drazsi-pro-spotrebitele-je-to-prekazka>

Slunecnice.cz. (n.d.). *O nás*. Dostupné z Slunecnice.cz. <http://www.slunecnice-cb.cz/slunecnice-cb/1-o-nas-kontakty>

Stav ekologického zemědělství. (2011). Dostupné z Zelenezpravy.cz: <http://www.zelenezpravy.cz/stav-ekologickeho-zemedelstvi/>

Suková, I. (2012). *Nová pravidla pro označování biopotravin*. Česká republika. Dostupné z Bezpecnostpotravin.cz: <http://www.bezpecnostpotravin.cz/nova-pravidla-pro-oznacovani-biopotravin.aspx>

Šrapatka, B., Urban, J., & kolektiv. (2006). *Ekologické zemědělství v praxi*. Šumperk: PRO - BIO Šumperk.

Šrapatka, B., Urban, J., & kolektiv. (2005). *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi*. Šumperk: PRO - BIO Šumperk.

Šejnohová, H., Wollmuthová, P., Peterková, J., & Hrabalová, A. (2015). *Statistická šetření ekologického zemědělství, Zpráva o trhu s biopotravinami v ČR*. Brno, Brno: ÚZEI.

Ústav zemědělské ekonomiky (2014) *Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2014*. Dostupné z WWW.
http://www.businessinfo.cz/app/content/files/dokumenty/Zprava_o_stavu_zemedelstvi_CR_v_roce_2014.pdf

Šrapatka, B., Urban, J., & kolektiv. (2005). *Ekologické zemědělství v praxi*. Šumperk: PRO - bio Šumperk.

Václavík, T. (2008). *Jak úspěšně vytvořit a provozovat systém biobedýnek*. Brno: Ministerstvo zemědělství ČR.

Václavík, T. (2015). *Vývoj ekologického zemědělství v České republice od roku 1990*. Česká republika.

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

III. Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázky

Obrázek 1: Unijní logo označování biopotravin.....	15
Obrázek 2: Národní logo.....	16
Obrázek 3: Prodejna Slunečnice, České Budějovice	26
Obrázek 4: Prodejna Natural, Tábor	27
Obrázek 5: Obchod U Dobráka, České Budějovice	28
Obrázek 6: Prodejna Náš grunt, České Budějovice.....	28

Tabulky

Tabulka 1: Vývoj počtu registrovaných distributorů biopotravin, 2008 – 2014	21
Tabulka 2: Navštívená města a počet prodejen	31
Tabulka 3: Průměrná cena bio a konvenční zeleniny (SP + OŘ)	33
Tabulka 4: Minimální a maximální cena bio zeleniny, VR, VK (SP + OŘ)	34
Tabulka 5: Průměrná cena bio zeleniny v SP a OŘ.....	36
Tabulka 6: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio zelenina).....	36
Tabulka 7: Průměrná, minimální a maximální cena zeleniny ve SP, ukazatelé variability	38
Tabulka 8: Cenové porovnání bio zeleniny podle velikosti sídelního útvaru.....	39
Tabulka 9: Průměrná cena bio a konvenčního ovoce (SP + OŘ)	41
Tabulka 10: Minimální a maximální cena bio ovoce, VR, VK (SP + OŘ)	42
Tabulka 11: Průměrná cena bio ovoce v SP a OŘ.....	43
Tabulka 12: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio ovoce)	44
Tabulka 13: Průměrná, minimální a maximální cena ovoce ve SP, ukazatelé variability	45
Tabulka 14: Cenové porovnání bio ovoce podle velikosti sídelního útvaru.....	46
Tabulka 15: Průměrná cena bio a konvenčního sušeného ovoce a ořechů (SP + OŘ) ...	48
Tabulka 16: Minimální a maximální cena bio sušeného ovoce a ořechů, VR, VK (SP + OŘ).....	49
Tabulka 17: Průměrná cena bio sušeného ovoce a ořechů v SP a OŘ.....	50
Tabulka 18: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio sušené ovoce a ořechy)	51

Tabulka 19: Průměrná, minimální a maximální cena sušeného ovoce a ořechů ve SP (bio), ukazatelé variability	52
Tabulka 20: Průměrná, minimální a maximální cena sušeného ovoce a ořechů ve SP (Konvence), ukazatelé variability	53
Tabulka 21: Cenové porovnání bio sušeného ovoce a ořechů podle velikosti sídelního útvaru	54
Tabulka 22: Průměrná cena bio a konvenčních mléčných výrobků (SP + OŘ)	56
Tabulka 23: Minimální a maximální cena bio mléčných výrobků, VR, VK (SP + OŘ)	57
Tabulka 24: Průměrná cena bio mléčných výrobků ve SP a OŘ	58
Tabulka 25: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio mléčné výrobky)	58
Tabulka 26: Průměrná, minimální a maximální cena mléčných výrobků ve SP (bio), ukazatelé variability	60
Tabulka 27: Průměrná, minimální a maximální cena mléčných výrobků ve SP (Konvence), ukazatelé variability	60
Tabulka 28: Cenové porovnání bio mléčných výrobků podle velikosti sídelního útvaru	61
Tabulka 29: Průměrná cena bio a konvenčního masa a vajec (SP + OŘ)	64
Tabulka 30: Minimální a maximální cena bio masa a vajec, VR, VK (SP + OŘ)	66
Tabulka 31: Průměrná cena bio masa a vajec ve SP a OŘ	68
Tabulka 32: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio maso a vejce)	69
Tabulka 33: Průměrná, minimální a maximální cena masa a vajec ve SP (bio), ukazatelé variability	71
Tabulka 34: Cenové porovnání bio masa a vajec podle velikosti sídelního útvaru	72
Tabulka 35: Průměrná cena bio a konvenční mouky (SP + OŘ)	74
Tabulka 36: Minimální a maximální cena bio mouky, VR, VK (SP + OŘ)	75
Tabulka 37: Průměrná cena bio mouky ve SP a OŘ	76
Tabulka 38: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio mouky)	77
Tabulka 39: Průměrná, minimální a maximální cena mouky ve SP (bio), ukazatelé variability	78
Tabulka 40: Průměrná, minimální a maximální cena mouky ve SP (Konvence), ukazatelé variability	78
Tabulka 41: Cenové porovnání bio mouky podle velikosti sídelního útvaru	79
Tabulka 42: Průměrná cena bio a konvenčních obilovin (SP + OŘ)	81
Tabulka 43: Minimální a maximální cena bio obilovin, VR, VK (SP + OŘ)	82

Tabulka 44: Průměrná cena bio obilovin ve SP a OŘ	83
Tabulka 45: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio obiloviny).....	84
Tabulka 46: Průměrná, minimální a maximální cena obilovin ve SP (bio), ukazatelé variability	85
Tabulka 47: Průměrná, minimální a maximální cena obilovin ve SP (Konvence), ukazatelé variability	85
Tabulka 48: Cenové porovnání bio obilovin podle velikosti sídelního útvaru.....	86
Tabulka 49: Průměrná cena bio a konvenčních luštěnin (SP + OŘ)	89
Tabulka 50: Minimální a maximální cena bio luštěnin, VR, VK (SP + OŘ).....	90
Tabulka 51: Průměrná cena bio luštěnin ve SP a OŘ.....	91
Tabulka 52: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio luštěniny)	91
Tabulka 53: Průměrná, minimální a maximální cena luštěnin ve SP (bio), ukazatelé variability	93
Tabulka 54: Průměrná, minimální a maximální cena luštěnin ve SP (Konvence), ukazatelé variability	93
Tabulka 55: Cenové porovnání bio luštěnin podle velikosti sídelního útvaru	94
Tabulka 56: Průměrná cena bio a konvenčních cukrovinek (SP + OŘ)	96
Tabulka 57: Minimální a maximální cena bio cukrovinek, VR, VK (SP + OŘ).....	97
Tabulka 58: Průměrná cena bio cukrovinek ve SP a OŘ.....	98
Tabulka 59: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio cukrovinky).....	99
Tabulka 60: Průměrná, minimální a maximální cena cukrovinek ve SP (bio), ukazatelé variability	100
Tabulka 61: Průměrná, minimální a maximální cena cukrovinek ve SP (Konvence), ukazatelé variability	100
Tabulka 62: Cenové porovnání bio cukrovinek podle velikosti sídelního útvaru	101
Tabulka 63: Průměrná cena bio a konvenčních cukrů a alternativních sladidel (SP + OŘ)	103
Tabulka 64: Minimální a maximální cena bio cukrů a alternativních sladidel, VR, VK (SP + OŘ).....	104
Tabulka 65: Průměrná cena bio cukrů a alternativních sladidel ve SP a OŘ	105
Tabulka 66: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio cukr a alternativní sladidla).....	106
Tabulka 67: Průměrná, minimální a maximální cena cukrů a alternativních sladidel ve SP (bio), ukazatelé variability	107

Tabulka 68: Průměrná, minimální a maximální cena cukrů a alternativních sladidel ve SP (Konvence), ukazatelé variability.....	107
Tabulka 69: Cenové porovnání bio cukrů a alternativních sladidel podle velikosti sídelního útvaru.....	108
Tabulka 70: Průměrná cena bio produktů z ovoce a zeleniny (SP + OŘ)	110
Tabulka 71: Minimální a maximální cena bio produktů z ovoce a zeleniny, VR, VK (SP + OŘ)	111
Tabulka 72: Průměrná cena bio produktů z ovoce a zeleniny ve SP a OŘ.....	112
Tabulka 73: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio produkty z ovoce a zeleniny).....	113
Tabulka 74: Průměrná, minimální a maximální cena produktů z ovoce a zeleniny ve SP (bio), ukazatelé variability	114
Tabulka 75: Průměrná, minimální a maximální cena produktů z ovoce a zeleniny ve SP (Konvence), ukazatelé variability	114
Tabulka 76: Cenové porovnání bioproduktů z ovoce a zeleniny podle velikosti sídelního útvaru	115
Tabulka 77: Průměrná cena bio ostatních cereálních výrobků (SP + OŘ)	117
Tabulka 78: Minimální a maximální cena bio ostatních cereálních výrobků, VR, VK (SP + OŘ).....	118
Tabulka 79: Průměrná cena bio ostatních cereálních výrobků ve SP a OŘ	119
Tabulka 80: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio ostatní cereální výrobky).....	120
Tabulka 81: Průměrná, minimální a maximální cena ostatních cereálních výrobků ve SP (bio), ukazatelé variability	121
Tabulka 82: Průměrná, minimální a maximální cena ostatních cereálních výrobků ve SP (Konvence), ukazatelé variability	121
Tabulka 83: Cenové porovnání bio ostatních cereálních výrobků podle velikosti sídelního útvaru.....	122
Tabulka 84: Průměrná cena bio těstovin (SP + OŘ).....	124
Tabulka 85: Minimální a maximální cena bio těstovin, VR, VK (SP + OŘ)	125
Tabulka 86: Průměrná cena bio těstovin ve SP a OŘ	126
Tabulka 87: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio těstoviny)	127
Tabulka 88: Průměrná, minimální a maximální cena těstovin ve SP (bio), ukazatelé variability	128

Tabulka 89: Průměrná, minimální a maximální cena těstovin ve SP (Konvence), ukazatelé variability	128
Tabulka 90: Cenové porovnání bio těstovin podle velikosti sídelního útvaru	129
Tabulka 91: Průměrná cena bio přísad na vaření (SP + OŘ).....	131
Tabulka 92: Minimální a maximální cena bio přísad na vaření, VR, VK (SP + OŘ) ..	132
Tabulka 93: Průměrná cena bio přísad na vaření ve SP a OŘ	133
Tabulka 94: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio přísady na vaření) ..	133
Tabulka 95: Průměrná, minimální a maximální cena přísad na vaření ve SP (bio), ukazatelé variability	135
Tabulka 96: Průměrná, minimální a maximální cena přísad na vaření ve SP (Konvence), ukazatelé variability	135
Tabulka 97: Cenové porovnání bio přísad na vaření podle velikosti sídelního útvaru.	136
Tabulka 98: Průměrná cena bio nápojů (SP + OŘ)	139
Tabulka 99: Minimální a maximální cena bio nápojů, VR, VK (SP + OŘ).....	140
Tabulka 100: Průměrná cena bio nápojů ve SP a OŘ.....	141
Tabulka 101: Počet provozoven a počet položek ve SP a OŘ (bio nápoje)	141
Tabulka 102: Průměrná, minimální a maximální cena nápojů ve SP (bio), ukazatelé variability	142
Tabulka 103: Průměrná, minimální a maximální cena nápojů ve SP (Konvence), ukazatelé variability	143
Tabulka 104: Cenové porovnání bio nápojů podle velikosti sídelního útvaru	144

Grafy

Graf 1: Celková průměrná cena zeleniny (bio a konvence).....	32
Graf 2: Minimální a maximální cena bio zeleniny (SP + OŘ)	34
Graf 3: Průměrná cena zeleniny celkem, OŘ + SP (bio)	35
Graf 4: Průměrná, minimální a maximální cena zeleniny ve SP (bio)	37
Graf 5: Průměrná cena bio zeleniny podle velikosti sídelního útvaru	38
Graf 6: Celková průměrná cena ovoce (bio a konvence).....	40
Graf 7: Minimální a maximální cena bio ovoce (SP + OŘ)	41
Graf 8: Průměrná cena ovoce celkem, OŘ + SP (bio)	42
Graf 9: Průměrná, minimální a maximální cena ovoce ve SP (bio)	44
Graf 10: Průměrná cena bio ovoce podle velikosti sídelního útvaru	45

Graf 11: Celková průměrná cena sušeného ovoce a ořechů (bio a konvence)	47
Graf 12: Minimální a maximální cena bio sušeného ovoce a ořechů (SP + OŘ).....	48
Graf 13: Průměrná cena sušeného ovoce a ořechů celkem, OŘ + SP (bio).....	49
Graf 14: Průměrná, minimální a maximální cena sušeného ovoce a ořechů ve SP (bio a konvence).....	51
Graf 15: Průměrná cena bio sušeného ovoce a ořechů podle velikosti sídelního útvaru	53
Graf 16: Celková průměrná cena mléčných výrobků (bio a konvence)	55
Graf 17: Minimální a maximální cena bio mléčných výrobků (SP + OŘ).....	56
Graf 18: Průměrná cena mléčných výrobků celkem, OŘ + SP (bio).....	57
Graf 19: Průměrná, minimální a maximální cena mléčných výrobků ve SP (bio a konvence)	59
Graf 20: Průměrná cena bio mléčných výrobků podle velikosti sídelního útvaru.....	61
Graf 21: Celková průměrná cena masa a vajec (bio a konvence).....	63
Graf 22: Minimální a maximální cena bio masa a vajec (SP + OŘ)	65
Graf 23: Průměrná cena maso a vejce celkem, OŘ + SP (bio).....	67
Graf 24: Průměrná, minimální a maximální cena masa a vajec ve SP (bio)	70
Graf 25: Průměrná cena bio masa a vajec podle velikosti sídelního útvaru	72
Graf 26: Celková průměrná cena mouky (bio a konvence)	74
Graf 27: Minimální a maximální cena bio mouky (SP + OŘ).....	75
Graf 28: Průměrná cena mouky celkem, OŘ + SP (bio)	76
Graf 29: Průměrná, minimální a maximální cena mouky ve SP (bio a konvence).....	77
Graf 30: Průměrná cena bio mouky podle velikosti sídelního útvaru	79
Graf 31: Celková průměrná cena obilovin (bio a konvence).....	81
Graf 32: Minimální a maximální cena bio obilovin (SP + OŘ).....	82
Graf 33: Průměrná cena obilovin celkem, OŘ + SP (bio)	83
Graf 34: Průměrná, minimální a maximální cena obilovin ve SP (bio a konvence)	84
Graf 35: Průměrná cena bio obilovin podle velikosti sídelního útvaru	86
Graf 36: Celková průměrná cena luštěnin (bio a konvence)	88
Graf 37: Minimální a maximální cena bio luštěnin (SP + OŘ)	89
Graf 38: Průměrná cena luštěnin celkem, OŘ + SP (bio).....	90
Graf 39: Průměrná, minimální a maximální cena luštěnin ve SP (bio a konvence)	92
Graf 40: Průměrná cena bio luštěnin podle velikosti sídelního útvaru.....	94
Graf 41: Celková průměrná cena cukrovinek (bio a konvence)	96
Graf 42: Minimální a maximální cena bio cukrovinek (SP + OŘ).....	97

Graf 43: Průměrná cena cukrovinek celkem, OŘ + SP (bio).....	98
Graf 44: Průměrná, minimální a maximální cena cukrovinek ve SP (bio a konvence)..	99
Graf 45: Průměrná cena bio cukrovinek podle velikosti sídelního útvaru	101
Graf 46: Celková průměrná cena cukrů a alternativních sladidel (bio a konvence).....	103
Graf 47: Minimální a maximální cena bio cukrů a alternativních sladidel (SP + OŘ).	104
Graf 48: Průměrná cena cukrů a alternativních sladidel celkem, OŘ + SP (bio)	105
Graf 49: Průměrná, minimální a maximální cena cukrů a alternativních sladidel ve SP (bio a konvence).....	106
Graf 50: Průměrná cena bio cukrů a alternativních sladidel podle velikosti sídelního útvaru	108
Graf 51: Celková průměrná cena produktů z ovoce a zeleniny (bio a konvence)	110
Graf 52: Minimální a maximální cena bio produktů z ovoce a zeleniny (SP + OŘ)....	111
Graf 53: Průměrná cena produktů z ovoce a zeleniny celkem, OŘ + SP (bio)	112
Graf 54: Průměrná, minimální a maximální cena produktů z ovoce a zeleniny ve SP (bio a konvence).....	113
Graf 55: Průměrná cena bio produktů z ovoce a zeleniny podle velikosti sídelního útvaru	115
Graf 56: Celková průměrná cena ostatních cereálních výrobků (bio a konvence).....	117
Graf 57: Minimální a maximální cena bio ostatních cereálních výrobků (SP + OŘ)...	118
Graf 58: Průměrná cena ostatních cereálních výrobků celkem, OŘ + SP (bio)	119
Graf 59: Průměrná, minimální a maximální cena ostatních cereálních výrobků ve SP (bio a konvence).....	120
Graf 60: Průměrná cena bio ostatních cereálních výrobků podle velikosti sídelního útvaru	122
Graf 61: Celková průměrná cena těstovin (bio a konvence)	124
Graf 62: Minimální a maximální cena bio těstovin (SP + OŘ)	125
Graf 63: Průměrná cena těstovin celkem, OŘ + SP (bio).....	126
Graf 64: Průměrná, minimální a maximální cena těstovin ve SP (bio a konvence).....	127
Graf 65: Průměrná cena bio těstovin podle velikosti sídelního útvaru.....	129
Graf 66: : Celková průměrná cena přísad na vaření (bio a konvence)	130
Graf 67: Minimální a maximální cena bio přísad na vaření (SP + OŘ)	131
Graf 68: Průměrná cena přísad na vaření celkem, OŘ + SP (bio)	132
Graf 69: Průměrná, minimální a maximální cena přísad na vaření ve SP (bio a konvence).....	134

Graf 70: Průměrná cena bio přísad na vaření podle velikosti sídelního útvaru.....	136
Graf 71: Celková průměrná cena nápojů (bio a konvence)	138
Graf 72: Minimální a maximální cena bio nápojů (SP + OŘ).....	139
Graf 73: Průměrná cena nápojů celkem, OŘ + SP (bio).....	140
Graf 74: Průměrná, minimální a maximální cena nápojů ve SP (bio a konvence).....	142
Graf 75: Průměrná cena bio nápojů podle velikosti sídelního útvaru.....	143

IV. Seznam příloh

Příloha 1: Seznam navštívených prodejen

Příloha 2: Seznam sledovaných komodit

V. Přílohy

Příloha 1: Seznam navštívených prodejen

Prodejna	Adresa
Bioobchod	Česká 36, Č.Budějovice 370 01
Bylinné a klášterní produkty	U Černé věže 71/4, Č. Budějovice 370 01
Bylinkárna u Lva	Velké nám. 219, 386 01 Strakonice
Farmářský obchod	Dolní brána 26, Prachatice 383 01
Harmonie	Senovážné náměstí 232/9, Č.Budějovice 370 01
Harmonie	Pivovarská 208, Kaplice 382 41
Herba	Křišťanova 66, Prachatice 383 01
Chut' venkova	Dvořákova 138/3, Č.Budějovice 370 01
Ječmínek	Lidická 195, Strakonice 386 01
Klásek	Františka Ondříčka 417/52, Č.Budějovice 370 01
Kochanka	Kochanka 119, Strakonice 386 01
Koutek zdraví	Hlinecká 746, Týn nad Vltavou 375 01
Kouzelný obchůdek	Sakařova 368, Týn nad Vltavou 375 01
Meduňka	Kostelní náměstí 17, Prachatice 383 01
Natural	Budovcova 105/4, Písek 397 01
Natural	Střelnická II. 229, Tábor 390 02
Náš grunt	Hroznova 18, Č.Budějovice 370 01
Náš grunt	Husovo náměstí 531, Tábor 390 02
Obchod U Dobráka	Česká 17/49, Č.Budějovice 370 01
Pí centrum	Panská 1, Č.Budějovice 370 01
PoHanka	Masná 131, Č. Krumlov 381 01
Pyramida	Dr. Stejskala 426/15, Č.Budějovice 370 01
Racio	Fügnerova 822, Tábor 390 02
Slunečnice	Čechova 111, Blatná 388 01
Slunečnice	Chelčického 78/21, Č.Budějovice 370 01
Špajzka	Kněžská 372/12, Č. Budějovice 370 01
Vega	Urbinská 185, Č. Krumlov 381 0
Weroneta	Náměstí 28, Volary 384 51
Zdravá spižirna	Suchomelská 534/4, Č. Budějovice 370 10
Zdravá výživa	Pražská 99, Jindřichův Hradec 377 01
Zdravá výživa Oříšek	Purkyňova 1085, Tábor 390 02
Zdravá výživa	Náměstí Svobody 19, Vodňany 389 01
Zdravá výživa - Vlasta Weinzettlová	Náměstí Republiky 55, 39201 Soběslav

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 2: Seznam sledovaných komodit

Název specializované prodejny:								
Město:								
Datum:								
		bio				kon.		
ZELENINA	Značka	Kg	Cena	Země původu	Značka	Kg	Cena	Země původu
OVOCE								
SUŠENÉ OVOCE/OŘECHY								
Slunečnicová semínka (100 g)								
Mandle (100 g)								
Rozinky (100 g)								
Sezam (100 g)								
Sušené banány (popř.jiné) (100 g)								
MLÉČNÉ VÝROBKY								
Mléko (1 litr, min. 3,5% tuku								
plnotučné)								
Kozí mléko								
Jogurt bílý (3,2% tuku, 150 g)								
Kozí sýr								
MASO A VEJCE								
Maso (doptání)								
Vejce M (6 nebo 10 ks)								
LUŠTĚNINY								
Hrách								

(žlutý, 500 g)								
Hrách								
(zelený, 500 g)								
ČOČKA								
(červená, loupaná, 500 g)								
ČOČKA								
(zelená - klasická, 500 g)								
FAZOLE								
(malé, bílé, 500 g)								
FAZOLE								
(mungo, 500 g)								
CIZRNA								
(500 G)								
OBILNINY								
Pohanka								
(loupaná, 400g)								
Rýže								
(500 g)								
Jáhly								
(500g)								
MOUKY								
Mouka hladká								
(1 kg)								
Mouka špaldová								
(celozrnná nebo obyč, 1 kg)								
Mouka pšeničná celozrnná								
(1 kg)								
TĚSTOVINY								
Špagety								
(bezvaječné, 500 g)								
Kuskus								
(500 g)								
OSTATNÍ CEREÁLNÍ VÝROBY								
Müsli tyčinka								
(jablečná, 20 g)								
Kukuřičné lupínky								
(200 g)								
Ovesné vločky								
(500 g)								

Puding								
(čokoládový, 40 g)								
OLEJE								
Olej								
(olivový, 500 ml)								
PŘÍSADY NA VĚŘENÍ								
Bujon (zeleninový, 60 g)								
Bylinková/bylinná sůl (120 g)								
Majoránka (15 g)								
Balzamický ocet (250ml)								
PRODUKTY Z OVOCE A ZELENINY								
Kečup								
(330 g)								
Džem								
(100 g)								
Přesnídávka (jablečná, 100 g)								
CUKR a ALT. SLADIDLA								
Třtinový cukr								
(500g)								
Vanilkový cukr								
(20 g)								
Sirup z agáve								
(250 ml)								
Med								
(světlý)								
CUKROVINKY								
Čokoláda								
(světlá/tmavá, 100g)								
Zemanka								
(100 g)								
Rýžové chlebičky								
(s čokoládou, 140 g)								
NÁPOJE								
Obilná káva								
(instantní, 100 g)								
Káva								
(arabica, 250 g)								

Čaj zelený								
(20 sáčku, 2 x 20 g)								
Kakao								
(250 g)								
100 % čerstvá šťáva								
(1 liter)								
Mandlové sójové mléko								
(1 lit)								